

**A TAMÁSI KISTÉRSÉG  
KÖZOKTATÁS  
FEJLESZTÉSI TERVE  
2007 – 2013**

## TARTALOMJEGYZÉK

<b>BEVEZETŐ:</b> .....	<b>4</b>
<b>HELYZETELEMZÉS</b> .....	<b>8</b>
<b>I. ALAPVETŐ GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS MIGRÁCIÓS FOLYAMATOK</b> .....	<b>8</b>
<b>II. KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK A TAMÁSI KISTÉRSÉGBEN</b> .....	<b>27</b>
2.1. A BÖLCSŐDEI ÉS ÓVODAI FELADATELLÁTÁS JELLEMZŐI A KISTÉRSÉGBEN .....	27
2.1.1.A bölcsődei feladatellátás a kistérségben .....	27
2.1.2. A bölcsődei és óvodai feladatellátás intézményi és szervezeti keretei .....	27
2.1.2. Bejárók, a gyermek-csoportok társadalmi összetétele .....	32
2.1.3. Intézményi létszámok, férőhelyek.....	33
2.1.4. Épületállomány , infrastrukturális felszereltség .....	35
2.1.5. A bölcsődei és óvodai alkalmazottak .....	36
2.1.6. Programkínálat.....	36
2.2. ÁLTALÁNOS ÉS KÖZÉPISKOLAI, SZAKKÉPZÉSI, KOLLÉGIUMI FELADATELLÁTÁS A KISTÉRSÉGBEN .....	37
2.2.1. Az iskolai feladatellátás jogi és szervezeti keretei .....	38
2.2.2. Bejárók, a gyermekek összetétele.....	41
2.2.3. Intézményi létszámok .....	44
2.2.4. A tanulói évfolyamok közti továbbhaladás a kistérség iskoláiban.....	46
2.3 A FELADATELLÁTÁS FIZIKAI JELLEMZŐI.....	47
2.3.1 Az iskolaépületek jellemzői, eszközellátottság .....	48
2.3.2. Alkalmazottak .....	49
2.3.3. Programkínálat.....	49
2.3.4 Tanórán kívüli foglalkozások.....	50
2.4. SZAKSZOLGÁLTATOK .....	51
2.5. SZAKMAI SZOLGÁLTATÁS.....	53
2.6. SZÜKSÉGLETEK, FENNTARTÓI, SZÜLŐI, TANULÓI IGÉNYEK ÉS ELÉGEDETTSÉG A KÖZOKTATÁSI SZOLGÁLTATÁSOKKAL KAPCSOLATBAN.....	54
2.6.1. Fenntartói elégedettség mérés .....	55
3.1. EREDMÉNYESSÉG AZ ORSZÁGOS KOMPETENCIAMÉRÉSEK TÜKRÉBEN .....	56
3.1.1. Olvasás, szövegértés .....	57
3.1.2. Matematika, logikus gondolkodás .....	58
3.1.3. A hozott (családi) érték index .....	60
3.2. EREDMÉNYESSÉG A VERSENYEK TÜKRÉBEN.....	61
3.3. EREDMÉNYESSÉG A TOVÁBBTANULÁSI ADATOK TÜKRÉBEN .....	62
3.3.1. Gimnázium.....	63
3.3.2. Az elvárt értékektől való eltérés.....	65
3.3.3. Szakiskola .....	66
3.4. EREDMÉNYESSÉG AZ ÉRETTSÉGIN .....	67
3.4.1. Gimnázium.....	67
3.4.2. Szakközépiskola .....	68
3.4. FELSŐOKTATÁS .....	69
<b>A KÖZOKTATÁS-FEJLESZTÉS STRATÉGIAI ELEMEL</b> .....	<b>70</b>
A KISTÉRSÉG KÖZOKTATÁSA .....	70
A CÉLOK .....	70
A kistérségi közoktatási fejlesztési terv stratégiai céljai .....	70
A FEJLESZTÉSI CÉLÚ BEAVATKOZÁSOK .....	74
A BEAVATKOZÁSOK KAPCSOLÓDÁSA A HUMÁN SFP-HEZ ÉS A RÉGIÓS KÖZOKTATÁSI FEJLESZTÉSI STRATÉGIÁHOZ.....	75
1.1 OKTATÁSPOLITIKAI KÖVETELMÉNYEK.....	78
1.1.1. Középtávú közoktatás-fejlesztési stratégia.....	79
1.1.2. 2006-os és 2007-es törvényi változások a közoktatásban.....	94
1.1.3. A Humán Közszolgáltatások Stratégia Fejlesztési Programja .....	95
1.1.4. A Dél-Dunántúli régió közoktatás-fejlesztési stratégiája 2007-2013 (OKÉV) .....	96
1.2. FEJLESZTÉSI FORRÁSOK KÖRVONALAI.....	99
1.2.1. Az ÚMFT operatív programjai .....	99
1.2.2. Megyei és egyéb források .....	99

1.3. ESÉLYEGYENLŐSÉG, HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ ÉS SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYEREKEK	102
1.3.1. <i>Esélyegyenlőség</i>	102
1.3.2. <i>Halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek</i>	103
1.3.3. <i>Sajátos nevelési igényű gyermekek a kistérségben</i>	108
<b>II SZAKMAI MEGÚJULÁS A KISTÉRSÉGBEN</b>	<b>112</b>
2.1. EREDMÉNYESSÉG A SZAKMAI FEJLESZTÉSI PÁLYÁZATOKBAN	112
2.2. A PEDAGÓGIAI MUNKA MEGÚJÍTÁSÁNAK SZÜKSÉGESSÉGE ÉS LEHETSÉGES IRÁNYAI A KISTÉRSÉG ISKOLÁIBAN	113
2.3. JAVASLATOK A PEDAGÓGIAI MUNKA MEGÚJÍTÁSÁBAN RÉSZTVEVŐ LEHETSÉGES PARTNEREKRE ÉS TEVÉKENYSÉGEKRE: SZAKSZOLGÁLAT, SZAKMAI SZOLGÁLTATÁS	115
2.4. JAVASLAT A KÖZOKTATÁSI FELADATELLÁTÁS MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSÁNAK KIALAKÍTÁSÁRA	117
2.5. KÖZÖS IRÁNYELVEK A KÜLSŐ ÉRTÉKELÉSEK SZÁMÁRA (FENNTARTÓI ÉRTÉKELÉS)	118
2.6. KÖZÖS IRÁNYELVEK A KISTÉRSÉGI MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS SZÁMÁRA	120
<b>III. ÉPÍTMÉNYI ÉS MŰSZAKI FEJLESZTÉSEK, BERENDEZÉSEK, JÁRMŰVEK</b>	<b>121</b>
3.1. BÖLCSEDEI ÉS ÓVODAI FEJLESZTÉSEK	121
3.2. ÁLTALÁNOS ISKOLAI FEJLESZTÉSEK	128
3.3. KÖZÉPISKOLAI, SZAKKÖZÉPISKOLAI, KOLLÉGIUMI FEJLESZTÉSEK	133
<b>IV. TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS, JAVASLATOK AZ INTÉZMÉNYSTRUKTÚRÁRA ÉS A SZAKMAI FEJLESZTÉSEKRE VONATKOZÓAN</b>	<b>135</b>
<b>V. NYOMON KÖVETÉS ÉS ÉRTÉKELÉS</b>	<b>138</b>
<b>FORRÁSLISTA</b>	<b>143</b>
<b>MELLÉKLETEK</b>	<b>143</b>
NÉPESSÉG ADATOK	144
SZÜLETÉSEK SZÁMA	146
ISKOLÁK ADATAI	147
ÓVODÁK ADATAI	157
KOMPETENCIA MÉRÉS EREDMÉNYEK	162
FELVÉTELI EREDMÉNYEK	166
ÉRETTSÉGI EREDMÉNYEK	167
NYELVVIZSGÁK SZÁMA	168
FEJLESZTÉSEK	169

## Bevezető:

A közoktatás hatékony megszervezése szinte minden országban elkerülhetetlenné teszi a települések közötti együttműködést. Olyan településszerkezet mellett, mint amilyen a Tamási Kistérségre is jellemző, ez különösképpen így van. E nélkül megfelelő minőségű és pénzügyi szempontból is fenntartható, az Uniós normáknak és a jövő követelményeinek megfelelő közoktatás elképzelhetetlen.

Az Önkormányzati Törvény 1. §-át alapul véve, jelentős anyagi megterhelést ró az önkormányzatokra az előírt szolgáltatások teljes vertikumának, az ellátás megfelelő minőségének és szakszerű irányításának biztosítása. Ugyanakkor e Tv. 41. §-a kimondja, hogy a települések önkormányzati feladataik hatékonyabb és célszerűbb ellátására szabadon társulhatnak.

A közoktatásra jellemző forráshiány leginkább a kistelepüléseken található óvodákat, iskolákat sújtja, miközben ezeknek az intézményeknek a működtetése is óriási terhet ró a fenntartó önkormányzatokra. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy az ő számukra a színvonalas oktatás feltételeinek megteremtése nehéz feladatot jelent. Azok a speciális igények, amelyek e területen jelentkeznek, egyre kevésbé oldhatók meg az egyes településeken önerőből. Az oktatási feladatok színvonalas ellátása érdekében az együttgondolkodás, a nyitottság, a partnerség elengedhetetlen feltétel. A közoktatási intézmények munkájának tartalmi és módszertani fejlesztése elkerülhetetlenül érinti egy adott térség többi intézményét, s rajtuk keresztül fenntartóikat is, mert minden változás befolyásolja az ellátási viszonyokat. Ezért az innovációk egyre inkább területi koordinációt igényelnek. A közoktatáson belül is növekednek a területi egyenlőtlenségek, ezért a meglévő, jobban működő intézmény területi hatásait célszerű igénybe venni. A szakmai fejlesztés az intézmények egyedi arculatát, nevelési-oktatási célrendszerét is érinti. Ezt rendszerint nem tudják önerőből elvégezni, szükség van külső segítségre, a fenntartó egyetértésére. Az innovációk rendszerint plusz költségvetési fedezetet is igényelnek.

Az olyan kistelepülésszerű régiók, amelybe Tolna megye is tartozik, fenntartói részére a közoktatási rendszer hatékonyságának, eredményességének érdekében okos kompromisszumokra, együttműködésre van szükség. A közoktatási feladatokat az igazgatás oldaláról megközelítve az a kérdés, hogy hogyan lehet szakszerűen megoldani a pedagógiai

szolgáltatási feladatokat szakmai és gazdasági szempontból is hatékonyan, teljes körűen megtartva és biztosítva a fenntartói és intézményi önállóságot, a törvényességet.

Az önkormányzati közfeladatok ellátásának megszervezésére napjainkban létrejöttek a kistérségi társulások, amelyeknek jogi háttérét többek között a 2004. évi CVII. Tv. A települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról biztosítja. A kistérség a közigazgatási modellkísérlet egyik részeként kapcsolódott a kormányprogramhoz, majd a többcélú társulás megalakulásával vállalt közösen ellátandó feladatokat, közöttük a közoktatásit, továbbra is összhangban a megyei fejlesztési tervvel.

A közoktatási szolgáltatások esetében az erőforrások fejlesztése és koncentrálása, a hatékonyabb szolgáltatás kialakítása elsősorban kistérségi szinten tervezhető és valósítható meg. A kistérségi közoktatási intézkedési terv biztosíthatja, hogy a közoktatási szolgáltatás egyes elemei kistérség szintjén, az eddigieknél hatékonyabban épüljenek egymásra, ezzel is elősegítve a közoktatási feladatok megszervezéséhez szükséges önkormányzati döntések előkészítését.

Az intézkedési terv célja, hogy a megváltozott jogi környezetben határozza meg a kistérség helyzetértékelésen alapuló fejlesztési céljait, legalább középtávon biztosítson folyamatosságot a közoktatási intézmények számára, járuljon hozzá a hatékonysági tényezők javításához.

**A Tamási-Simontornyai Többcélú Kistérségi Társulás megalakulása:**

A Tamási és Simontornya Városkörnyéki Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása az 1/2004 sz. (2004-06-21) Társulási Határozatában megválasztott Hajdics Józsefet, Tamási város polgármesterét a Többcélú Kistérségi Társulás elnökévé, valamint felhatalmazta a Társulás alapításával kapcsolatos teendők elvégzésére.

Működésének törvényi alapjai:

1990. évi LXXV. Törvény az önkormányzatokról

1997. évi CXXXV. Törvény az önkormányzatok társulásairól

1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről

2004. évi CVII. Törvény a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól

5/2005. (I. 19.) Korm. Rendelet a többcélú kistérség

**A Társulás célja**

A Társulásban résztvevő önkormányzatok képviselő-testületei a közös céloknak megfelelő hatékony és eredményes tevékenység érdekében jelen megállapodásban rögzített eljárásban és módon szervezik és oldják meg, hangolják össze a települési önkormányzatok alábbi feladatait, (hatásköreit):

- területfejlesztés,
- egészségügyi- és szociális ellátás,
- alapfokú oktatás-nevelés,
- közgyűjteményi tevékenység, (mozgókönyvtár)
- belső ellenőrzés

A Társulás feladatellátása során: „szakmai és komplex program előkészítő, javaslattevő, programmenedzselő, koordináló, döntést hozó, a döntések végrehajtását figyelemmel kíséző és végrehajtó tevékenységet folytat.”

**A Tamási-Simontornyai Többcélú Kistérségi Társulás alapadatai****A Társulás nyilvántartásba vételi adatai:**

PIR-azonosító szám: 419264

Adószám: 15419260-2-17

TEAOR-szám: 7511

Gazdálkodási forma kód: 366

KSH megye száma: 17

Hivatalos megnevezés: Tamási és Simontornya Városkörnyéki Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása

Székhely: 7090 Tamási, Nyírfa sor 15.

Gazdálkodási jogkör: önálló költségvetési szerv

Törzskönyvi bejegyzés dátuma: 2004. 06. 21.

Régió:	Dél-Dunántúl	
Kistérség:	Tamási Kistérség / Tamási-Simontornyai Többcélú Kistérségi Társulás	
KSH azonosító:	15419260-7511-322-17	
Kijelölt önkormányzat:	Tamási	
Ssz.	A kistérség települései	Tagja-e a többcélú társulásnak (I/N)
1	Belecska	I
2	Diósberény	I
3	Dúzs	I
4	Értény	I
5	Felsőnyék	I
6	Fürged	I
7	Gyönk	I
8	Hőgyész	I
9	Iregszemcse	I
10	Kalaznó	I
11	Keszőhidegkút	I
12	Kisszékely	I
13	Koppányszántó	I
14	Magyarkeszi	I
15	Miszla	I
16	Mucsi	I
17	Nagykónyi	I
18	Nagyszékely	I
19	Nagyszokoly	I
20	Ozora	I
21	Pincehely	I
22	Regöly	I
23	Simontornya	I
24	Szakadát	I
25	Szakály	I
26	Szárazd	I
27	Tamási	I
28	Tolnanémedi	I
29	Udvari	I
30	Újireg	I
31	Varsád	I

## Helyzetelemzés

### I. Alapvető gazdasági, társadalmi és migrációs folyamatok

#### Földrajzi adottságok:

**Elhelyezkedés:** Tamási kistérség a Dél-Dunántúli régióban, Tolna megye észak-nyugati határán helyezkedik el. A kistérség természetföldrajzi helyzetéből adódóan változatos domborzati adottságokkal rendelkezik. A kistérség természet-földrajzilag 3 kistájból áll: Kelet-külső Somogy, Dél-Külső-Somogy és Tolnai-hegyhát.

A kistérség területe 1.028 km<sup>2</sup>, mely összesen 32 települést foglal magába. A lakónépesség száma 41.007 fő, amely a megye lakosainak 17,01 %-át teszi ki. A népsűrűség 40 fő/km<sup>2</sup>, az aprófalvas településszerkezet miatt ebben a kistérségben a legalacsonyabb, jóval alatta marad a megyei (65 fő/km<sup>2</sup>) illetve a régió (68 fő/km<sup>2</sup>) átlagának.

A kistérség központja Tamási város, melyen kívül csupán még egy városi rangú település található a kistérségben (Simontornya).

Tamási a Kapos-Koppánymenti dombvidék legjelentősebb települése, jellegzetes tolnai kistáj. A Balatontól délkeletre, a Dunától nyugatra terül el a Külső-Somogy keleti, Tolna megyébe átnyúló részén. A város területe a Koppány folyó völgyére néző hosszan elnyúló lapos hátsággra települt. Területének döntő többsége dombsági felszín, egy kisebb része a Koppány-folyó árterülete. Kedvező földrajzi fekvésének köszönhetően könnyen megközelíthető a térségen átvezető 61-es és 65-ös főútvonalakon, illetve pincehelyi átszállással a Budapest-Pécs vasútvonalon. A város lakossága 8684 fő.

**Domborzat:** A terület talajtípusának kialakításában a Koppány-pataknak volt meghatározó szerepe. A tavak közvetlen környékén réti öntéstalaj alakult ki. A talajképző közeg glaciális és alluviális üledék. Fizikai féleség szerint a vályog és az agyagásvány összetételére jellemző az illit és a szmektitek. Vízgazdálkodási tulajdonságaira jellemző a jó víznyelő és vízvezető-képesség, a jó vízraktározás és vízháztartás. A felszíntől a karbonátos talaj jellemző, melynek szervesanyag-készlete 100-200 tonna/ha. A termőréteg vastagsága 100 cm-nél nagyobb. A tavak 120 méter tengerszint feletti magasságban húzódnak a Koppány patak mentén, ettől 100



méterrel magasabbra kiemelkedve ÉNY-DK irányú dombor húzódik végig. Ez a dombor részben a Gyulaji erdőhöz tartozik.

**Éghajlat:** A város mikroklímáját jelentős mértékben befolyásolják a szintkülönbségek. Tamási a Dél-Dunántúli mediterrán és mezőségi kontinentális éghajlat érintkezési zónájába fekszik. Éghajlata lényegében kontinentális, amelyet valamennyire mérsékel az Adriai-tenger hatása. A kontinentális hatás következményeként jellemzőek az éghajlati szélsőségek. A leghidegebb hónap a január  $-1,4$  °C-os átlaghőmérséklettel, a legmelegebb, pedig a július  $21,4$  °C átlaghőmérséklettel. A  $35$  °C-ot meghaladó nyári napok száma átlagosan 24, de a  $-25$  °C-nál hidegebb téli fagyok sem ritkák. Az évi középhőmérséklet  $+10$  Celsius-fok. A napsütés évi átlaga 2000 óra. A csapadék éves átlagmennyisége 685 mm, ami egyenlőtlenül oszlik el. A legcsapadékosabb hónap a június, a legszárazabb, pedig a február. Elég gyakori a szárazság, ami sokszor katasztrófával sújtja a vidéket. A téli csapadék nagy jelentőséggel bír a talajvizek utánpótlásának szempontjából. A havas napok száma 0-50 nap, a hóréteg átlagos vastagsága, pedig 5-7 cm, amely hóolvadáskor 5-15 mm csapadékot tesz ki. A talajfagyos napok száma 2 cm mélységre vonatkoztatva átlagosan évente 50 nap. A légnedvesség éves átlaga 7,6%. A párolgás mértéke meghaladja a csapadék mennyiségét: szabad felületen 650-750 mm. Az északi és északnyugati szélirány a legjellemzőbb.

**Vízrajz:** A terület a Koppány-patak vízgyűjtőjéhez tartozik, amely Tolna megye vízfolyással legsűrűbben behálózott vidéke. Fő vízfolyása a Koppány, a Kapos mellékvize. Sűrű hálózatú mellékvizei szélsőséges vízjárásúak, szárazság idején alig hoznak vizet. A város határában valamint a városon belül számos halastó található. A legnagyobb kiterjedésű a gonozdi halastó-rendszer. Turisztikai szempontból, pedig a legjobban látogatott a miklósvári horgásztó.

**Talajok:** Talaj típusa és altípusa szerint a Rámán-féle barna erdőtalajokhoz sorolható. Talajképző kőzete löszös üledék. Jó víznyelő-képességű és vízvezető képességű talaj, kémhatása gyengén savas. Szerves anyag készlete 100-200 tonna/ha. A termőréteg vastagsága nagyobb, mint 80 cm.

**Növényzet:** A város és környékének növényzete a közép-európai flóraterület illirai tájához tartozik. Természetes vegetációja, kultúrnövényei az évszakhoz mérten fejlődnek. Az erdő fás, valamint füves vegetáció, amely alatt az erdőségi, illetve a mezőségi talaj és vegetáció a

jellemző. A terület igen nagy százaléka erdő, ami országos viszonylatban is jónak mondható. Az erdőkben megtalálható a Kocsányos tölgy, Kocsánytalan tölgy, Gyertyán, Fehér akác, Magas kőris, Erdei fenyő, Fekete fenyő. A területen jellemzőek a lágyszárú növények, mint a Siskanádtippán, Odvas keltike, Tavaszi hérics, Ragadós galaj, Borostyán, Csomós ebír.

**Állatvilág:** Az állatvilág az illír vidéki állatcsoporthoz tartozik. Természetes élővilága gazdagnak mondható. Fellelhetők a honosított vadak, amelyeket a Vadaskertben tenyésztene: szarvasok, őzek, dámok, vaddisznók. Madárvilága is gazdag, sokrétű, főleg a halastavak és az erdős területek környékén. Az erdőkben megtalálható a széncinege, seregély, énekes rigó, citromsármány, erdei fülesbagoly, holló, macskabagoly, szajkó, rétisas.

A közeli erdőkben, nagy számban fordulnak elő: nyest, nyuszt, borz, mókus, róka. A közelében lévő pacsmagi tavakat 1990-ben természetvédelmi területté nyilvánították. A dámvad vadászata a XVII. század óta ismert Tamásiban. A város címerét is erről az állatról kapta.

**A Tamási kistérség települései:**

Belecska	Iregszemcse	Nagykónyi	Szakadát
Diósberény	Kalaznó	Nagyszékely	Szakály
Dúzs	Keszőhidegkút	Nagyszokoly	Szárazd
Értény	Kisszékely	Ozora	Tamási
Felsőnyék	Koppányszántó	Pári	Tolnanémedi
Fürged	Magyarkeszi	Pincehely	Udvari
Gyönk	Miszla	Regöly	Újireg
Hőgyész	Mucsi	Simontornya	Varsád

A kistérség nagy településszáma miatt célszerű a jelentősebb vonzáskörzettel rendelkező településeket és környéküket mikrotérségekbe sorolni. Tamási kistérségben ezek alapján a következő mikrotérségek találhatóak:

<b>Tamási mikrotérség</b>	Fürged	<b>Iregszemcsei mikrotérség</b>	Értény
	Nagykónyi		Felsőnyék
	Pári		Iregszemcse
	Regöly		Koppányszántó
	Szakály		Magyarkeszi
	Tamási		Nagyszokoly
<b>Simontornyai mikrotérség</b>	Kisszékely	<b>Gyönki mikrotérség</b>	Újireg
	Nagyszékely		Belecska
	Ozora		Diósberény
	Pincehely		Gyönk
	Simontornya		Keszőhidegkút
Tolnanémedi	Miszla		
<b>Hőgyészi mikrotérség</b>	Dúzs		Szakadát
	Hőgyész		Szárazd
	Kalaznó		Udvari
	Mucsi		Varsád

A mikrotérségek központjaiban koncentrálódnak a vállalkozások, valamint az oktatási intézmények, melyek jelentős migrációs hatást fejtenek ki környezetükben.



A Tamási Kistérség térképe

A kistérség gazdasági, infrastrukturális, és társadalmi helyzete:

#### Gazdaság:

A Tamási kistérség gazdasági szerkezetét a rendszerváltozás előtt a nagyon régi „Simontornyai Bőrgyáron” túl egyrészt a zömmel kiváló feltételek között gazdálkodó mezőgazdasági nagyüzemek, másrészt az 1960-70-es évek vidéki ipartelepítése során létesített gyáregységek, fióktelepek, illetve a nagyobb települések ipari szövetkezetei határozták meg.

Az elmúlt évek gazdasági átalakulása a megyében a Tamási körzetet érintette a legsúlyosabban, a kistérségek közül több mutató itt a legrosszabb. Ennek oka, hogy az 1990-es évek elejének változásai az átlagosnál érzékenyebben érintették a főként mezőgazdaságra és telepített iparra alapozó vidék gazdaságát. Súlyosítja a helyzetet, hogy a fontosabb vasúti és közúti útvonalak elkerülik a térséget, jelentősebb város sincs, sok az apró és kis falu, erős a mezőgazdasági jelleg, az infrastruktúra színvonala alacsony. Emiatt a kistérségi vizsgálatok során a Tamási kistérséget három szempontból is a támogatható térségek közé sorolták: egyszer, mint társadalmilag-gazdaságilag elmaradott térséget, másodszer, mint rurális térséget, végül, és mint tartósan magas munkanélküliséggel rendelkező térséget.

A kistérséget képező 32 településből mutatói alapján 22 társadalmilag-gazdaságilag elmaradottnak számít, és ebből 20-ban a munkanélküliség szintje is az országos átlagot 1,5-szeresen meghaladja. További 7 település a magas munkanélküliség miatt számít leszakadó területnek.

Az 1990-es évek eleje óta a Tamási körzetben is ugrásszerűen megnőtt a gazdasági szervezetek száma, és 2004-ben 1980 db vállalkozás működött, melyek közül 1.420 db egyéni vállalkozás és 560 db társas vállalkozás. Ezzel a Tamási kistérségben tevékenykedett az összes megyei vállalkozás mintegy 13%-a.

Nagyon kevés a nagy foglalkoztatotti létszámmal működő vállalkozások száma, a kistérségben mindössze egy vállalkozás található, amely 250-499 munkavállalót foglalkoztat, 12 vállalkozás alkalmaz 50-249 fő közti munkaerőt, a legnagyobb az 1-9 fős létszámmal működő vállalkozások száma, belőlük 1872 működött a 2004-es adatok szerint.

**A kistérség legjelentősebb vállalkozásai:**

Vállalkozás neve	Székhely
<b>Massive Hungária Kft.</b>	<b>Tamási</b>
<b>Hinke Kft.</b>	<b>Tamási</b>
<b>Gyulaj Zrt.</b>	<b>Tamási</b>
<b>Tam-Bau Kft.</b>	<b>Tamási</b>
<b>Tamási Hús Kft.</b>	<b>Tamási</b>

A kistérségi vállalkozások 36%-a, 719 db a térség központjában, Tamásiban működik, ezt követi Simontornya 10,5%-kal (209 db), Hőgyész 9%-kal (181 db), Iregszemcse 7%-kal (142 db), Pincehely 6%-kal (122 db) és Gyöngyös 5%-kal (96 db).

A legtöbb vállalkozás (26%) a kereskedelmi ágazatban működik, ezt követi a pénzügyi szolgáltatások, ingatlanügyletek és gazdasági szolgáltatások területében tevékenykedők (20%), majd a mezőgazdasági ágazatban működő cégek (12%). Az oktatási szektorban mindössze 36 vállalkozás (2%) található, ezek zöme Tamási székhelyű.

A kistérségben tervezett nagy volumenű (elsősorban idegenforgalmi) beruházások várhatóan a gazdasági szektor élénkülését vonja maga után. Jelenleg is folyamatos a vállalkozások betelepülése, jelentős munkáltató a nemrég indult Tamási-Hús Kft. és a közeljövőben kezdi meg tevékenységét a Tam-Gép Kft. is.

Tamásiban és Simontornyán, míg a legalacsonyabb Nagyszokolyban, Nagyszékelyben és Diósberényben. Ugyanebben az évben az ezer lakosra vetítve a legtöbb egyéni vállalkozás a körzetben, Tamásiban, Hőgyészen, Gyöngyösön és Iregszemcsén működött. A mutató értéke a legalacsonyabb Századon, Értényben és Udvariban volt. A jogi személyiségű vállalkozások túlnyomó többsége gazdasági társaság, a jogi személyiség nélküli társasoké betéti társaság volt. A jogi személyiségűeken belül több mint 70% volt a 10 főnél kisebb cégek aránya, míg az 50 főnél nagyobbaké mintegy 10% volt. Ágazati megoszlást tekintve a jogi személyiségűek 55%-a tevékenykedett a hagyományos termelő ágazatokban, míg a többi a kereskedelmi, szolgáltató szektorban.

**Infrastruktúra:****A vezetékes ivóvíz hálózat kiépítettsége:**

Perem-, és kistelepülések elmaradottsága a vezetékes ivóvíz-hálózat kiépítettsége tekintetében:

A Tamási kistérség vezetékes ivóvízzel való ellátottsága jónak mondható, hiszen az a 31 települést vizsgálva 94,2 %-os (2003), és évente emelkedő tendenciát mutat. A térség két településén (Értény, Mucsi) a vezetékes ivóvízhálózatra kapcsolt lakások aránya alig haladja meg a 60 %-ot, amely összehasonlítva a kistérségi átlaggal, igen jelentős lemaradást tükröz, bár az előző évek adataival összevetve itt is növekedés tapasztalható.

A vezetékes ivóvízzel való ellátottság hiánya főként a perem-településrészekén, a közigazgatásilag egy-egy településhez tartozó pusztákon jelent problémát. (pl.: Tamási – Kishenye)

**A szennyvízhálózat kiépítettsége:**

A kistérség településeinek 84 %-ánál nincs szennyvízhálózat, kevés az abba bekapcsolt lakások aránya is.

A kistérségben a csatornázott háztartások száma igen kevés, mindössze 13,5 % (2003). Elmondható, hogy kommunális szennyvízelvezetés a kistérség két városában (Tamási és Simontornya), továbbá a térség városias funkciókkal is rendelkező nagyközségeiben (Gyöngyös, Hőgyész), továbbá egy kistelepülésen (Miszla) jelenik meg. Nyilvánvaló tehát, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozás miatt a jövőben e feladat különösen nagy prioritást élvez majd.

**Az elektromos áramszolgáltatás:**

Az elektromos áram majd minden háztartásban elérhető.

Az elektromos áramszolgáltatás háztartási szintű lefedettsége Udvari kivételével minden település esetében 100 %-os. Udvariban a 215 lakásból 152 fogyaszt villamos energiát (71 %).

**A vezetékes földgázhálózat kiépítettsége**

A kistérségi lakások csak 30 %-ánál van földgáz. A települések vezetékes gázzal való ellátottságáról a MOL Rt. gondoskodik. A KSH 2003-as adatai alapján a kistérségben 5 településen nincs kiépített vezetékes gázszolgáltatás (Értény, Fürged, Keszőhidegkút, Koppányszántó, Udvari). Az elmúlt évek előrelépéseként említendő, hogy a 2005. év elejére a gázellátás Értény, Keszőhidegkút, Koppányszántó településeken megvalósult, azonban tekintettel az elmúlt idő rövidségére nincsenek releváns adatok a lakossági felhasználás arányáról, hiszen az a fent említett településeken fokozatosan növekvő tendenciát mutat. A lakossági vezetékes gázhasználat arányát elsősorban a háztartások jövedelmi helyzete határozza meg, így az településenként arányaiban jelentős eltérést mutat.

**A belterületi utak szilárd burkolattal való ellátottsága:**

A 70-es 80-as években az egyik legfontosabb települési fejlesztések körébe tartozó belterületi utak burkolattal való ellátása a tamási kistérségben is széles körben megvalósult. Az önkormányzatok adatszolgáltatása alapján az összes belterületi út 84 %-a napjainkban már szilárd burkolattal ellátott. Komolyabb elmaradások elsősorban a kisebb településeken jellemzők. Mucsiban mindössze a település útjainak 40 %-a aszfaltozott, de ettől alig mutat jobb mutatókat Nagyszékely (50 %), Kiszékely (60 %), Koppányszántó (60%), Értény (60%).

Tamási útjainak szilárd burkolattal való ellátása csak 68 %-os. Itt azonban meg kell jegyezni, hogy a város közigazgatási területéhez tartozik pl. Rácvölgy is, ahol az infrastruktúra állapota lényegesen elmaradottabb mint a város többi részén.



**A vezetékes telefon ellátottság:**

A vezetékes telefontal való ellátottság csökkenő tendenciát mutat.

Amennyiben a kistérség vezetékes telefontal való ellátottságát vizsgáljuk, láthatjuk, hogy a telefon-fővonalak száma a vizsgált években egyre inkább csökkenő tendenciát mutat. Ennek oka vélhetően a relatíve olcsó, és a kistérség területén mindenhol elérhető mobilszolgáltatók térnyerése.

**A mobil telefonhálózat kiépítettsége:**

Jól kiépített mobilkommunikációs hálózat

A kistérség minden településén elérhető a jelenleg Magyarországon működő három mobilhálózat, az előfizetők számáról azonban nem állnak rendelkezésre adatok.

**Internet hálózat kiépítettsége, a kapcsolódás technikai megoldása:**

Bővülő lehetőségek a világháló igénybevételére.

A kistérségben többféle Internet-hálózatot lehet igénybe venni. Legegyszerűbben a Matáv előfizetői ügyfelek juthatnak fel a világhálóra, a Matáv Nyílt Interneten, vagy a számukra hozzáférhető szélessávú ADSL-en keresztül. Tamásiban igénybe vehető a szintén szélessávú elérést biztosító mikrohullámú összeköttetés is.

A kistérség településeinek harmadánál vehető igénybe ingyenes Internet-kapcsolat, ezek főleg a települések könyvtárainál, illetve teleházakban férhetőek hozzá. A kistérség több települése sikeresen pályázott az Informatikai és Hírközlési Minisztérium eMagyarország Pontok I. és II. pályázatára, melynek eredményeképpen 2006. december 31-ig a lakosság ingyenesen tud a szolgáltató helyeken Internethez jutni. A kistérségben a következő településeken működik E-Magyarország pont: Dúzs, Hőgyész, Nagykónyi, Szakály, Tamási, Tolnanémedi.

Település	Nyilvános Internet szolgáltató helyek
<b>Diósberény</b>	<b>Teleház</b> 7072 Diósberény, Iskola u. 9. 74/548-082, fax: 74/548-051 <u><a href="mailto:K4237@koznet.hu">K4237@koznet.hu</a></u>
<b>Hógyész</b>	<b>Művelődési Ház „NET-SAROK”</b> 7191 Hógyész, Kossuth tér 13. 74/488-161 <u><a href="mailto:muvhaz7191@freemail.hu">muvhaz7191@freemail.hu</a></u>
<b>Iregszemcse</b>	<b>Bartók Béla Művelődési Ház</b> 7095 Iregszemcse, Bartók B. u. 1. 74/480-764 <u><a href="mailto:bbmh@freemail.hu">bbmh@freemail.hu</a></u> <u><a href="mailto:bbmh@wapconsulting.hu">bbmh@wapconsulting.hu</a></u>
<b>Kisszékely</b>	<b>Kisszékelyi Közösségi Ház</b> 7082 Kisszékely, Szabadság u. 2. 74/403-144 <u><a href="mailto:kisszekely@axelero.hu">kisszekely@axelero.hu</a></u> <u><a href="mailto:kisszekely@emagyarorszag.hu">kisszekely@emagyarorszag.hu</a></u> <u><a href="http://www.kisszekely.hu">www.kisszekely.hu</a></u>
<b>Magyarkeszi</b>	<b>Községi Könyvtár</b> 7098 Magyarkeszi, Köztársaság u. 4-6. 74/578-013, fax: 74/578-014 <u><a href="mailto:m.keszi.konyvtar@freemail.hu">m.keszi.konyvtar@freemail.hu</a></u> <b>Teleház</b> 7098 Magyarkeszi, Köztársaság u. 4-6. 74/578-013, fax: 74/578-014 <u><a href="mailto:telehaz@freemail.hu">telehaz@freemail.hu</a></u>
<b>Nagyszékely</b>	<b>Teleház</b> 7085 Nagyszékely 74/408-341, fax:74/508-003 <u><a href="mailto:nagyszek@axelero.hu">nagyszek@axelero.hu</a></u>

<b>Simontornya</b>	<b>Városi Könyvtár</b> <b>7081 Simontornya, Petőfi u. 67.</b> <b>74/486-356</b> <b><u>stornya@axelero.hu</u></b>
<b>Szakadát</b>	<b>Teleház</b> <b>7071 Szakadát, Ady E. u. 233.</b> <b>74/548-041, fax: 74/548-040</b> <b><u>szakadat@telehaz.hu</u></b>
<b>Tamási</b>	<b>Könnyű László Városi Könyvtár</b> <b>7090 Tamási, Szabadság u. 52.</b> <b>74/471-158</b> <b><u>www.tamasilib.hu</u></b>
<b>Varsád</b>	<b>Teleház</b> <b>7067 Varsád, Ady E. u. 159.</b> <b>74/548-030</b> <b><u>varsad.ph@axelero.hu</u></b>

### **A helyi önkormányzatoknál (és intézményeiknél) működő informatikai hálózat**

„Kihaszíratlan” informatikai hálózat jellemző.

A Tamási kistérség 31 településén működik a helyi önkormányzatnál és azok intézményeinél informatikai hálózat, azonban az önkormányzatok és azok intézményei nem állnak egymással összeköttetésben.

### **A kistérség lefedettsége kábeltéves hálózattal:**

Folyamatosan bővülő, jól kiépített kábeltéves hálózat.

A kistérségben két kábeltéves hálózat működik. A szekszárdi székhelyű Tarr Kft. által értékesített előfizetés több előfizetési szinten, szintenként eltérő csatorna-számmal vehető igénybe, kiépítése jelenleg is több településen zajlik. A másik szolgáltató hasonló

paraméterekkel Tamási városban hozzáférhető. Amennyiben a kistérség kábeltévével rendelkező háztartásainak számát-arányát összehasonlítjuk a környező kistérségek, illetve a főváros adataival, láthatjuk, hogy az előfizetések száma jóval alattuk marad:

	Kábeltévé lakások száma	Lakásállomány százalékában
Tamási	3485	<b>20</b>
Paksi	7302	<b>36</b>
Dombóvári	5901	<b>42</b>
Szekszárdi	21609	<b>63</b>
Budapest	<b>547600</b>	<b>67</b>

Forrás: [www.teir.vati.hu](http://www.teir.vati.hu)

### **Demográfiai tendenciák a kistérségben:**

A 32 települést magában foglaló kistérség összterülete 1028 km<sup>2</sup>. Tolna megye 5 kistérsége közül, a kistérséghez tartozó településszám szerint a legnagyobb, nagyság szerint és népességszám szerint csak a Szekszárd-tolnai kistérség előzi meg. A megye területének 27%-át öleli fel, a megyei népesség 17,01 %-a él itt. A kistérség lakónépessége 41.007 fő (2007), mely a megye lakosainak 17,01 %-át teszi ki. Népsűrűsége 40 fő/km<sup>2</sup>, az aprófalvas településszerkezet miatt ebben a kistérségben a legalacsonyabb, jóval alatta marad a megyei (65 %), illetve a régió (68 %) hasonló átlagának. A települések népsűrűségének szórása természetesen igen nagy, a 9 fő/km<sup>2</sup> laksűrűségű Mislától, Simontornyáig (130 fő/km<sup>2</sup>).

A Tamási kistérség területe, lakónépessége és népsűrűsége (KSH, 2007. január 1.)

Települések	Terület	Lakónépesség	Népsűrűség fő/km <sup>2</sup>
Belecska	14,39	441	30,65
Diósberény	17,75	374	21,07
Dúzs	11,27	280	24,84
Értény	29,95	786	26,24
Felsőnyék	32,02	1 071	33,45
Fürged	26,76	722	26,98
Gyönk	38,12	2 075	54,43
Högyész	37,15	3 004	80,86
Iregszemcse	58,33	2 702	46,32
Kalaznó	18,35	176	9,59
Keszőhidegkút	10,33	229	22,17
Kisszékely	28,3	356	12,58
Koppányszántó	22,55	352	15,61
Magyarkeszi	38,16	1 316	34,49
Miszla	34,72	316	9,10
Mucsi	24,76	505	20,40
Nagykónyi	47,88	1 224	25,56
Nagyszékely	36,7	443	12,07
Nagyszokoly	27,99	933	33,33
Ozora	59,57	1 745	29,29
Pári	13,06	669	51,23
Pincehely	50,08	2 477	49,46
Regöly	62,67	1 223	19,51
Simontornya	33,83	4 401	130,09
Szakadát	10,7	268	25,05
Szakály	41,01	1 597	38,94
Százard	7,78	249	32,01
Tamási	111,96	8 684	77,56
Tolnanémedi	21,95	1 165	53,08
Udvari	27,65	486	17,58
Újireg	10,9	317	29,08
Varsád	21,56	421	19,53
<b>Tamási kistérség összesen:</b>	<b>1 028,2</b>	<b>41 007</b>	<b>39,88</b>

A kistérség népesedési viszonyai többnyire megegyeznek, néhány ponton viszont eltérnek a régió vagy a megye jellemző demográfiai viszonyaitól.

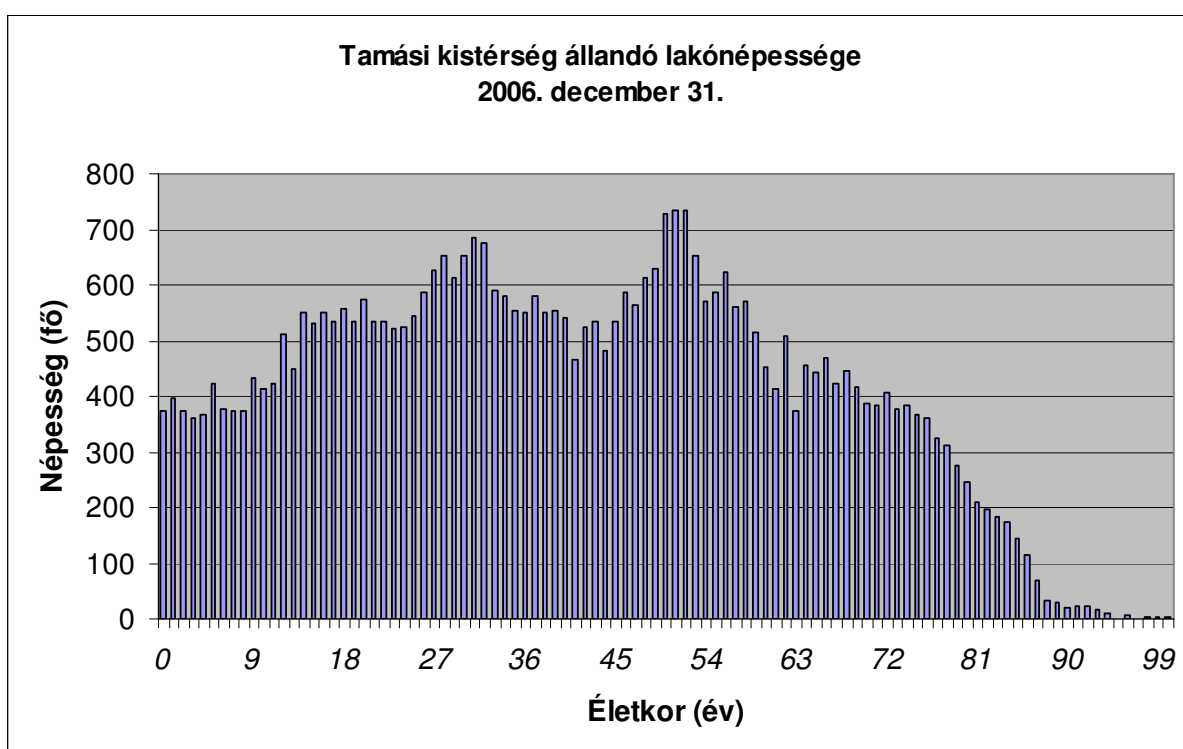
Az országosan megfigyelhető tendenciával megegyezően e térségben is a népességfogyás a jellemző. 2000 és 2002 között 628 fővel (1,4 %-kal) csökkent a terület lakónépessége, a csökkenés üteme -3,14 % volt. A természetes fogyás 1000 főre vetítve átlagosan -7 %-ot tett ki, a legnagyobb mértékű 2002-ben volt (-305 fő). A megyei átlagnál némileg alacsonyabb születési arányszám és a jóval magasabb halálozási mutató eredményeként az elmúlt években nem volt pozitív előjelű. A legnagyobb vándorlási negatívum 2001-ben volt: 1000 főre vetítve -1,84 %.

A kistérség népessége 2000 és 2002 között 1,4 %-al csökkent, a természetes fogyás a jellemző, ellentétben a megye lakosság számának növekedésével (1,1 %). A vándorlási különbözet révén a települések egy részén pozitív folyamatok indultak meg. A vándorlási egyenleget vizsgálva az alábbi települések bírnak pozitív értékkel: Belecska, Dúzs, Felsőnyék, Gyöng, Iregszemcse, Mucsi, Nagykónyi, Nagyszékely, Ozora, Pincehely, Szakadát, Szakály, Simontornya, Tolnanémedi, Újireg, Varsád. 2002-ben Dúzs, Szakadát, Újireg esetében volt pozitív értékű a természetes szaporodás és a vándorlási egyenleg is.

A népesség nemek szerinti megoszlása nem mutat eltérést a megyei és az országos adattól. Országosan és a megyében is nőtöbbség van. A kistérség esetében is létezik nőtöbbség, a megyei mutatóval nagyjából megegyezően. A települések közül Diósberény, Dúzs, Értény, Kalaznó, Keszőhidegkút, Nagyszokoly és Udvari esetében volt férfítöbbség 2002-ben. Összességében megállapítható, hogy az állandó népesség többségét 2002-ben a nők alkotják (51,8%), a férfiak részaránya kisebb (48,2%). 2002-ben az öregedési index alapján Szakadát, Miszla, Kisszékely, Koppányszántó, és Tolnanémedi a leginkább öregedő települések a kistérségben. A nyugdíjas korúak aránya magas még Diósberény, Regöly és Szakály települések esetében. Alacsony indexű, tehát fiatal településnek számítanak: Dúzs, Fürged, Értény és Magyarkeszi. A kistérség központja, Tamási korszerkezete mutatja, hogy a település öregedő. Magas a keresőképes középkorúak aránya: Tamási, Simontornya, Belecska, Dúzs, Gyöng, Hőgyész, Iregszemcse, Pincehely, Tolnanémedi, Udvari és Újireg településeken. A megyei átlagot meghaladó eltartottsági ráta (62,9), azaz a 100 felnőtt korúra jutó gyermek- és öregkorúak aránya is jelzi, hogy a térségben igen nagy eltartási teher hárul a munkaképes korúakra. A mutató értéke kissé mérséklődött 1990 óta, de ez inkább a fiatalok népesség csökkenésének tudható be.

A tamási kistérség népességének aktivitása szinte elképesztő mértékben csökkent a kilencvenes

évek eleje óta. A foglalkoztatottak száma a kistérségben tíz százalékkal, ötezer fővel csökkent tíz év alatt, ma már csak a 41.007 fős népesség közül 16.787 (becsült érték) főnek van munkája. A tamási kistérség települései nem kínálnak elegendő munkahelyet az itt élőknek. A községekben élők közel fele ingázni kényszerül. Az ingázás az alacsonyabb képzettségű, községekben élő munkavállalók életét keseríti a leginkább. A kistérség népességmegtartó erejét lényegesen rombolja, hogy az itt lakók számára nincs elegendő számú munkahely. Noha a kilencvenes évek vándorlási adatai pozitívak voltak, arról azonban nincs információ, hogy milyen képzettségű és korú emberek költöztek el a kistérségből. A jövőben arra sincs garancia, hogy a munkahelyek hiányának állandósulása továbbra is pozitív vándorlási egyenleggel fognak párosulni.



### Migrációs folyamatok

A kistérség vándorlási egyenlege negatív, bár az utóbbi években a csökkenő tendencia jelentősen mérséklődött.

A kistérség legnagyobb vonzáskörzetű települése Tamási, ezen kívül a további mikrotérségi központok (Simontornya, Hógyész, Gyöngyös, Iregszemcse) fejtenek ki még jelentősebb migrációs hatást a helyben működő vállalkozások, munkahelyek, valamint oktatási intézményeik révén.

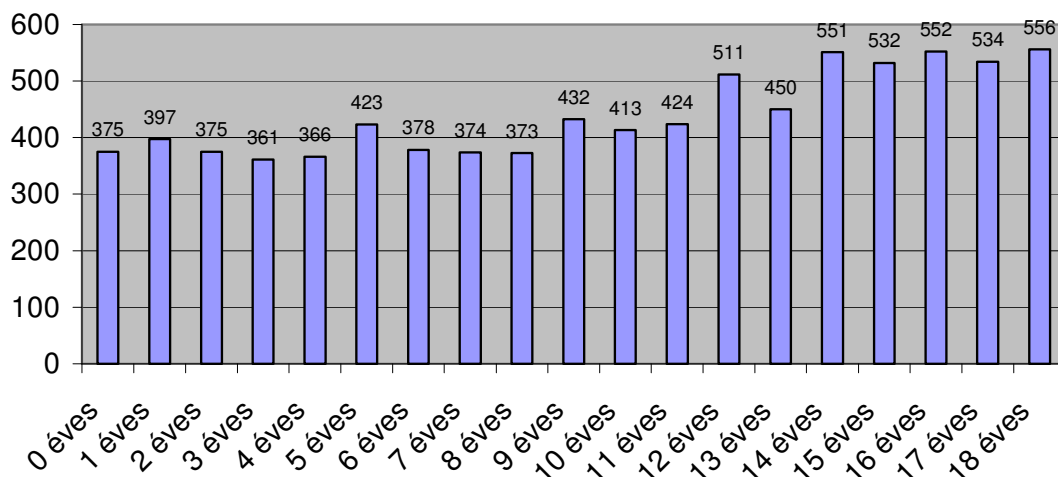
Mivel a kistérségben csupán 3 településen (Simontornya-Szakképzés+Gimnázium, Tamási-Szakképzés+Gimnázium, Gyöng-Gimnázium) található középfokú oktatási intézmény, felsőfokú oktatási intézmény pedig csak a kistérségen kívül érhető el, ezért jelentős a kistérségben élő diákok vándorlása a kistérségen kívülre. A kistérségben található kevés munkalehetőség is a migrációt erősíti, sokan Tabon, illetve Székesfehérváron dolgoznak. A kistérség lakosai közül hozzávetőlegesen 1000-2000 fő ingázik a kistérségen kívülre, míg a kívülről befelé áramló munkaerő becsült értéke 1000 fő alatt van.



**Demográfiai mutatók a tamási kistérségben:<sup>1</sup>**

Lakónépesség száma	<b>41 821</b>
Állandó népesség száma	<b>41 753</b>
Állandó népességből a 0-2 évesek száma	<b>1 147</b>
Állandó népességből a 3-5 évesek száma	<b>1 150</b>
Állandó népességből a 6-14 évesek száma	<b>3 906</b>
Állandó népességből a 15-18 évesek száma	<b>2 179</b>
Állandó népességből a 19-25 évesek száma	<b>3 763</b>

A kistérség lakosainak jelenleg 20% a 18 év alatti, és ebből az óvodás korú gyermekek aránya 14%, az általános iskolásoké 47%, a középiskolás korosztály (15-18) pedig 26%. A születések száma az elmúlt 18 évben a következőképpen alakult:

**Tamási Kistérség születések száma**

Az elkövetkező hét évben a várható beiskolázási létszámok a következőképpen alakulnak: a mostani 3096 általános iskolás diákkal szemben 7 év múlva összesen 3049 diák lesz általános iskoláskorú, ez a csökkenés mindösszesen 1,5%-os, ami a fenti diagramból is tisztán látszik, hiszen az 1990-es évek elején történő demográfiai visszaesést követően viszonylag kiegyensúlyozott a születések száma a kistérségen belül. Ha ugyanezt a középiskolás korúak esetén vizsgáljuk, akkor már nem ilyen kedvező a kép, a jelenlegi 2179 helyett mindössze 1642 diák lesz 15 és 18 éves kor között, ez pedig 25%-os diáklétszám csökkenést jelent majd a középiskolás beiskolázás esetében, amelynek jelentős része éppen a 2008-20011 közötti

<sup>1</sup> Tolna megye állandó\* lakossága 2007. január 1-jén – Országos Statisztikai Hivatal

időszakban fog realizálódni.. Az azt követő években a csökkenés gyakorlatilag megszűnik, a születések száma az utolsó 5 évben alig változik jelentősen, sőt, egy kis emelkedést mutat.

A számokból kitűnik, hogy a szerkezetátalakítás mind az általános, mind pedig a középiskolák esetén időszerű.

## II. Közoktatási intézmények a Tamási Kistérségben

### 2.1. A bölcsődei és óvodai feladatellátás jellemzői a kistérségben

#### 2.1.1. A bölcsődei feladatellátás a kistérségben

A kistérségben egyetlen bölcsőde működik, Tamási Város Önkormányzatának fenntartásában. Jelenleg 2 csoporttal üzemel, összesen 26 gyermeket látnak el az intézményben, ami helyileg a Városi óvoda épületében található. RGYV-ben és ennek alapján ingyenes étkezésben 2 gyermek, 50%-os étkezési támogatásban pedig 4 gyermek részesül. A bölcsődébe évek óta túljelentkezés van, azonban kapacitást növelni jelenleg nem tud.

#### 2.1.2. A bölcsődei és óvodai feladatellátás intézményi és szervezeti keretei

A közoktatási törvény 1999-es módosításának 24.§ (1) bekezdése értelmében az óvoda „legfeljebb hét éves korig nevelő intézmény”. Ennek megfelelően – amennyiben szükséges – a tankötelezettség kezdeti időpontja az érintett gyermekek esetében eltolódhat.

A Tamási kistérségben 7 intézményfenntartó társulás összesen 24 óvodát tart fenn, míg 2 településen az általános iskolával együtt (Magyarkeszi és Pincehely) a települési önkormányzat a fenntartó. Egyetlen alapítványi óvoda van Tamásiban, mindössze 4 településen nincs intézmény a kistérség 32 települése közül.

Közoktatási feladat	Ellátott települések	Intézmény neve	Csoportok száma
a) óvodai nevelés {Kot. 20. § a); 86. § (1)}	Értény	Értény - Koppányszántó Társult Óvoda, Értény	1
	Koppányszántó	Értény - Koppányszántó Társult Óvoda, Koppányszántó	1
	Tamási	Aranyerdő Társult Óvoda, Tamási	10
	Regöly	Aranyerdő Társult Óvoda, Regöly	2
	Nagykónyi	Aranyerdő Társult Óvoda, Nagykónyi	2
	Pári	Aranyerdő Társult Óvoda, Pári	1
	Szakály	Aranyerdő Társult Óvoda, Szakály	2
	Gyönk	Szivárvány Óvoda - Regenbogen Kindergarten, Gyönk	3
	Hógyész	Szivárvány Óvoda - Regenbogen Kindergarten Tagiskolája Hógyész	6

	Mucsi	Szivárvány Óvoda - Kindergarten Tagiskolája Mucsi	1
	Belecska	Szivárvány Óvoda - Kindergarten Tagiskolája Belecska	1
	Diósberény	Napközi Otthonos Óvoda, Kindergarten, Diósberény	1
	Miszla	Napközi Otthonos Óvoda, Miszla	1
	Udvari	Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény - Udvari Tagóvodája	1
	Százard	Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény - Százard Tagóvodája, Százard	1
	Varsád	Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény - Varsád Tagóvodája	1
	Pincehely	Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Óvoda, Pincehely	4
	Ozora	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Ozora	3
	Fürged	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Fürged	2
	Simontornya	Lurkó-Kuckó Óvoda, Simontornya	6
	Kisszékely	Kisszékely Községi Óvoda	1
	Nagyszékely	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagóvodája, Nagyszékely	1
	Tolnanémedi	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagintézménye, Tolnanémedi	1
	Iregszemcse	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda, Iregszemcse	4
	Felsőnyék	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Felsőnyéki Tagiskolája, Felsőnyék	2
	Nagyszokoly	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Nagyszokolyi Tagiskolája, Nagyszokoly	2
	Újireg	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Újiregi Tagóvodája, Újireg	1
	Magyarkeszi	Magyarkeszi Általános Iskola és Óvoda	2
	Tamási	Waldorf Óvoda	1
	Összesen		65

Az óvodák szervezeti formáját tekintve kisebb részük önálló intézmény, nagyobb számban vannak a többcélú intézmény keretében működő szakmailag önálló intézményegységek.

A többcélú intézményeken belül közös igazgatású közoktatási intézmény keretében működik (iskolával összevontan) 7 óvoda. Mikrotérségi bontásban, (amely lefedi a létrehozandó TIOK-okat) a következő társulások vannak jelenleg:

**Tamási**

A székhelyintézmény a tamási Óvoda, tagintézményként pedig a következő településeken van intézmény: Regöly, Szakály, Pári, Nagykónyi, Értény, Koppányszántó. Itt található egy alapítványi óvoda, a Waldorf óvoda.

**Iregszemcse**

Jelenleg az Iregszemcsei Önkormányzat tart fenn egy Iskolai és Óvodai társulást, ahol a tagóvodák az Újiregi és az Iregszemcsei, valamint a Felsőnyéki és a Nagyszokolyi óvoda. Magyarkeszi is önállóan működteti az óvodáját az iskolával együtt. Ozora és Fürged is társulásban van, ahol Ozora a székhely intézmény.

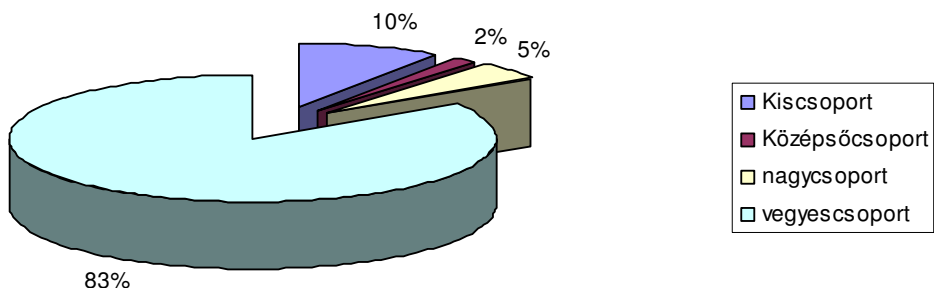
**Gyönk**

Ebben a mikrotérségben jelenleg két óvoda társulás van. Az egyik a Diósberényi székhelyű Napraforgó Óvoda Kindergarten, ahol tagok Varsád, Udvari és Szárazd. A másik társulás a Gyönki Székhelyű Szivárvány-Óvoda-Regenbogen-Kindergarten, amelynek tagintézményei vannak Hógyészen, Belecskán és Mucsiban, ugyanakkor az ellátási területükhöz tartozik az intézmény nélküli Szakadát, Keszőhidegkút, Kalaznó és Dúzs is. Miszla önállóan tart fenn óvodát.

**Simontornya**

Simontornyán a társulásban már megtalálható a középiskola, általános iskola és óvoda, és ebben a társulásban van még Tolnanémedi és Nagyszékely, valamint a Kisszékelyi Óvoda is. 1322 óvodás összesen 65 csoportba jár, az egy csoportra jutó gyermeklétszám 20,3 fő. Ez az országos átlag feletti, ez a közoktatási törvény által előírt maximum 80 %-a (a maximum 25 fő). 15 óvoda működik egyetlen csoporttal, a vegyescsoportok aránya a kistérségben igen magas.

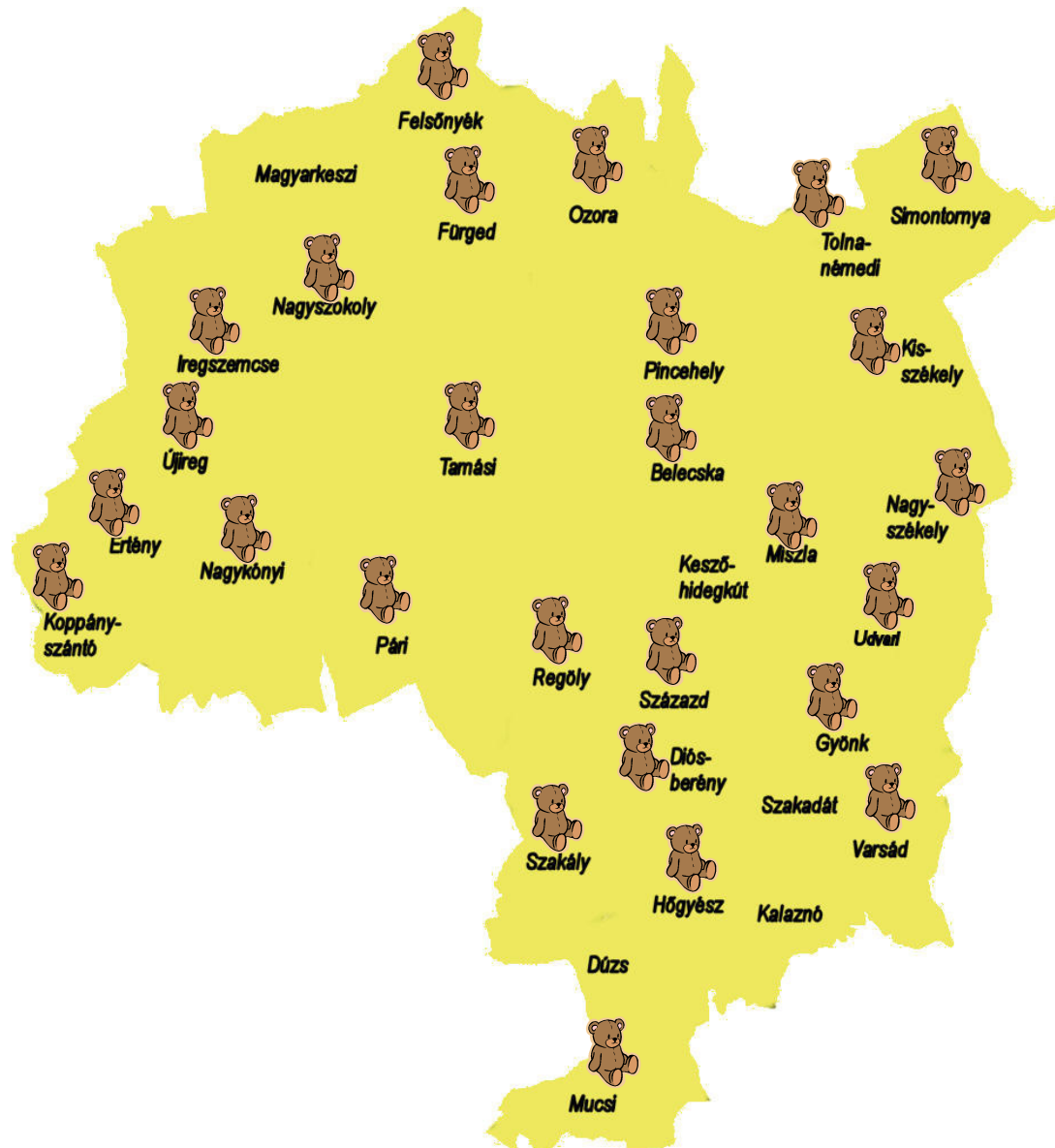
## Csoportok aránya



## Összesítő tábla az óvodai ellátásról

A kistérségben működő összes óvoda száma:	29
Ebből önálló fenntartású:	3
Társulásban fenntartott:	26
Többcélú, közös igazgatású intézmény részeként működik:	11
Csak óvodát fenntartó társulásban működik	15
Az ellátott gyermek létszám	1332
Ebből bejáró:	85
Egy csoportos óvodák száma:	15

A következő térképen az Óvodák elhelyezkedése látható.



### 2.1.2. Bejárók, a gyermek-csoportok társadalmi összetétele

Az óvodai ellátást lehetőleg minden településen helyben kell biztosítani. Ennek megfelelően a kistérség 32 települése jelenleg 26 óvodát tart fenn. A helyben lakó, illetve a bejáró óvodások aránya a kistérségben 5%, ami nem tekinthető magasnak.

Fontos mutató, hogy a bejáró gyermekek milyen közlekedési eszközt vesznek igénybe, illetve, hogy a közlekedési lehetőségek (infrastruktúra, járatok sűrűsége, falugondnoki szolgálat) mennyiben teszik egyáltalán lehetővé a bejárást.

Gyermekek száma		ebből			
Helyi	Bejáró összesen	iskola busszal	falugondnoki szolg.-tal	Tömegközlekedéssel	egyéni pld. szülővel gk.
1332	85	31	7	19	28

A táblázatból világosan látszik, hogy az iskolabusz és a tömegközlekedési eszközök (jelen esetben kizárólag Volánbusz) igénybevétele a meghatározó, míg a falugondnoki szolgálattal elsősorban a Diósberényi óvoda szállítja a gyermekeket (6 fő), míg Gyönkre 1 gyermek utazik ezzel a megoldással. Elenyésző azoknak a gyermekeknek a száma (8), akik úgy járnak be egy másik településre, hogy a lakhelyükön is van óvoda.

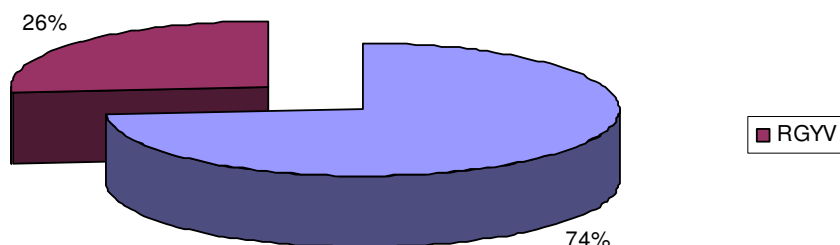
#### *A gyermekcsoportok társadalmi összetétele*

A sajátos nevelést igénylő gyermekek száma a kistérségben összesen 12, ugyanakkor nemzeti, etnikai nevelésben részesülő gyermekek száma igen jelentős, szám szerint 667. Ez a magas arány részben annak köszönhető, hogy a nagyobb települések köré szerveződött társulások egységesen bevezették ezt a nevelési formát. Gyönkön, Hőgyészen és Tamásiban folyik nemzetiségi nevelés.

A Rendszeres Gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek arányát a következő ábra szemlélteti



### RGYV-ben részesül



Hasonló nagyságrendű azoknak a száma, akik ingyenesen étkeznek az Óvodákban, 100-an pedig 50%-os étkezési támogatásban részesülnek.

Integrált nevelésben 485 gyermek vesz részt, Magyarkeszin, Iregszemcsén, Tamásiban, Regölyben, Páriban, Szakályban és Nagykönyiben csatlakoztak az óvodák a programhoz.

### 2.1.3. Intézményi létszámok, férőhelyek

Összesen két bölcsődei és 63 óvodai csoport van. Az egy csoportba járó óvodások száma átlagosan 22,7 fő. Az átlagtól erősen eltérő értékeket látni néhány kistelepülés óvodájában, így például Szárazdon (9), vagy éppen Páriban (35). Összességében azonban elmondható, hogy a fenntartáshoz szükséges optimális gyereklétszám a térség óvodáinak többségében jelen pillanatban adott.

Az Óvodai férőhelyek kihasználtságát az alábbi táblázat mutatja

Ellátó település	Intézmény neve	Gyermekek száma	Férőhely	Kihasználtság
Diósberény	Óvoda (Székhely)	20	25	80 %
Varsád	Óvoda (tagintézmény)	24	25	96 %
Udvari	Óvoda (tagintézmény)	20	20	100 %
Szárazd	Óvoda (tagintézmény)	7	25	28 %
Gyönk	Óvoda (Székhely)	74	75	98 %
Hőgyész	Óvoda (tagintézmény)	130	150	86 %

Belecska	Óvoda (tagintézmény)	18	25	72 %
Miszla	Óvoda	10	25	40 %
Mucsi	Óvoda (tagintézmény)	22	25	88 %
Értény	Óvoda (Székhely)	33	20	165 %
Koppányszántó	Óvoda (tagintézmény)	12	15	80 %
Magyarkeszi	Óvoda	51	50	100 %
Iregszemcse	Óvoda (Székhely)	94	100	94 %
Felsőnyék	Óvoda (tagintézmény)	44	48	91 %
Újireg	Óvoda (tagintézmény)	16	25	64 %
Nagyszokoly	Óvoda (tagintézmény)	35	40	88 %
Pincehely	Óvoda	71	120	59 %
Simontornya	Óvoda (Székhely)	116	150	77 %
Nagyszékely	Óvoda (tagintézmény)	15	25	60 %
Tolnanémedi	Óvoda (tagintézmény)	25	50	50 %
Tamási	Óvoda (Székhely)	227	250	90 %
Regöly	Óvoda (tagintézmény)	30	50	60 %
Szakály	Óvoda (tagintézmény)	40	50	80 %
Pári	Óvoda (tagintézmény)	25	25	100 %
Nagykónyi	Óvoda (tagintézmény)	36	40	90 %
Ozora	Óvoda (Székhely)	65	75	86 %
Fürged	Óvoda (tagintézmény)	44	45	97 %

A kihasználtsági mutató százalékainak értékelésekor figyelembe kell venni, hogy a kistelepüléseken megszűnt iskolák épületébe költöztették az óvodákat, ezért fizikailag az óvodák többségében több gyermek elhelyezésére lenne lehetőség, mint amit az alapító okiratokban lefektettek maximális gyermeklétszámnak. (más kérdés, hogy a települések többségét nem fenyegeti a létszámnövekedés az óvodás korosztály tekintetében sem).

#### **2.1.4. Épületállomány , infrastrukturális felszereltség**

##### ***Épületek állapota***

Az esztétikai és környezetnevelés szempontjából fontos kérdés, hogy a kisgyermek milyen óvodába járnak. A modern óvodával kapcsolatos elvárások, a csoportszobák előírt méretei, valamint az előírásoknak megfelelő mennyiségű és minőségű mellékhelyiség, az udvar nagysága, az ott elhelyezett játékok szabványban előírt megfelelősége alapján kialakított kép nem igazán megnyugtató, ugyanakkor az intézmények pontozása alapján nem is annyira kedvezőtlen. Ennek valószínűleg az az oka, hogy a szigorú előírások ellenére is az intézmények vezetői úgy látják, hogy a szakmai munka minősége fontosabb tényező, mint az épületek állaga. Magát az épületet mindössze három intézmény találta tökéletesen megfelelőnek, míg nyolcan a megfelelő 4-es osztályzatot adták, ami kisebb felújításokat, vagy egyéb kiegészítéseket jelent. 13 óvodában már nagyobb felújítást, 3 intézményben pedig teljes rekonstrukciót tartanak szükségesnek. (Az épületekről készült digitális fotók a DVD mellékletben találhatóak)

##### ***Infrastruktúra***

A csoportszobák száma 58, fejlesztő szoba mindösszesen 6 db van a kistérségben. Tornaszobák tekintetében sem állunk túl jól, a 29 óvodára mindösszesen 8 tornaszoba jut, ami rendkívül kevés. A mosdóhelyiségek állapota többnyire megfelelő, összesen 139 mellékhelyiség és 31 zuhanyzó áll az óvodások rendelkezésére, ugyanakkor könyvtár mindössze két óvodában található. (ennél jóval több óvoda fér hozzá a közvetlen könyvtári szolgáltatásokhoz, vagy azért, mert az iskolával közös intézmények, vagy azért, mert a településeink nagy részén működik a mozgó könyvtár szolgálat).

Az étkeztetést 8 óvodában főzőkonyhával, 15 óvodában melegítőkonyhával oldják meg. Étkezőhelyiség mindössze 5 intézményben van, a többiek a csoportszobákban terítnek.

Közösségi terem mindössze egy helyen, a Tamási óvodában található.

**Felszereltség**

A felszereltség alatt a bútortatot, a benti játékokat, fejlesztőeszközöket, taneszközöket értjük, és ennek alapján mindössze 3 óvoda értékelte a tárgyi feltételeket tökéletesnek. Az átlag 3,48 pont, ami egy kicsit jobb a közepesnél. A megyei közalapítvány sokat javított az odaítélt pályázati összegekkel a megfelelő taneszköz ellátottság tekintetében, ugyanakkor még nagy a lemaradás például információs technológia tekintetében. (az óvodák több mint felében nincs Internet hozzáférés).

**2.1.5. A bölcsődei és óvodai alkalmazottak.****Bölcsőde**

A tamási bölcsődében 2 felsőfokú végzettségű, valamint 3 középfokú végzettségű pedagógus dolgozik, az egy főre jutó gyermekek száma átlagosan 6,5.

**Óvodai alkalmazottak**

Az Intézmények közül 4 jelölt meg szakemberhiányt, 24 intézmény működik szakszolgálati ellátással. A humánerőforrás a kistérségi óvodák tekintetében nagyon jól képzett, megfelelő, mindössze 5 óvodapedagógusnak van középfokú végzettsége, a többiek mind rendelkeznek felsőfokú diplomával.

A speciális végzettségűek közül 4 a gyógytornász, 7 fejlesztőpedagógus, 2 fő logopédus, valamint egy gyógypedagógus, 1 fő romológus, valamint 10 fő német nemzetiségi óvónő végzettségű. 52 dajka segíti az óvónők munkáját. Az egy óvónőre jutó gyermekszámok a kistérségben 7-től 19-ig szóródnak, átlagosan 11,1. (jellemzően a nagyobb településeken található óvodákban magasabb, itt jobban optimalizálhatók az intézményi alkalmazotti létszámok)

**2.1.6. Programkínálat****Bölcsőde.**

Nyílt napok, családi közös programok, ünnepélyes alkalmak, szülői értekezletek, szülőcsoportos megbeszélések színesítik a bölcsőde életét. A jövőben szükséges a családokat segítő szolgáltatások körének bővítése, mely lehetővé teszi az ideiglenes gyermekelhelyezést, terápiás foglalkozásokat, szülőknek szóló nevelési tanácsadást, tanfolyamokat.

**Óvodai programkínálat**

A kötelező óvodai feladatokon túl az óvodák speciális programokkal, foglalkozásokkal próbálják kínálatukat színesíteni:

Nemzeti, etnikai nevelést kínál Diósberény, Varsád, Gyönk, Hőgyész, Tamási, Pári, Nagykónyi, Értény és Koppányszántó. Integrált nevelési formát kínál 9 intézmény.

Gyógytestnevelés: 26 gyermekkel foglalkoznak szakképzett gyógytestnevelők, logopédiai foglalkozás keretében 22 intézményben összesen 266 diák beszédképességét javítják a logopédus kollégák.

Az Óvodák programjában helyenként megjelenik nyelvoktatás (Tamásiban Angol nyelv), a zeneiskolákkal együtt zenei előkészítő, a művelődési házak szervezésében balett illetve néptánc, valamint 8 óvodában hittan is szerepel a kínálatban.

Az óvodák nyitva tartásában a 07 órai, illetve a 07.30 - as nyitás, és a 16.30, illetve a 17.00 órai zárás a jellemző, ettől eltérően alig néhány óvoda működik.

## 2.2. Általános és középiskolai, szakképzési, kollégiumi feladatellátás a kistérségben

Intézmény neve	1-4 osztály	5-6 osztály	7-8 osztály	Gimnázium 9-12 (13) osztály	Kollégium	Szakközép 9-12 (13) osztály	Szakképzés	Esti ill. levelező képzés
Tamási (Würtz, ált. isk.)								
Tamási (Fő utcai ált. isk.)								
Tamási gimnázium								
Tamási szakképző intézet								
Regöly (ált. isk.)								
Felsőnyék (ált. isk.)								
Magyarkeszi (ált. isk.)								
Iregszemcse (ált. isk.)								
Iregszemcse (gyógypedagógiai)							OKJ-s	
Fürged (ált. isk.)								
Ozora (ált. isk.)								
Nagykónyi (ált. isk.)								
Simontornya (többcélú)								
Tolnanémedi (ált. isk.)								
Pincehely (ált. isk.)								
Nagyszékely (ált. isk.)								
Gyönk (ált. isk.)								
Gyönk gimnázium								
Szakály (ált. isk.)								
Hőgyész (ált. isk.)								

A kistérségben 2 általános iskolában van kizárólag alsó tagozatos képzés, 15 iskolában általános iskolai, egyben speciális gyógynevelési, háromban gimnáziumi, kettőben szakiskolai és egyben szakközépiskolai képzés. Az 5 kollégium Tamásiban a két középiskolában, Simontornyán és Gyöngyösön található, valamint a Göllesz Viktor speciális iskolának van kollégiuma.

### 2.2.1. Az iskolai feladatellátás jogi és szervezeti keretei

A helyi önkormányzatoknak a közoktatással kapcsolatos feladataikat a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvényben (a továbbiakban: közoktatási törvény) meghatározottak szerint kell ellátniuk. Az önkormányzatok feladataikat a közoktatási törvény 88.§ (4) bekezdése szerint:

- intézmény létesítésével, fenntartásával,
- társulásban való részvétellel,
- más önkormányzattal, illetve fenntartóval kötött megállapodás útján láthatják el.

#### *Általános iskolák*

A kistérségben összesen 17 általános iskola működik, ugyanakkor mindhárom Gimnáziumban jelen van az alapfokú képzés, mert az egyik nyolcosztályos (Béri Balogh Ádám Gimnázium), a másik kettő pedig hatosztályos (Simontornya és Gyöngyös).

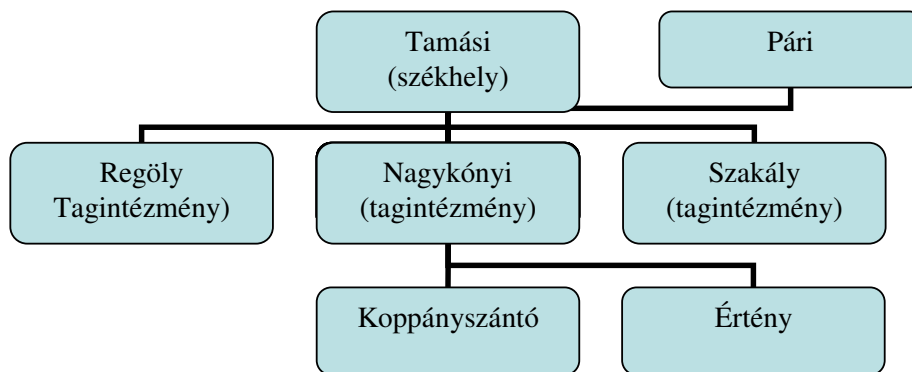
A tizenhét általános iskolában összesen 3226 gyermek tanul.

Fenntartók szerint

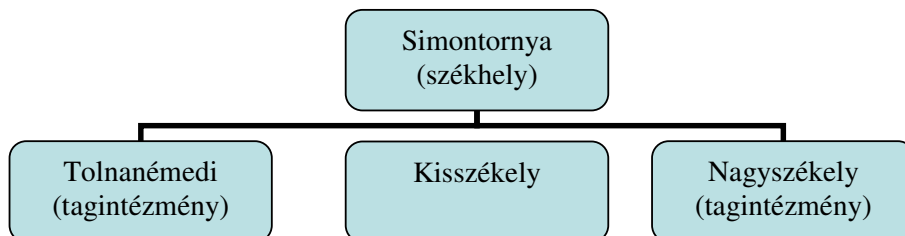
A kistérségben működő intézmények :	
Gimnázium összesen:	3
Önálló fenntartású:	1
Megyei fenntartású:	1
Többcélú, közös igazgatású intézmény részeként működik	1
Szakközépiskola összesen :	1
Önálló fenntartású	1
Szakiskola összesen:	2
Önálló fenntartású	1
Többcélú, közös igazgatású intézmény részeként működik	1
Általános Iskola:	17
Intézmény fenntartó társulásban fenntartott:	13
Többcélú, közös igazgatású intézmény részeként működik:	3
Megyei fenntartású	1

Az intézményi társulásban fenntartott iskolák és ellátási területeik

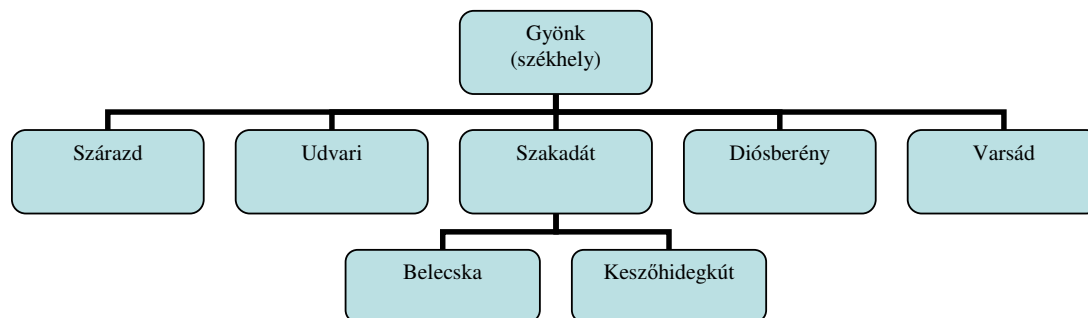
Társulás neve: Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat



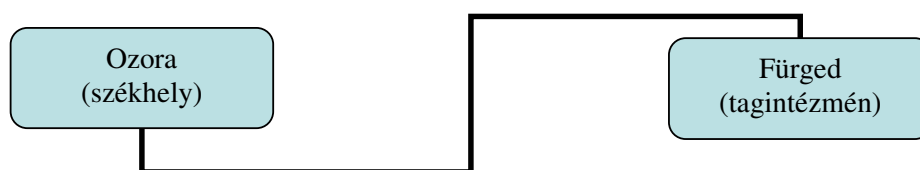
Társulás neve: Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium



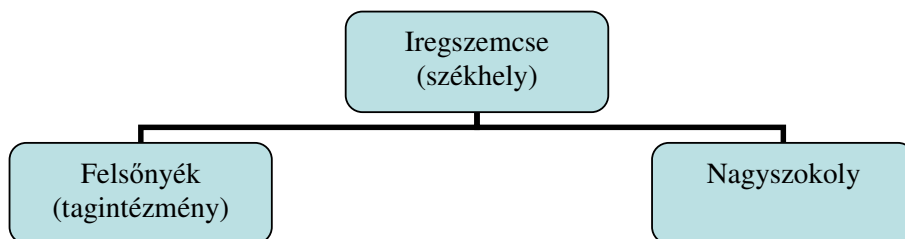
Társulás neve: Társult Általános és Zeneiskola Gyöng



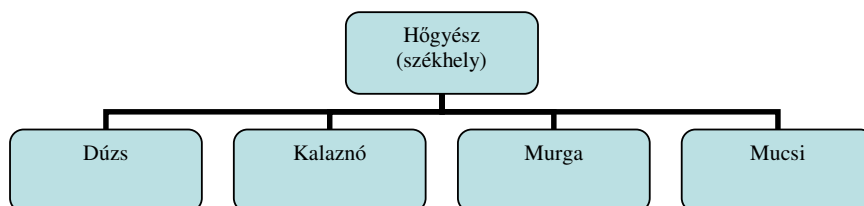
Társulás neve: Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda



Társulás neve: Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda



Társulás neve: Hunyadi János Általános Iskola és Zeneiskola



Pincehelyen és Magyarkesziben az általános iskolák az óvodákkal vannak társulásban.

Iregszemcsén működik a megyei fenntartású Göllesz Viktor Gyógypedagógiai intézet az enyhén értelmi fogyatékos gyermekek ellátására.

#### ***Gimnáziumi oktatás***

A kistérségben három Gimnázium van jelenleg, az egyik önálló intézményként Tamásiban. A Béri Balogh Ádám Gimnázium és Kollégium párhuzamosan visz egy nyolcosztályos (a nyelvi előkészítő évfolyammal 9 osztályos) képzést, és egy négyosztályos (a nyelvi előkészítő évfolyammal 5 osztályos) képzést.

Gyöngön a Tolnai Lajos Német Nemzetiségi Kéttannyelvű Gimnázium és Kollégium Megyei Önkormányzat által fenntartott intézmény. 6 osztályos képzéssel és négy osztályos képzéssel. Simontornyán a Vak Bottyán Általános iskola, Szakképző Intézmény és Gimnázium biztosít középiskolai ellátást, hatosztályos gimnáziumi képzési formában.

#### ***Szakiskolai ellátás***

Szakiskolai oktatás a térség két intézményében folyik. Az egyik ezek közül a tamási Vályi Péter Szakképző Iskola, a másik pedig a Vak Bottyán Általános iskola, Szakképző Intézmény és Gimnázium. Bizonyos szakmacsoportokban OKJ szakképesítést lehet szerezni a Göllesz Viktor Gyógypedagógiai intézetben is.



***Felsőoktatás***

Akkreditált felsőfokú szakképzés a Vályi Péter Szakképző Iskolában van. Az intézmény a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Karral kötött együttműködési megállapodást az alábbi felsőfokú szakképzési programok megvalósítására 2008-tól indulóan:

- Agrárkereskedelmi menedzser-asszisztens
- Hulladékgazdálkodó technológus
- Mezőgazdasági menedzser-asszisztens

Érvényes megállapodásuk van akkreditált képzésről "Informatikai statisztikus és gazdasági tervező" szak vonatkozásában is a Veszprémi Egyetem Keszthelyi Főiskolai karával, de a gyakorlatban a jelentkezők kis száma miatt a képzés még nem indult el.

**2.2.2. Bejárók, a gyermekek összetétele*****Bejárók***

Alsó tagozaton 1445 gyermekből 384 a bejárók száma, ez 27%-a a kisdíákoknak, míg felső tagozatban ugyan ezt az arányt képviselik a bejáró tanulók. (1582 diákból 430 a bejáró)

A diákok döntő többsége tömegközlekedést vesz igénybe, kevés azoknak a száma, akik rendszeresen a szüleikkel utaznak.

Közlekedésszervezési szempontból is indokolt, hogy azokról a településekről, ahol nincs általános iskola, a diákok a hozzájuk legközelebbi iskolába járjanak. Ez alól leginkább akkor vannak kivételek, amikor a választási lehetőségek között a nagyobb települések iskolái is szóba kerülhetnek, ilyenkor a jobban felszerelt, jobb eredményeket produkáló iskolákat választják néhányan.

Az alábbi térképen a nyilak a jellemző bejáróútvonalakat jelölik.



A Vályi Péter Szakképző Intézet a kistérségi szakképzés központja, ezért a bejárók és a kollégisták aránya a következőképpen alakul. 121 kollégista tanuló van, ebből 44 lány. A bejárók száma összesen 641, ami az összes diák 67 %-a.

A Béri Balogh Ádám gimnázium esetében is hasonló a helyzet, a nyolcosztályos képzés miatt a beiskolázási terület igen kiterjedt, a kistérségen túli is. Az általános iskolás korú diákok közül (5-8. osztály) 116-ból 83 bejáró van 24 településről, 9-12. évfolyamig 107 tanuló jár be 26 különböző településről. 52 kollégista van, akikből 31 általános iskolás korú.

A gyönki Tolnai Lajos Gimnáziumban a Német Nemzetiségi Kéttannyelvű oktatás országos beiskolázású, ezért a kollégisták száma meglehetősen magas, 144 tanuló.

Simontornyan 16 tanuló van kollégiumban, a bejárók száma 71.

### ***Sajátos nevelési igényű gyermekek***

Az úgynevezett SNI –s gyermekek száma a kimutatásban nem valós, hiszen azokban az intézményekben, ahol a speciális nevelési igény szerinti ellátást nem tudják biztosítani, ott nem igényelhetnek speciális normatívát, ezért a kimutatásban csak azok a diákok szerepelnek, akik után az intézmények igénybe is veszik a normatívát.

A többször módosított LXXIX/1993. Ktv. 30.§ (2) bekezdése alapján:

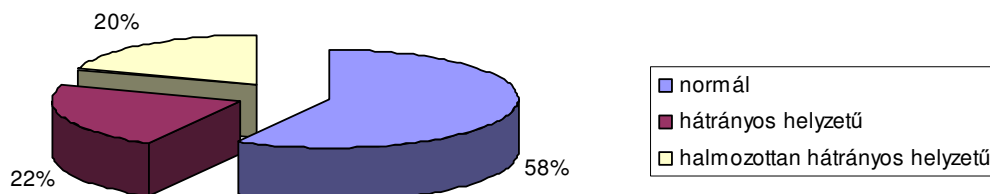
Sajátos nevelési igényének megfelelő, különleges gondozást biztosító ellátásra jogosult, a többi tanulóval együtt/e célra létrehozott intézményben/csoportban. A kötelező tanórai foglalkozásokon túl pedagógiai célú rehabilitációs – rehabilitációs foglalkozásokon kell részt vennie a Ktv. 52.§ (6) bekezdésében meghatározott módon.

- Képességek kibontakoztatását elősegítő foglalkoztatását a Ktv. 52.§ (7), valamint (11) c) bekezdésében meghatározott órakeret alapján kell megszervezni.

Ezek szerint a 3027 tanuló esetében 349 két főnek számító, és 23 három főnek számító sajátos nevelési igényű gyermek jár az iskolákba.

### Hátrányos és halmozottan hátrányos diákok

Az ábrán a hátrányos és halmozottan hátrányos diákok arányaiból világosan látszik, hogy a kistérségben igen nagy számban vannak szociálisan rászoruló tanulók.



Ingyenes tankönyvtámogatásban az elmúlt évben 1973 tanuló részesült, ingyenes étkezésben 509-en, 50%-os térítési támogatásban pedig 621-en részesülnek.

### 2.2.3. Intézményi létszámok

#### Általános iskolai létszámok

A tizenöt általános iskolában a gyereklétszámot az alábbi táblázat mutatja:

	1. évf	2. évf	3.évf	4.évf	5. évf	6. évf	7. évf	8. évf	alsó tagozat	felső tagozat	összesen
összesen tanuló létszáma:	379	342	354	370	381	389	404	408	1445	1582	<b>3027</b>
bejáró tanulók létszáma	108	98	89	89	108	109	105	108	384	430	<b>814</b>
Osztályok száma	19,25	18,25	20,25	19,25	20	20	21	20	77	81	<b>158</b>
Nemzeti, etnikai kisebbségek oktatására szervezett tanulócsoportokban tanulók száma	156	146	129	126	134	127	134	127	557	522	<b>1079</b>
Nemzeti, etnikai osztályok száma	8,25	9,25	9,25	8,25	8	8	9	7	35	32	<b>67</b>

A közoktatási törvény 3. sz. melléklete szerint 1-4. évfolyamon az osztályok átlagléttszáma 21, maximális létszáma 26 fő, 5-8. évfolyamon az osztályok átlagléttszáma 23, maximális létszáma 30 fő.

A kistérség egészét tekintve 158 osztályban 3027 tanuló oktatása- nevelése folyik. Az 1-4. évfolyamon 1445 gyermek tanul. Az alsó tagozaton az osztályok átlagléttszáma: 18,7fő, ami a törvényben meghatározott átlagléttszám 89,3%-a, a maximális létszám 72,1%-a.

Az 5-8. évfolyamon 1582 gyermek tanul. Az osztályok átlagléttszáma a felső tagozaton 19,5 fő, ami a törvényben meghatározott átlagléttszám 84,9 %-a, a maximális léttszám 65,1 %-a.

### ***Közéiskolai léttszámok***

A Béri Balogh Ádám Gimnáziumban 12 osztályba 354 diák jár, a nevelőtestület léttszáma 36. A gyöngyi Tolnai Lajos Gimnáziumban 16 osztályban 275 diák tanul, a nevelőtestület léttszáma 37. Simontornyán a többcélú intézményben a gimnazisták léttszáma 314. 6 osztály hatosztályos képzésben, 3 osztály intenzív, 3 osztály pedig esti oktatási formában tanul. A szakképzős diákok száma 72.

A Vályi Péter Szakiskolában az intézményi léttszámok a következők: a szakiskolában az előkészítő évfolyamra 297-en járnak, a szakképző évfolyamokra 377-en. A szakközéiskola léttszáma 297, felnőttoktatásban 40-en részesülnek.

### ***Zeneiskolai léttszámok***

A kistérségben négy iskolában működik alapfokú zeneművészeti oktatás, Tamásiban a Lajta László Zeneiskolában, Gyöngyön, Hógyészen és Simontornyán pedig integráltan az iskolatársulásokban. Az összesített tanulóléttszámot az alábbi táblázat mutatja:

<b>Zeneművészeti ág</b>	<b>tanulók száma</b>
Furulya	17
Fuvola	17
Oboa	2
Klarinét	30
Fagott	2
Kürt	7
Trombita	13
Harsona	4
Tuba	1
Szaxofon	10
Ütő	2
Gitár	24
Zongora	116
Magánének	20
Szolfézs (fő tansz.)	14
összesen:	279

### ***Művészeti képzés***

A kistérségben két művészeti iskola van jelen, a Talentum és a Táltos, 10 oktatási intézményben van alapfokú művészeti oktatás, énekkar, színjátszó, tánc, grafika és kézműves művészeti ágakban.

**Kihasználtsági mutatók**

<b>Intézmény</b>	<b>létszám</b>	<b>férőhely</b>	<b>kihasználtság</b>
Würtz Ádám	399	410	97%
Esterházy Tagiskola	384	400	96%
Regölyi Tagiskola	59	160	37%
Szakályi Tagiskola	96	108	89%
Nagykónyi Tagiskola	143	170	84%
Pincehely Ált. Isk.	162	224	72%
Gyöng Ált. és Zeneiskola	335	400	84%
Hunyadi Ált.Isk.és Z.iskola Hőgyész	316	400	79%
Ozora Ált. Isk.	172	240	72%
Fürged Ált. Isk.	22	50	44%
Iregszemcse Ált. Isk.	306	350	87%
Felsőnyék Ált. Isk.	87	160	54%
Magyarkeszi Ált. Isk.	128	160	80%
Vak Bottyán Simontornya	793	928	85%
Tolnanémedi Ált. Isk.	69	172	40%
Nagyszékely Ált. Isk.	25	52	48%
Vályi Péter Szakképző	953	1050	91%
Gyöng Gimnázium	274	350	78%
Tamási Gimnázium	391	400	98%

**2.2.4. A tanulói évfolyamok közti továbbhaladás a kistérség iskoláiban*****Továbbhaladás alsó tagozat***

Gyakorlatilag az általános iskolákban az évfolyamok közötti továbbhaladás a nyolcosztályos képzés esetén iskolán belül biztosított. Két intézmény van, Fürged és Nagyszékely, ahol az alsó tagozat után iskolát kell váltania a diákoknak, előbbieket Tamásiba, utóbbiak Simontornyára járnak felső tagozatba. Lehetőség még a Bérei Balogh Ádám Gimnázium nyolcosztályos képzése, ahol a jelentkezőket szóbeli elbeszélgetés alapján veszik fel.

***Továbbhaladás hatodik osztály után***

Hatodik osztály után a Simontornyai és a Gyöngi gimnázium kínál lehetőséget a jelentkezők számára a hatosztályos gimnáziumi képzésre.

**Továbbtanulás nyolcadik osztály után**

A kistérség általános iskoláiból a továbbtanulási arányokat az alábbi táblázat mutatja

	<i>Gimnáziumban továbbtanulók aránya az intézményben</i>	<i>Szakközépiskolában továbbtanulók aránya az intézményben</i>	<i>Szakiskolában továbbtanulók aránya az intézményben összesen</i>	<i>Speciális szakiskolában továbbtanulók aránya az intézményben</i>	<i>Összesen</i>
<i>2005/2006. tanév országos átlaga (%)</i>	<b><u>36,6%</u></b>	<b><u>43,1%</u></b>	<b><u>19,0%</u></b>	<b><u>1,3%</u></b>	<b><u>100%</u></b>
2005/2006-os tanévre, az össztanulói létszámra vonatkozó adatok	<b><u>34,2%</u></b>	<b><u>27,6%</u></b>	<b><u>35,8%</u></b>	<b><u>2,4%</u></b>	<b><u>100%</u></b>

Az országos átlagnál magasabb a szakiskolában továbbtanulók aránya, kisebb a szakközépiskolát választók száma. Ennek oka elsősorban abban keresendő, hogy a szakközépiskolák földrajzilag viszonylag távol helyezkednek el, a kistérségben szakközépiskolai képzést egyedül a Vályi Péter szakképző iskola biztosít.

**2.3 A feladatellátás fizikai jellemzői**

A kistérség iskoláinak általános állapota kielégítő, de messze nem ideális. Jelentős különbségek mutatkoznak az iskolák általános állapotában, sajnos a felújított, a mai modern oktatáspolitikai elvárásoknak, az igényes és esztétikus külső és belső megjelenésnek kevés iskola felel meg. Az iskolák összesített értékelése alapján egy 5-ös skálán az épületek állapotát közepesre értékelték (3,05) Nem régen készült el az iskola-felújítás Ozorán és Nagykönyiben, a tamási Vályi Péter Szakképző iskola és a Gyönki Gimnázium is a jól felszerelt, modern épületek közé tartozik. A taneszközök, felszerelések, oktatási segédanyagok tekintetében is jelentős hiányok vannak, a fenntartók és a közalapítványok támogatása ellenére is. (3,29) A tornatermek, sportudvarok, szabadtéri létesítmények állapota a legtöbb helyen nem kielégítő, az előírásoknak megfelelő akadálymentesítés az előbb említett iskolákon kívül még nem megoldott.

Valamennyi iskola rendelkezik Internet hozzáféréssel, a hálózati kiépítettség és a géppark még elmarad az ideálistól. (10 tanulónként egy multimédiás személyi számítógép) Jellemzően azoknak az iskoláknak az IT ellátottsága magas, ahol valamilyen pályázati forrásból (kompetencia alapú oktatás bevezetése, szakképzési alap stb.) jutottak hozzá a modern informatikai eszközökhöz.

Általánosságban elmondható, hogy az iskolák alig több, mint felében van közösségi terem (aula), a 17 általános iskolából mindössze kilenc rendelkezik tornateremmel.

Az egy tanteremre jutó gyerekek száma az általános iskolában 15,2.

## 2.3.1 Az iskolaépületek jellemzői, eszközellátottság

Intézmény neve	Tanterem száma								konyha		közösségi terem	
	Normál	szakterem	torna-terem	torna-szoba	Zuhanyzó	WC	könyvtár	főző	melegítő	Ebéd-lő	Aula	egyéb
Würtl Ádám	17	6	-	1	-	33	1	1	-	1	-	-
Esterházy József Tagiskola	16	6	1	-	-	28	1	-	1	1	-	-
Regölyi Tagiskola	8	1	1	-	6	8	-	-	-	-	1	-
Szakályi Tagiskola	8	-	-	1	-	16	1	1	-	1	-	-
Nagykónyi Tagiskola	8	2	-	1	4	12	1	1	-	1	-	-
Pincehelyi Ált. Isk.	10	2	1	1	-	18	1	1	-	1	-	-
Gyöngy Ált. és Zeneiskola	21	7	1	-	2	13	1	1	-	1	2	-
Högyész Ált.Isk.és Z.iskola	14	9	1	1	2	11	-	1	-	1	1	-
Osorai Ált. Isk.	5	7	-	1	1	16	1	-	-	-	-	-
Fürgei Ált. Isk.	3	-	-	1	-	4	-	-	-	-	-	-
Iregszemcsei Ált. Isk.	16	1	1	-	8	32	-	1	-	1	-	-
Felsőnyéki Ált. Isk.	10	2	-	-	2	8	1	-	-	1	-	-
Vak Bottyán Simontornya	39	13	3	3	8	21	2	1	1	1	1	-
Tolnanémedi Ált. Isk.	10	1	-	1	2	9	-	1	-	1	-	-
Nagyszékelyi Ált. Isk.	4	-	-	-	1	4	-	-	-	1	-	-
Göllesz Viktor Spec. Iskola	25	1	-	1	6	14	1	1	-	1	3	-
Magyarkezi Ált. Isk.	8	1	-	1	-	13	1	-	-	1	-	1

Intézmény neve	gépek száma		gépterem	
	diákok ált. h.	tanárok ált. h.	inform.	egyéb megold.
Würtl Ádám	27	11	1	-
Esterházy Tagiskola	21	7	1	-
Regölyi Tagiskola	12	2	1	-
Szakályi Tagiskola	12	4	1	-
Nagykónyi Tagiskola	15	11	1	1
Pincehelyi Ált. Isk.	14	4	1	-
Gyöngy Ált.és Zeneiskola	49	2	1	1
Högyész Ált.Isk.és Z.iskola	26	15	2	-
Osorai Ált. Isk.	35	9	1	-
Fürgei Ált. Isk.	1	1	-	-
Iregszemcsei Ált. Isk.	20	1	-	1
Felsőnyéki Ált. Isk.	28	8	1	-
Vak Bottyán Simontornya	70	36	3	-
Tolnanémedi Ált. Isk.	14	2	-	-
Nagyszékelyi Ált. Isk.	2	1	-	-
Göllesz Viktor Spec. Iskola	16	21	1	-
Magyarkezi Ált. Isk.	25	4	1	1

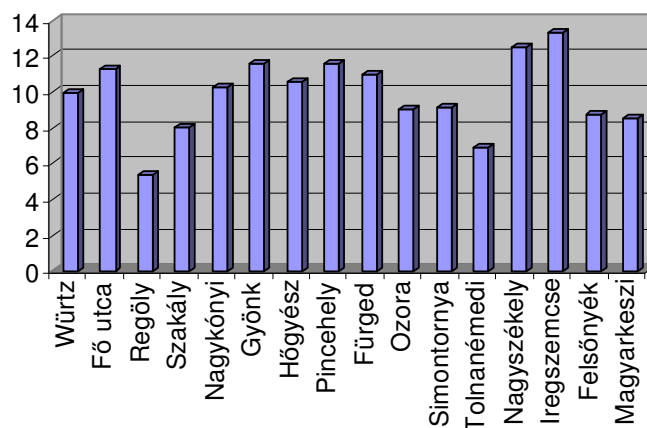


### 2.3.2. Alkalmazottak

Az általános iskolai képzésben összesen 7 magasabb vezetői állású, 22 vezetői állású és 260 beosztott tanár van. Speciális képesítéssel 55 tanár rendelkezik, képesítés nélkül senki nem tanít. Az egy tanárra jutó átlagos gyereklétszám a kistérségben 10,8. Ez pontosan az átlagnak megfelelő tanulósám magyarországi viszonylatban.

Középiskolában az országos átlag 12,2 tanuló egy tanárra vetítve, a kistérségben pedig a középfokú oktatásban egy pedagógusra 12,9 diák jut.

**Egy tanárra jutó gyereklétszám**



### 2.3.3. Programkínálat

	napközi	Iskola otthon	Kompetencia al. okt.	Integrált oktatás	Nemzetiségi oktatás	kollégium	Művészeti oktatás	Idegenyelvi elők. évf.
Iskolák száma	18	5	1	5	8	5	4	3
Diákok száma	932	475	110	420	923	399	279	68

Amint a táblázatból is látható, a nemzetiségi oktatás erőteljesen jelen van a kistérségben. A nagyobb településeken van zenei művészeti oktatás (négy zeneiskola, ebből 1 önálló). Idegen nyelvként döntően a német és az angol nyelvet kínálják az iskolák, de a középiskolákban megjelenik az orosz nyelv is választható nyelvként.

A kollégiumi ellátást egyre kevesebb tanuló veszi igénybe, ehhez hozzájárul a kollégiumok épületeinek és berendezéseinek állapota is.

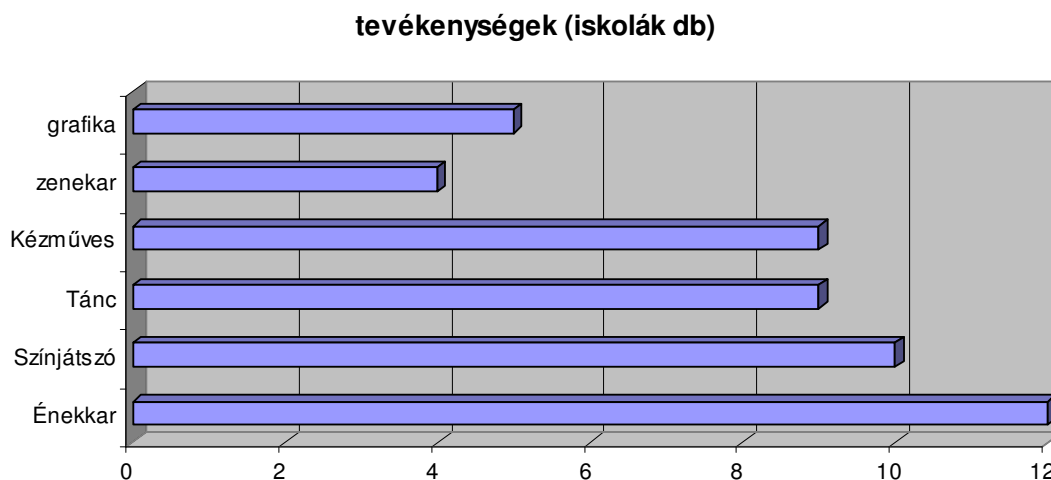
Gyermekcipőben jár a kompetencia alapú oktatás, Felsőnyék jó példáját remélhetőleg átveszi minél több intézmény.

Gyöngön a gimnáziumban nagy sikerrel működik a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók (dyslexia, dysgráfia) számára indított képzés.

### 2.3.4 Tanórán kívüli foglalkozások

A tanórán kívüli foglalkozásokra jellemző, hogy leggyakrabban nyelvi és informatikai foglalkozásokat szerveznek az iskolák, hiszen ezekre mutatkozik a legnagyobb igény úgy a diákok, mint a szülők részéről. A természettudományi szakkörök száma 9, de ettől elmaradva a társadalomtudomány területén szervezett foglalkozások mindössze 6 iskolában jelennek meg.

#### *Kulturális jellegű tevékenységek*



#### *Sport jellegű foglalkozások*

A kistérségben jellemzően a labdarúgás és a kézilabda a domináns sportolási lehetőség (előbbit 16 iskola, utóbbit 9 kínálja a diákoknak szabadidőben), ugyanakkor megjelenik a kosárlabda az atlétika és négy helyen az úszás is. (ez utóbbi csak igen nehéz szervezőmunkával és utazásokkal, illetve a diákok részéről esetenként anyagai hozzájárulás ellenében biztosított) A kondicionáló terem is szerepel 5 iskola esetén a kínálatban, valamint a középiskolákban szerveznek hagyományosan sítáborokat.

## 2.4. Szakszolgálatok

„(3) A gyermeknek, tanulónak joga, hogy

*f) állapotának, személyes adottságainak megfelelő megkülönböztető ellátásban – különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban – részesüljön, s életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért.” (1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról, 10. §)*

A közoktatási törvény 34. §-a szerint pedagógiai szakszolgálat

- a) a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás,
- b) a fejlesztő felkészítés,
- c) a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység, továbbá az országos szakértői és rehabilitációs tevékenység,
- d) a nevelési tanácsadás,
- e) a logopédiai ellátás,
- f) a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,
- g) a konduktív pedagógiai ellátás,
- h) a gyógytestnevelés.

### **Logopédiai ellátás**

A Tamási és Simontornya Városkörnyéki Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása és a Würtz Ádám Társult Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat között logopédia, és gyógypedagógiai feladatellátás tárgyában született megbízási szerződés, amelyben az ellátott gyermekek száma 213 fő. A Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium, Simontornya szintén biztosít logopédiai ellátást.

### **Nevelési tanácsadó**

A nevelési tanácsadó tevékenységi köre: pszichológiai diagnosztizálás, pszichológiai tanácsadás, pszichológiai terápia, pedagógiai diagnosztizálás, pedagógiai korrekció, pedagógiai fejlesztés, családgondozás, mentálhigiénés tevékenység, önképzés és továbbképzés.

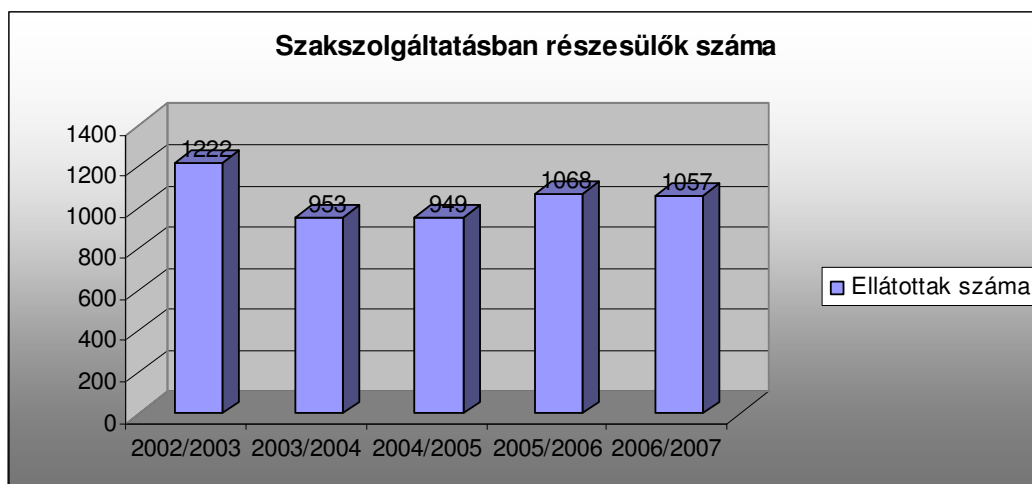
*Fő feladatok prioritás szerint:*

- A beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermekek preventív szűrése.
- Fejlettségi vizsgálattal a differenciált beiskolázás segítése.
- A tanulási képességeket előrejelző pszichikus funkciók csoportos szűrése.
- A magatartási és beilleszkedési nehézségben szenvedő gyermekek problémáinak feltárása.
- A személyiséget súlyosan érintő zavarok pszichológiai vizsgálata.
- A részképesség-gyenge gyerekek preventív és korrekciós terápiája.
- A személyiség és magatartás problémás gyerekek pszichológiai, pedagógiai terápiája.
- A problémás gyerekek szüleinek pszichológiai, pedagógiai tanácsadás, családterápia.
- Óvodapedagógusok, pedagógusok tevékenységének módszertani, szakmai segítése az átlagtól eltérő személyiségfejlődésű gyerekek egyénre szóló nevelésében, oktatásában.

A nevelési tanácsadás szerepe és jelentősége a kistérségi közoktatási feladatellátásban az elmúlt években jelentősen nőtt. Mivel a közoktatásról szóló törvény módosító rendelkezéseinek hatályba lépése óta a szakszolgálat szerepét és jelentőségét megnövelte az a tény, hogy a szakértői javaslatoknak költségvetési kihatásai vannak (pl.: kiegészítő normatív költségvetési hozzájárulások igénylése stb.).

A munkát úgy kell megszervezni, hogy a szolgáltatás lefedje valamennyi kistérségi település óvodáját, iskoláját. A többszörösére nőtt feladatokat azonban nem követte a személyi feltételek bővítése. Jelen pillanatban az esetszám növelése csak a minőségi munka súlyos rovására történhetne.

Az alábbi grafikon a szakellátásban részesülők számát ábrázolja az elmúlt öt évben:



A teljes ellátásban részesülők település szerinti megoszlásának alakulását mutatja a következő táblázat:

TANÉV	HELYI (FŐ)	VIDÉKI (FŐ)
2002/2003	685	537
2003/2004	414	539
2004/2005	441	508
2005/2006	584	484
2006/2007	330	727

A gondozásban részesülők száma:

TANÉV	FŐ / ALKALOM
2002/2003.	44 / 661
2003/2004.	33 / 513
2004/2005.	41 / 570
2005/2006.	33 / 444
2006/2007.	78 / 845

A beiskolázás miatt fejlettségi vizsgálatban részesült gyermekek számának alakulása:

TANÉV	GYERMEKEK SZÁMA
2002/2003.	118 fő
2003/2004.	113 fő
2004/2005.	154 fő
2005/2006.	132 fő
2006/2007.	162 fő

Jelenleg a kistérség szinte valamennyi településén végez szűréseket a Nevelési Tanácsadó. Előzetes egyeztetés alapján helyszíni vizsgálatokat is biztosít. Tevékenységük kiterjed a pszichológiai – pedagógiai gondozásra is.

## **2.5. Szakmai szolgáltatás**

A pedagógiai-szakmai szolgáltatások célját, feladatait a Kt. 36. § (1) pontja így definiálja: „A közoktatási intézmények és fenntartók, valamint a pedagógusok munkáját, továbbá a tanulói érdekvédelemmel összefüggő tevékenységet pedagógiai-szakmai szolgáltatások segítik.”

Célja tehát a szülők, nevelők, fenntartók neveléssel összefüggő munkájának teljes körű segítése, valamint a tanulók, gyermekek érdekvédelme. Ennek megfelelően a pedagógiai-szakmai szolgáltatás fő területei a következők:

- pedagógiai értékelés,
- szaktanácsadás,
- pedagógiai tájékoztatás,
- igazgatási, pedagógiai szolgáltatás,

- pedagógusok képzése, továbbképzése,
- tanulmányi és tehetséggondozó versenyek,
- tanulói tájékoztató, tanácsadó szolgálat.

A fent felsorolt feladatokat teljes körűen a Tolna Megyei Önkormányzat Általános Művelődési Központja (volt pedagógiai intézet) látja el igénybejelentés alapján, térítés ellenében.

## **2.6. Szükségletek, fenntartói, szülői, tanulói igények és elégedettség a közoktatási szolgáltatásokkal kapcsolatban**

Fenntartói elvárások

- A közoktatási rendszer működésével kapcsolatos elvárások
- A közoktatási intézmények jogszerűen, szakszerűen, eredményesen és költség - hatékonyan működjenek, garantálják a gyermek egyéni fejlődését, minőségelvű nevelését, oktatását a hozzáadott pedagógiai érték rendszeres mérésével, értékelésével
- A makro - és mikro társadalmi elvárásoknak megfelelő követelményeknek megfelelő elvárások közvetítése az óvodában
- A közoktatási rendszer rugalmasan alkalmazkodjon a változásokhoz, erősödjön a tervezés szerepe
- A közoktatás rendszerébe kerüléstől – óvoda, iskola - a rendszerből való kikerülésig - felsőoktatás, munkába állás- nyomon követhető legyen a gyermek/tanuló tanulási útja
- Partnerközpontú működés legyen a jellemző, melynek alapja az intézmények minőségirányítási programja, és minőségfejlesztési rendszerének működtetése
- Az intézményekben stabil, innovatív nevelőtestületek működjenek, továbbképzéssel, önképzéssel növelve kompetenciájukat
- A szülőkkel való kapcsolattartással biztosított legyen a tájékoztatás a közoktatás rendszeréről, a szolgáltatások minőségéről
- Hatékony együttműködés valósuljon meg a közoktatási intézmények között a gyermekek/ tanulók mentális problémáinak kezelésében, a hátrány kompenzációban, a problémák megelőzésében, a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásában
- Hatékony együttműködés valósuljon meg a közoktatási intézmények között a pedagógiai - szakmai szolgáltatások terén
- Rendszeres kapcsolattartás valósuljon meg az egymásra épülő intézmények óvoda - általános iskola - művészeti iskola - középiskola között

- A közoktatási intézményekben dolgozók közéletben való részvételével javuljon az intézmények ismertsége, társadalmi megbecsültsége.

### **2.6.1. Fenntartói elégedettség mérés**

Az önkormányzatoknak kötelező elkészíteniük a közoktatási intézkedési tervet, valamint a közoktatási rendszer működésének minőségirányítási programját (ÖMIP). Ezek a dokumentumok hivatottak arra, hogy rögzítsék a különböző ellenőrzés-értékelési szakaszokat, időpontokat, módszereket. Az intézményekkel történő folyamatos kapcsolattartás mellett külső szakértőket illetve cégeket is megbíznak ezekkel a feladatokkal. (természetesen, ha rendelkezésre állnak a megfelelő anyagi források). A kistérségben jellemzően a fenntartók elégedettségi mérést kizárólag a törvényes működés és a gazdasági ellenőrzések kapcsán készítenek. Az évenkénti, esetenként kétévenkénti ellenőrzés nem terjed ki a minőségi munka, a különböző országos mérések értékelése, vagy éppen a továbbtanulás, vagy a versenyeredmények minősítésére. Ezt a feladatot a fenntartók az iskolai minőségértékelés feladatának tekintik.

### **2.6.2. Szülői elégedettség mérés**

Az iskolai minőségirányítási programokban szerepel a szülői elégedettség mérés. Az évenkénti, kétévenkénti elégedettség méréseket leginkább osztályszinten, a tanulói és szülői elégedettségméréssel egyidőben végzik, és a szülők által visszajuttatott kérdésekre adott válaszokat elemzik ki. Az óvodák és iskolák IMIP-jei alapján rendelkezésre álló adatok szerint a szülők nagy része általában elégedett a pedagógiai szolgáltatások tartalmával, komolyabb kritikák csak az épületek állagát, az oktatási környezetet érik. A középiskolák a belépő osztályokkal végeztetnek elégedettség méréseket, az általános iskolák esetében pedig a 7-8 osztály általában a merítési minta. Jellemzően a kérdések árnyaltan, vagy egyáltalán nem minősítetik a tanárok felkészültségét, illetve pedagógiai teljesítményüket, és ez jellemző a tanulói elégedettség mérés kérdéseire is. Az adatok kistérségi szinten való feldolgozása a kérdések különbözősége miatt ma még nem lehetséges. (Comenius, Comenius 2000, Intézményi, stb).

Az óvodás gyermekek szüleinek iskolaválasztási igényei a legfontosabb kérdések, ki lesz a tanító néni, milyen messze van az iskola, milyen az iskolai kínálat.

Általános iskolában a szülők az iskolaválasztást és továbbtanulást priorizálják, itt az iskolatípus kiválasztása, a távolság és a további lehetőségek (továbbtanulás, szakmaszerzés stb.) a legjelentősebb információk. A kistérségben még mindig jelentős a gimnáziumi képzést választók aránya, és egyre növekszik a szakképzést választók száma is, miközben szakmunkás

képzésre egyre kevesebben jelentkeznek. Általában elégedettek a szülők a szülői kapcsolattartással, a tájékoztatással, kevésbé a tehetséggondozással illetve felzárkóztatással.

2.6.3. Tanulói elégedettség mérés. Itt is jellemző, hogy a diákok minősíthetik az iskola épületét, a tanárokat általában, az alkalmazott módszereket. A leggyakoribb problémának a diákok általában az étkeztetést és annak minőségét találják, a felmérések tanulsága szerint elégedettek az iskolai szolgáltatások minőségével. Jellemzően még a mellékhelyiségek és szociális kiszolgáló helyiségek állapotával elégedetlenek, ugyanakkor arra a kérdésre, hogy szeretnek-e iskolába járni, a nagy többség pozitív választ adott.

### **3.1. Eredményesség az országos kompetenciamérések tükrében**

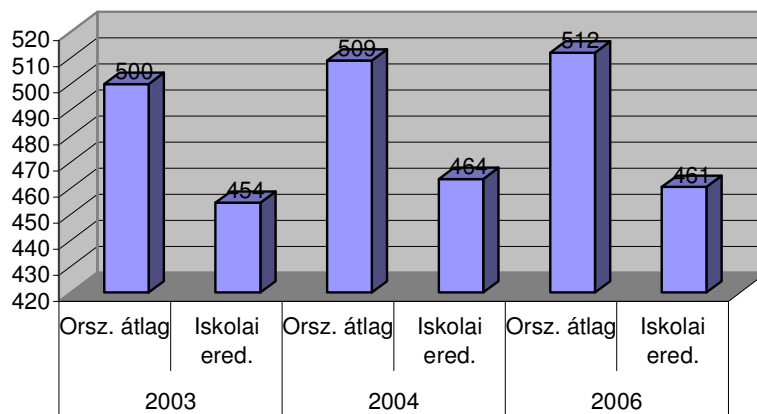
Az országos kompetenciamérések célja az, hogy az iskolákban tovább erősödjék a pedagógiai-szakmai mérés-értékelés ismertsége, terjedjenek annak módszerei, eszközei, érzékelhetővé váljanak előnyei. A mérés lehetővé teszi az iskolák számára, hogy egy-egy fontos pedagógiai szakasz végén képet kapjanak diákjaik teljesítményéről.

Minden iskola, illetve fenntartó megkapja a kompetenciamérés adatait CD-n. Általános tapasztalat, hogy a tartalmak kiértékelése nem történik meg, illetve a lehetőség, hogy valamennyi diák adatait felvigyék a rendszerbe, kihasználatlan marad.



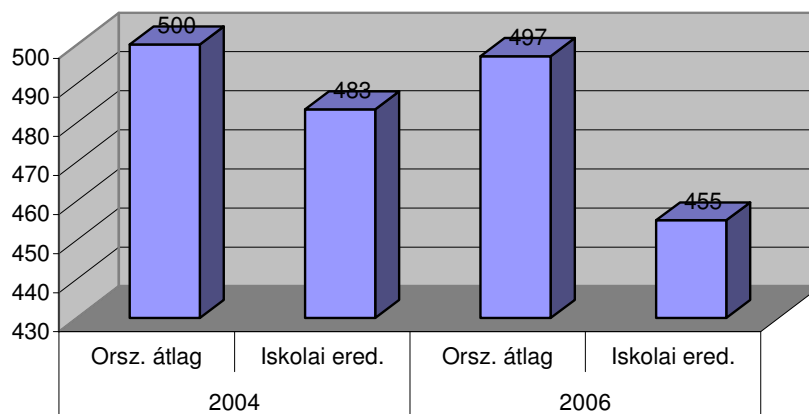
### 3.1.1. Olvasás, szövegértés

**szövegértés 6. évfolyam**



Amíg 2003-ban egyetlen iskola sem teljesített az országos átlag felett, addig 2004-ben már 2 iskola is az országos átlagnál jobb eredményt ért el. (A 2006-os adat mindössze egyetlen iskola eredményét mutatja, mert itt az országban csak 200 iskolát választottak ki. !)

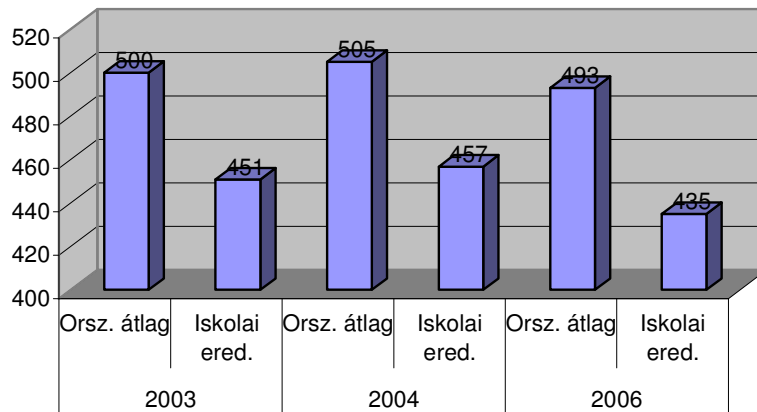
**szövegértés 8. osztály**



A 2004-es nyolcadik osztályos eredmények átlagai jobban közelítenek az országos átlaghoz, pedig ebben az évben mindössze egyetlen iskola teljesített az országos átlagnál jobban, míg 2006-ban kettő.

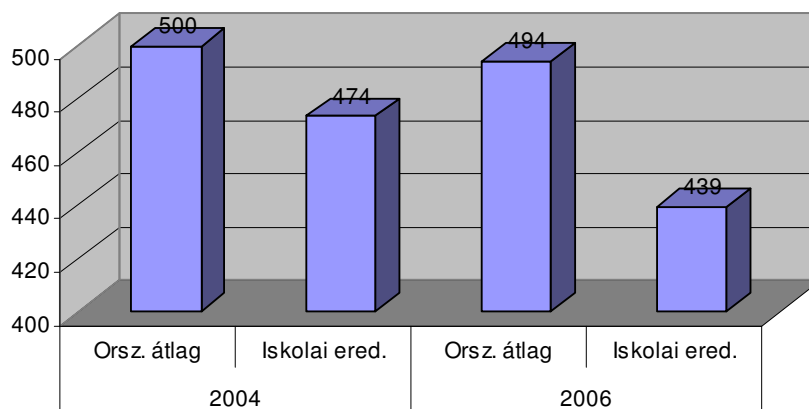
### 3.1.2. Matematika, logikus gondolkodás

matematika 6. osztály



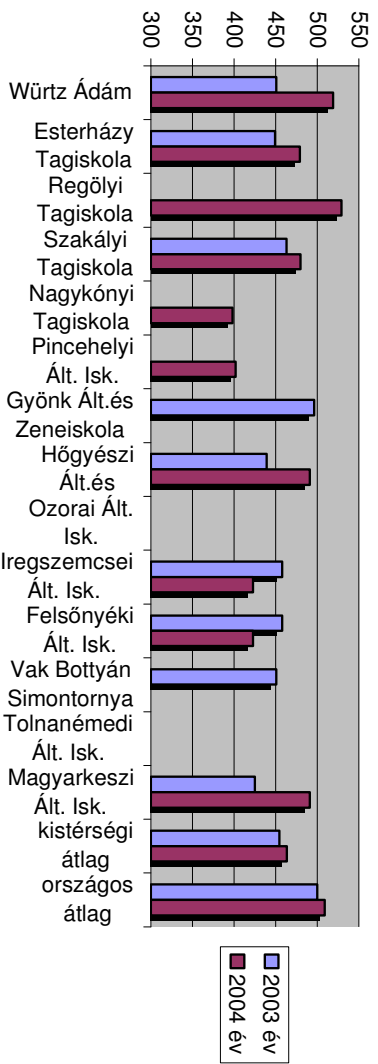
Matematikából is az országos átlag alatt maradt az iskolák teljesítménye 2003-ban, míg 2004-ben két iskola magasabb eredményt ért el.

matematika 8. osztály

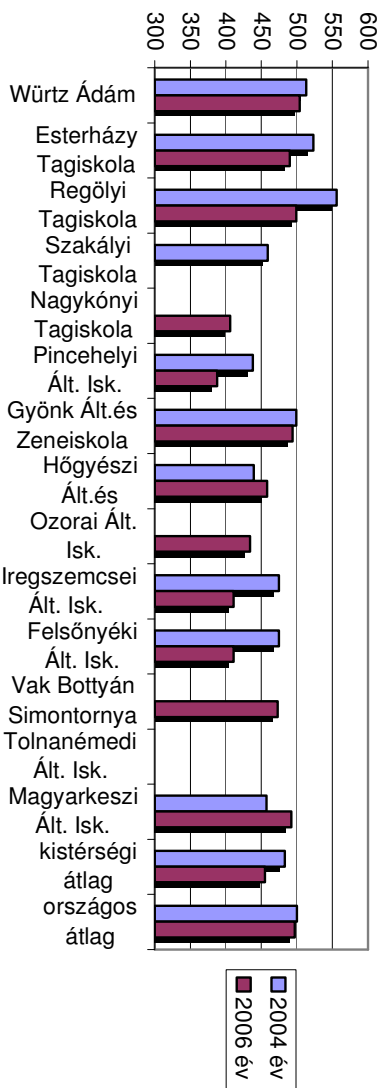


A nyolcadik osztályos eredmények hasonló képet mutatnak (a felmért évfolyamok ugyanazok, akik 2 évvel azelőtt), itt is a tamási Wütz Ádám Ált. Isk. és a Regölyi Általános Iskola teljesített átlag felett, mint ahogyan az előző kompetencia méréseken is.

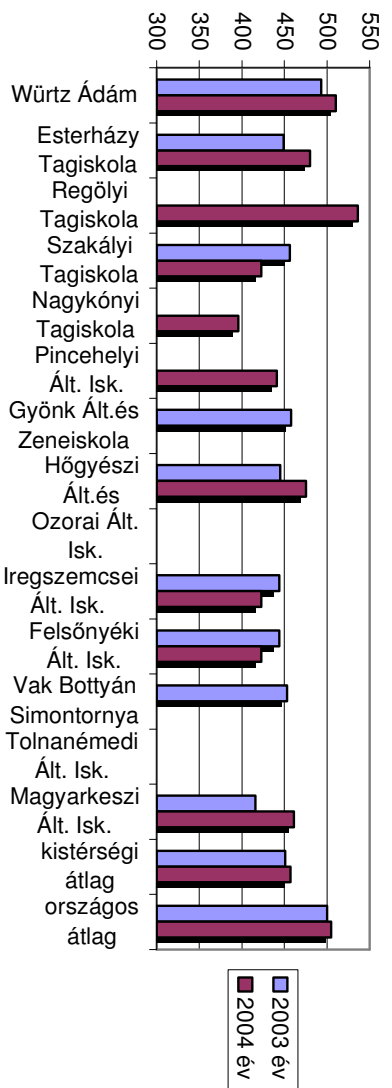
**6.évfolyam szövegértés**



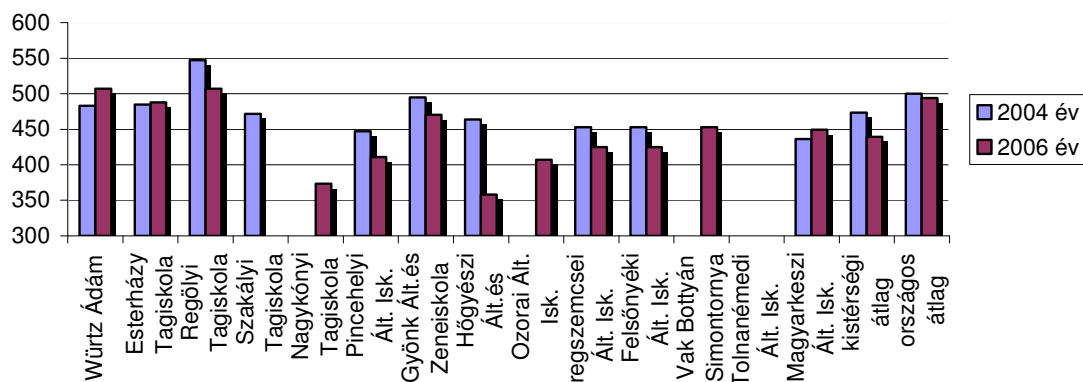
**8. évfolyam szövegértés**



**6. évfolyam matematika**



### 8. évfolyam matematika



A diagramokból megállapítható, hogy az iskolai átlagok az országos átlagoktól nem térnek el szignifikánsan. A néhol hiányos adatokból a következő megállapításokat lehet levonni. Azok az iskolák, akik a kistérségi átlag felett teljesítenek rendszeresen a következők: Würtz Ádám, a Regölyi és a Gyönki általános iskola. A két különböző évben mért adatok közötti különbség a hatodikos szövegértés esetében a leginkább változó, de a nyolcadikos matematika esetében is akad 106 pontos különbség. Ebből azonban nem lehet levonni egyértelmű következtetést, hiszen az adatok véletlenszerűen kiválasztott diákok eredményeit tartalmazzák, és bár országos szinten reprezentatív, helyi viszonylatban egy kis létszámú osztály esetében igen nagy eltéréseket eredményezhet.

A pontos felmérések érdekében az iskoláknak élniük kell azzal a lehetőséggel, hogy valamennyi felmért tanuló adataiból pontos képet kapjanak a felmérések eredményeiről. Tekintve, hogy 2008-tól kötelező nyilvánosságra hozni a kompetencia mérések eredményeit, valószínűsíthető, hogy úgy az iskolák, mint a fenntartók nagyobb figyelmet fordítanak a pontos elemzésre és értékelésre.

#### 3.1.3. A hozott (családi) érték index

A hozottérték-index (HÉI) megalkotásának célja a tanuló otthoni szociális és tanulási körülményeinek jellemezése úgy, hogy az index minél jobban magyarázza a teszten elért eredményeket. Az index elkészítéséhez a diákok által kitöltött négyoldalas háttérkérdőívet veszik alapul. A kérdőív a diákok teljesítményét erősen befolyásoló háttértényezőkre irányuló kérdéseket tartalmaz.

A kérdések alapján súlyozott pontozással számítják a HÉI-t.

*Mi a legmagasabb iskolai végzettsége édesanyádnak?*

*Mi a legmagasabb iskolai végzettsége édesapádnak?*

*Megközelítőleg hány könyvetek van otthon, szüleidnek és neked együtt?*

*Megtalálhatók-e nálatok otthon a következők? saját könyveid – számítógép - autó*

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az iskolák az elvárható értékek közelében, vagy annál jobban teljesítettek. A nyolcadikos felmérések közül matematikából a Béri Balogh Ádám gimnázium 525-ös átlagára a várható érték pontosan 525, Regölyben az 507-es átlag 20 ponttal magasabb, mint a CSH index alapján várható, a Fő utcai iskolában Tamásiban a 488-as eredménnyel szemben a várható érték 465, ami huszonhárom pontos pozitív különbség. Ugyanez elmondható Simontornyán is, ahol a gimnáziumi képzésben a nyolcadikosok eredményei (504, elvárható 485) ugyanazt mutatják, de hasonló a helyzet Hőgyészen is, ahol a 453-as eredmény mellett a várható érték 462. valamennyi adat azt mutatja, hogy az iskolák a hozzáadott érték tekintetében jól teljesítenek.

A 10. osztályos matematika eredmények közül szignifikánsan jobb a Simontornyai Gimnázium eredménye (+27), de a Béri Balogh Ádám Gimnáziumé is pozitív (+5)

Szövegértésben hasonló a helyzet, a nyolcadikos eredmények: Simontornya gimnáziumi évfolyam (+31), (általános iskolai CSH index nincs, mert sok iskolában a kérdőívet nem megfelelő számban töltötték ki a szülők, és így nem áll rendelkezésre adat), Hőgyész (+6), Béri Balogh Ádám Gimnázium (+53), Fő utca (+22) mindkettő szignifikánsan jobb.

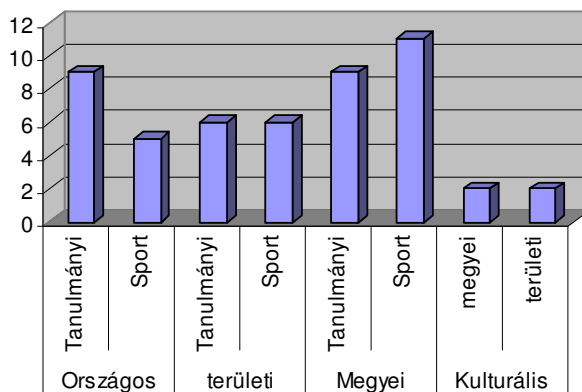
A 10. évfolyamos szövegértés eredményei is jobb eredményt mutatnak, mint a várható értékek, Béri Balogh Ádám Gimnázium (+54!), Simontornyai Gimnázium (+36!).

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az iskolák CSHI indexhez viszonyított eredményei abban az esetben is megfelelnek az elvárásoknak, ha az országos átlagnál gyengébben teljesítettek. .

### **3.2. Eredményesség a versenyek tükrében**

Országos tanulmányi versenyeredménnyel mindösszesen 6 iskola büszkélkedhet a kistérségben (elmúlt három év, országos versenyen első 10 között), területin 6, megyei tanulmányi versenyen 9 eredmény született.

### Versenyeredmények



Sporteremények területén a Göllész Viktor Speciális iskola nemzetközi eredményekkel is dicsekedhet.

A középiskoláinkban OKTV helyezés országos szintű az elmúlt három évben nem volt, területre többen is eljutottak.

### 3.3. Eredményesség a továbbtanulási adatok tükrében

Az alábbi táblázat az intézmények felsőoktatási felvételi arányát mutatják %-os megoszlásban, és az arányszám a száz diákra vonatkoztatott felvettek számát jelenti.

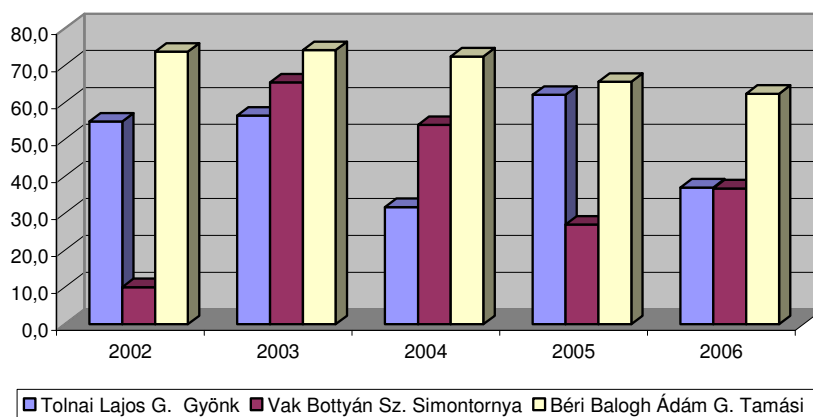
Középiscola.neve	Felsőoktatási.felvételi.arány.(F/L).mutatói.(%)								Fejlődés 2002-2006-ra	
	2002	2003	2004	2005	2006	1991-1995	1996-2000	2002-2006	1996-2000-hez képest	1991-1995-höz képest
Tolnai Lajos G.	54,8	56,4	31,7	62,0	37,0	29,0	53,5	47,9	-5,6	19,0
Vak Bottyán Sz.	10	65	54	27	37	n.a.	n.a.	38	n.a.	n.a.
Béri Balogh Ádám G.	73,7	74,1	72,4	65,6	62,3	26,8	56,8	69,6	12,8	42,8
Vályi Péter Sz.	29,3	22,2	10,7	45,8	31,8	n.a.	10,9	27,8	16,8	n.a.

Iskolatípus	Minősítés	Átlag 2002-2006	1996/2000-hez képest	1991/1995-höz képest
Gimnázium	kiváló (legjobb 10%)	84 felett	21 felett	44 felett
	jó (további 15%)	76-83,9	16-20,9	37-43,9
	átlagos (középső 50%)	45-75,9	4-15,9	21-36,9
	gyengébb (további 15%)	26-44,9	0-3,9	13-20,9

	gyenge (alsó 10%)	26 alatt	0 alatt	13 alatt
Szakközépiskola	kiváló (legjobb 10%)	45 felett	16 felett	27 felett
	jó (további 15%)	30-44,9	10-15,9	17-26,9
	átlagos (középső 50%)	10-29,9	0-9,9	1-16,9
	gyengébb (további 15%)	6-9,9	-4-(-0,1)	-4-(+1)
	gyenge (alsó 10%)	6 alatt	-4 alatt	-4 alatt

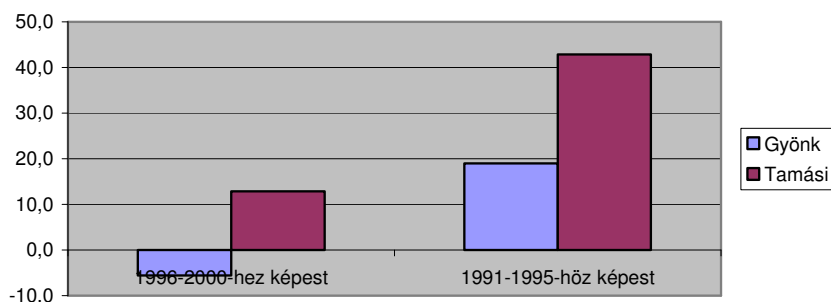
### 3.3.1. Gimnázium

A kistérség 3 gimnáziumának adatiból készült diagram a továbbtanulással kapcsolatos valamennyi lényeges adatot tartalmazza, kivéve a Simontornyai Vak Bottyán Gimnáziumot, ahol 2000 előtről nincs adat.



Amint a diagrammból is kiolvasható, a három gimnáziumból a Béri Balogh Ádám Gimnázium teljesítménye az utolsó 5 esztendőben nagyon egyenletes, végig jó teljesítményt mutat. A Vak Bottyán gimnázium eredményei jelentős eltéréseket mutatnak, egy 2002-es 10% alatti arány után a következő évben már 60% felett teljesítettek a tanulók, és ez a hullámzás jellemző egészen napjainkig. A Gyöngi Tolnai Lajos Gimnázium is átlagosan teljesít, itt is megfigyelhető némi változás, ami természetesen a kis létszámú iskolák esetében (és itt mind a három gimnázium annak számít a 350 körüli tanuló létszámával) az adott évfolyamok eltérő képességéből is adódhat.

A fejlődés aránya (felvételi)

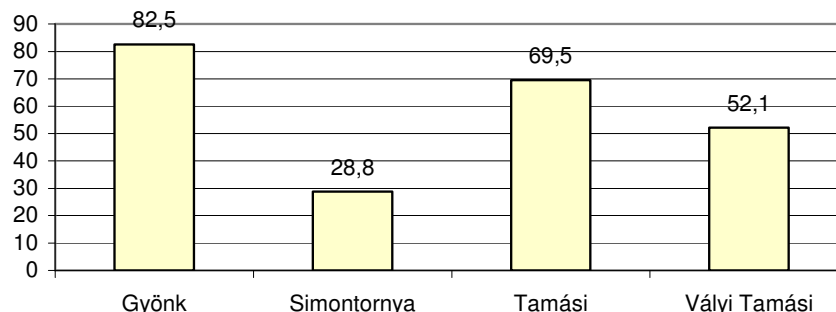


Középiskola neve	agrár	Bölcsész	egészségügyi	Gazdasági	informatikai	jogi-igazgatási	Műszaki	Művészeti	pedagógiai	társadalmi	Természet tudományi	F/L.(%)
Tolnai Lajos G.	2,79	17,67	4,19	9,77	0,47	2,33	3,26		9,3	0,93	3,26	
Béri Balogh Ádám G.	4,24	11,84	5,65	11,31	0,35	9,54	10,25	0,35	11,31	1,06	5,65	
Vályi Péter Sz.	0,58	1,16	0,58	4,05	2,31	0,58	3,47		9,83	0,58		

A továbbtanulási irányokra jellemző, hogy a bölcsész szakokra nagy számban jelentkeznek a gimnazista diákok, a szakközépiskolában ez az irány kevésbé népszerű. Igen magas a felvettek aránya a pedagógia szakokon is, valamint kedveltek a gazdasági és jogi-államigazgatási pályák is, amik hosszú évek óta a felvételi toplisták a jelentkezők körében. Szerencsés lenne, ha növekedne a műszaki és természettudományi pályát választó diákok aránya, azonban az elmúlt négy év adatai nem ezt a tendenciát mutatják. A Gyönki Tolnai Lajos Gimnáziumban kéttannyelvű oktatás folyik, ami természetesen a humán szakok választását erősíti, míg a Vályi Péter szakközépiskolában a kiemelt informatika oktatás következménye a magasabb számú jelentkezés az informatikus pályára. A Béri Balogh Ádám Gimnáziumból a jelentkezések viszonylag egyenletes eloszlást mutatnak.

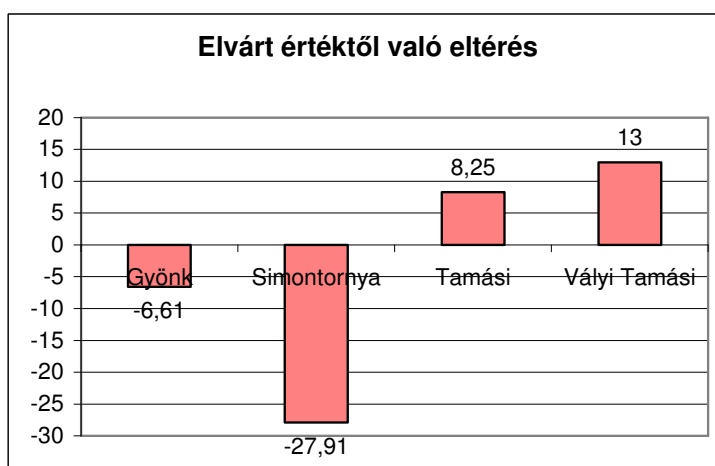


### Felvettek nyelvvizsgáinak száma 2002-2006



A nyelvvizsga bizonyítványok megszerzése a középiskolában két szempontból is meghatározó a felvételi eljárás és a diplomaszerezés során. Egyrészt plusz pontok megszerzését jelenti, másrésztől középiskolai nyelvvizsga nélkül nem kaphatnak diplomát a hallgatók. Éppen ezért jellemző mutató még az is, hogy a felvételt nyert hallgatók közül hány százalék rendelkezik olyan nyelvvizsga bizonyítvánnyal, amelyiket a középiskolában szerezték. (az országos átlag 42%) Ebben a tekintetben a Gyönki Gimnázium igen jó eredményekkel dicsekedhet, de jó a Béri Balogh Ádám gimnázium átlaga is, valamint az országos átlaghoz viszonyítva a szakközépiskolák tekintetében a Vályi Péter Szakiskola nyelvvizsga eredményei kiemelkedők. A Vak Bottyán Gimnázium eredményein javítani szükséges.

### 3.3.2. Az elvárt értéktől való eltérés



Az fenti táblázatban az elvárható értéket a szülők iskolázottsága, a munkanélküliségi ráta, valamint a nevelési segélyben részesülők arányának értékéből számították ki a szerzők.<sup>2</sup> Amint a táblázatból világosan megállapítható, hogy a két Tamási intézmény adatai pozitívak, míg a Gyönki Gimnázium alig marad el a várható értéktől, addig a Vak Bottyán Gimnázium lemaradása jelentős. (az adatok a 2002-2006-os felvételi adatokat tartalmazzák)

Mindenképpen említést érdemel az a tény, hogy 2004 –ben a középiskolák felvételi rangsorában a hozzáadott érték tekintetében a Béri Balogh Ádám Gimnázium az országos rangsorban 245 iskola közül az ötödik helyet érte el, a Tolnai Lajos Gimnázium volt a hatodik, és a szakközépiskolák rangsorában a Vályi Péter Szakiskola az országos 11. helyen rangsorolt iskola volt 256 szakközépiskola közül. Ezek az adatok az iskolákban folyó magas szintű szakmai munka mutatói, hiszen ez a fajta rangsor figyelembe veszi a szociokulturális (bemeneti), és eredményességi (kimeneti) mutatókat.

### **3.3.3. Szakiskola**

A szakiskolából a diákok többsége a munkaerőpiacon jelenik meg, közel 10 % a végzést követő három éven belül levelező vagy esti oktatás keretében megpróbálkozik az érettségi vizsga megszerzésével is.

---

<sup>2</sup> A középiskolai munka néhány mutatója 2006

### 3.4. Eredményesség az érettségiben

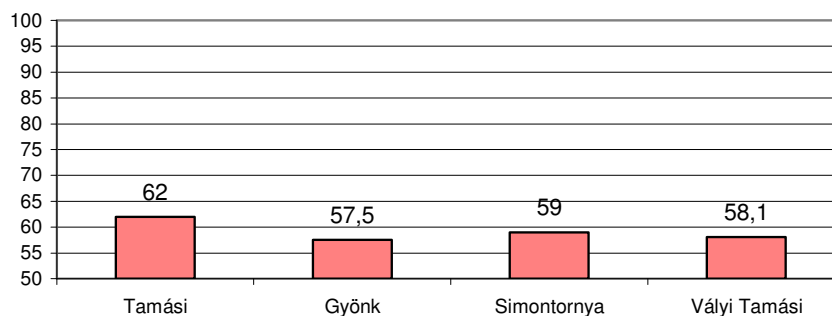
A táblázat a 2005. és a 2006. évi közép- és emelt szintű érettségi vizsgák azon eredményeit tartalmazza százalékban kifejezett formában, amelyeket a magyar középiskolák nappali tagozatainak tanuló diákok mindkét év május és június hónapjaiban 11 tantárgyból értek el. Nem tartalmazza a táblázat 2005-ben azoknak a tárgyaknak (például matematika) a vizsgaeredményeit, amelynek vizsgáit érvénytelennek nyilvánították, és azokat sem, amelyeket a középiskolások az adott év májusa előtt szereztek, ám az érettségi eredményeknél figyelembe vettek.

Középiskola neve	Emelt.szint		Középszint		Emelt.szint		Középszint		Emelt.szint		Középszint	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
	2005				2006				2005-2006			
Tolnai Lajos G.	12	83,8	155	58,9	28	58,3	245	56,7	40	66	400	57,5
Vak Bottyán G.			119	59,7	13	53,6	135	58,3	13	53,6	254	59
Béri Balogh Ádám G. Sz.	8	77,3	217	61,1	13	55,3	229	62,8	21	63,7	446	62

Mindhárom gimnáziumban emelkedett azoknak a száma, akik középszintű érettségi vizsgát tettek, az emeltszintű érettségik is gyenge emelkedést mutatnak. Mindenképpen öröndetes, hogy a sikertelen érettségi vizsgák száma az érettségizők számának nem éri el a két százalékát.

#### 3.4.1. Gimnázium

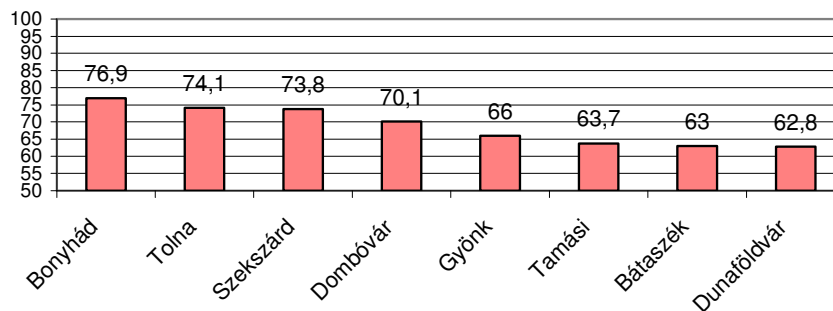
**A középszintű érettségi átlageredményei  
2005-2006-ban**



A középszintű érettségik átlageredményei mind a négy intézmény esetében közepesek, jelentős eltérés nem tapasztalható. A diákok a kötelező tantárgyakon kívül leginkább

földrajzból, biológiából és informatikából vizsgáznak, és az utóbbi években jelenősen megnőtt az úgynevezett előrehozott érettségik száma is.

**Az emelt szintű érettségi átlageredményei  
2005-2006-ban**



Emeltszintű érettségiket a 2005-2006-ban a Béri Balogh Ádám Gimnáziumban 21-en, a Vak Bottyán Gimnáziumban 13-an, míg a Tolnai Lajos Gimnáziumban 40 fő tettek. Az emeltszintű érettségi vizsga eredményei értelemszerűen jobbak, mint a középszintű eredmények, hiszen ide azok a diákok jelentkeznek elsősorban, akik igazán felkészültek, és a felvételi pontszámokhoz szükségük van a plusz pontokra, vagy éppen előírják az emeltszintű érettségiket (pl.: nyelv szakok). Az elért eredményeket számszerűen összehasonlítva lemaradnak az intézményeink a megye nagy iskoláihoz képest, ugyanakkor a hozzáadott értéket is figyelembe véve a mutatók jónak mondhatók.

### 3.4.2. Szakközépiskola

Középiskola neve	Emelt.szint		Középszint		Emelt.szint		Középszint		Emelt.szint		Középszint	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
	2005				2006				2005-2006			
Vályi Péter Sz.	1	7	92	61,9	13	36	203	56,4	14	38,6	295	58,1

Amíg 2005-ben egy, addig 2006-ban már 13 diák érettségizett emelt szinten.

A következő táblázat a leggyakoribb érettségi tantárgyak eredményeit mutatja %-os formában.

Középiskola neve	Angol		Német		Magyar		Matematika		Történelem	
	Emelt szint	Közép-szint	Emelt szint	Közép-szint	Emelt szint	Közép-szint	Emelt szint	Közép-szint	Emelt szint	Közép-szint
Tolnai Lajos G.		74,1	87,4	58,3	41,6	60,4		52,8		55,2
Vak Bottyán		61		53,8		55,9		58,9		59,5
Béri Balogh Ádám G.		56,4		58,4		66,9		58,2	62	61,5
Vályi Péter Sz.		52,8		56,1		57,1		57		60,3

Egyértelművé vált az elmúlt néhány évben, hogy az érettségien angol nyelvet választó diákok száma már nem csak eléri, hanem meg is haladja a német nyelvet érettséginek választó diákok számát, és eredményességét tekintve is felülmúlja. Érdekes, hogy a matematika középszintű érettségi eredmények alig maradnak el a történelem érettségi eredményei mellett, és a leggyengébb átlagot éppen a nyelvek (jelesül a német) mutatja.

### **3.4. felsőoktatás**

A kistérségben jelenleg felsőoktatás nincs, felsőfokú szakmai képzés indul 2008-tól az alábbi szakterületeken:

- Agrárkereskedelmi menedzser-asszisztens
- Hulladékgazdálkodó technológus
- Mezőgazdasági menedzser-asszisztens

## A KÖZOKTATÁS-FEJLESZTÉS STRATÉGIAI ELEMEI

### **A kistérség közoktatása**

A közigazgatási reformokat szükségképpen követő oktatásszervezési átalakulások, valamint az állami, központi szerkezetátalakítási törekvések egy racionálisabb, a mai kor követelményeinek megfelelő oktatási intézmény hálózat kialakítását segítik úgy szakmapolitikai, mint infrastrukturális szinten.

A Tamási kistérség intézményeiben végzett felmérés alapján készült helyzetelemzés statisztikai adatokra, elégedettségvizsgálatokra és interjúkra épült.

SWOT analízis:

Erősségek	Gyengeségek
Humán erőforrások, szakmai kompetenciák. A demográfiai adatok javulása. Az önkormányzatok együttműködési készsége. A már meglévő iskolafenntartó társulások tapasztalatai. Nemzetiségi oktatás meglévő eredményei és hagyományai. A települések vezetői felelősségérzete. A településeken működő oktatási intézmények kulturális szerepének erősödése.	A kistelepülések és a nagyobbak közötti ellentét. (elszívó hatásból eredő) Szerkezeti eltérések, aránytalanságok. Az úgynevezett „jó gyakorlat” bemutatása, megismertetése nem általános. Az oktatási épületek minőségi, az eszközök mennyiségi mutatói. Sport és szabadidős infrastruktúra hiánya. Az önkormányzatok eltartó-képessége. A sugaras településszerkezet miatt a bejárás. Egységes tanügyirányítás hiánya.
Lehetőségek	Veszélyek
Pályázati lehetőségek maximális kihasználása. Hatékony feladatellátás megszervezése, gazdaságosabb üzemeltetés. Egységes szakmai irányítási rendszer kialakítása, pedagógiai szolgáltatások racionalizálása, színvonalának növelése. Egységes ITK bevezetése, továbbképzések összehangolása, a humán erőforrás optimalizálása. A kompetencia alapú oktatás bevezetése.	Az intézmény fenntartók, illetve az intézmények finanszírozási problémái. A nagyobb települések elszívó hatása miatt a kisebbek elnéptelenedése. A feladatok és támogatások struktúrájának előnytelen tagozódása. Az esélyegyenlőség biztosítása a szegregáció miatt nehézkes. A források szétaprózódása, egyéni érdekek előtérbe helyezése. A közlekedési infrastruktúra fejlesztésének elmaradása.

### **A célok**

#### **A kistérségi közoktatási fejlesztési terv stratégiai céljai**

A fejlesztési terv kialakítása során figyelembe vett konkrét célkitűzéseket és feladatokat a következő uniós elvárásokat vettük figyelembe:

A 2000-ben Lisszabonban az Európai Unió állam- és kormányfőinek részvételével megtartott csúcscrtekezlet célul tűzte ki, hogy „*az évtized végére az Európai Uniónak a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudás alapú társadalmává kell válnia, amely fenntartható gazdasági növekedésre képes a több és jobb minőségű munkahely teremtése, illetve az erősebb társadalmi kohézió által.*”

Az EU által megfogalmazott stratégiai fontosságú mutatók, mérföldkövek a következők (Lisszaboni elvek)<sup>3</sup>:

- *Korai iskolaelhagyók.* „2010-re el kell érni, hogy a korai iskolaelhagyók átlagos aránya az EU-ban ne haladja meg a 10%-ot
- *Matematikai, természettudományos, műszaki felsőfokú végzettséggel rendelkezők.* „2010-re az EU-ban a matematikai, természettudományos és műszaki végzettséggel rendelkezők számát legalább 15%-kal kell növelni, ugyanakkor a nemek közti egyenlőtlen eloszlásnak mérséklődnie kell.”
- *Felső középfokú végzettséggel rendelkezők aránya.* „2010-re az EU-ban a 22 éves korosztályba tartozó fiataloknak legalább 85%-a rendelkezzen felső középfokú iskolai végzettséggel.”
- *Alapkészségek.* „2010-re az EU-ban a nagyon alacsony olvasási kompetenciával rendelkező 15 évesek számát a 2000. évihez viszonyítva legalább 20%-kal kell csökkenteni.”
- *Egész életen át tartó tanulás.* „2010-re az EU-ban az egész életen át tartó tanulásban részt vevők átlagos aránya a felnőtt, munkaképes korú lakosságnak (25-64 éves korosztály) legalább 12,5%-a kell, hogy legyen.”
- *Befektetés a humán erőforrásokba.* A lisszaboni európai csúcstalálkozó jelentős éves növekedés elérésére szólított fel a humán erőforrás-befektetések egy főre eső szintjében.

Mindezekkel összhangban a következő időszakban az Oktatási Minisztérium a magyar oktatási rendszerben olyan folyamatok elindítását, illetve megerősítését tartja szükségesnek, melyek elősegítik azt, hogy az oktatás<sup>4</sup>

---

<sup>3</sup> Lisszabon 2000 nemzetközi konferencia

<sup>4</sup> Az Oktatási Minisztérium központú közoktatás-fejlesztési stratégiája

- eredményesen szolgálja a gyermekek és fiatalok fejlődését, személyiségük gazdagodását, az egész életen át tartó tanulásra való és a társadalmi életben való aktív részvételre való felkészülésüket,
- hatékonyan szolgáljon olyan alapvető társadalmi célokat, mint a demokratikus jogállam működése, a környezet védelme, a polgárok egészségi állapotának és életminőségének javulása, a kulturális javak iránti igény fenntartása és az ország nemzetközi integrációjának és felelősségvállalásának erősítése;
- rugalmasan alkalmazkodjék a munkaerőpiac folyamatosan változó igényeihez és biztosítsa a gazdaság versenyképességének fenntartásához szükséges, megújulni képes humán erőforrásokat;
- biztosítsa a szolidaritás és méltányosság elveinek érvényesülését, erősítse a magyar társadalom kohézióját, szociális helyzetére, nemére, származására vagy vallására való tekintet nélkül biztosítson minden gyermek és fiatal számára döntési szabadságot és lehetőségeket, és segítse elő a Magyarországon élő kisebbségek és bevándorlók asszimilációs elvárások teljesítésétől nem függő beilleszkedését,
- hatékonyan járuljon hozzá Magyarország sikeres európai integrációjához, és adaptív módon reagáljon a globális technológiai átalakulásból és a nemzetközi kapcsolatrendszerek kiszélesedéséből eredő kihívásokra.

E hosszú távú célok szükségessé teszik, hogy az oktatási rendszer

- folyamatosan megújítsa és a társadalom igényeihez igazítsa nevelési céljait, nyitott legyen az oktatási szolgáltatások használói és az e szolgáltatások eredményességében érdekelt csoportok és helyi közösségek szempontja, érdekei iránt;
- az oktatás szereplői és intézményei számára lehetővé tegye és kikényszerítse a folyamatos tanulást, s ennek érdekében magas színvonalú fejlesztő-támogató jellegű szolgáltatásokat nyújtson az iskolák és személyzetük számára;
- intézményei számára biztosítsa a stabil és színvonalas működés körülményeit, az intézmények alkalmazottai számára pedig a biztos egzisztenciát és az előrelépés feltételeit;
- érvényesítse a szakmai elszámoltathatóság követelményeit;
- hatékonyan használja fel a rábízott forrásokat, és segítse elő, hogy érvényesüljenek benne az átláthatóság, a demokratikus döntéshozatal követelményei;



- szolgáltatásait olyan intézményeken keresztül nyújtsa, melyek élén felkészült és hatékony vezetés áll;
- szorosan működjön együtt más ellátó és szolgáltató rendszerekkel.

A kistérség települései igyekeznek fenntartani az általános iskolai oktatást, egyrészt, mert jogszabályi kötelezettség írja elő, másrészt, mert a település hagyományai és kulturális értékei között az iskola fontos szerepet tölt be. Miután a demográfiai mutatók és a fenntarthatóság struktúraváltásra kényszerítik a kistérség önkormányzatait, ezért ennek a váltásnak racionálisnak és a Nemzeti Fejlesztési Terv forrásainak kihasználásával hosszú távú megoldásnak kell lennie. Az önkéntes társulási formák nem jelentenek teljes megoldást az oktatásügy kistérségi gondjaira, mert létrejöttüket inkább egyfajta kényszer és nem az oktatás színvonalának növelése hozta létre.

Jól körvonalazódik, hogy az iskolák mérete és a gyereklétszámok fontos szerepet kapnak majd a térség oktatáspolitikájának átalakításában, hiszen az állami szerepvállalás az optimálisan működtethető iskola központok esetében lesz a legnagyobb, míg az egyre nagyobb terhet vállaló kis iskolákat fenntartó önkormányzatok nem fogják bírni a minőség és szolgáltatásversenyt.

Az alkalmazkodási folyamat végeredményeként kialakulhat a kistérség optimális méretű, a jelenleginél hatékonyabb közoktatási szolgáltatása. Az átalakulás érinteni fogja a teljes intézményhálózatot, az intézmények közötti együttműködési formákat, a jelenleginél rugalmasabb struktúrák megjelenését segítheti elő (utazó szakszolgálatok, mobil helyettesítési rendszer stb.)

Olyan együttműködéseknek és társulásoknak kell létrejönnie, amelyek képesek biztosítani, hogy a kistérség mind a 32 településén lakók hozzájuthassanak a minél magasabb szintű óvodai és általános iskolai ellátáshoz, amely intézményi struktúra az elérhető legmagasabb szintű pedagógiai szolgáltatásokat nyújtja az ott élőknek.

Tekintve, hogy a kistérség településein különösen sok a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, ezért az esélyegyenlőség fontos hangsúlyjal kell, hogy megjelenjen az átalakulási folyamatokban.

Alapvető stratégiai célok

- Valamennyi kisgyermek lehetőleg a lakóhelyén jusson hozzá az óvodai nevelés lehetőségéhez egészen az iskolába lépés időpontjáig. Fontos, hogy valamennyi roma származású és halmozottan hátrányos gyermek tudjon élni ezzel a lehetőséggel.

- Az oktatási infrastruktúra jelentős javítására van szükség, a sikeres oktatás feltételeit valamennyi tag illetve társiskolában is biztosítani kell.
- A szakképzés tekintetében a képzési kínálatot a valós munkaerő-piaci igényekhez kell igazítani, valamint meg kell tartanunk azt a pozíciókat, amelyet a kistérségben a szakképzésben elértünk. (a TISZK megalakulása során megfelelő súllyal kell megjelennie a kistérség szakképzésének abban a struktúrában, amely összehangolja a regionális szakképzést)
- Speciális programokkal kell megcélozni a roma és hátrányos helyzetű tanulókat annak érdekében, hogy az iskolarendszerben eljussanak a képességeiknek legjobban megfelelő képzettségi szintre.
- Az egész életen át tartó tanulás feltételeinek legjobban megfelelő kompetencia alapú oktatási programok alkalmazása, elterjesztése.
- Hatékony és színvonalas szakmai szolgáltató rendszer kialakítása, amelyek a szervezeten beépülnek a régiós és országos szolgáltatói hálózatba.

A kistérségi stratégiai célokat meghatározó legfontosabb alapelvek a következők:

### ***A fejlesztési célú beavatkozások***

A kistérség egészére vonatkozóan a következő fejlesztési célú beavatkozások szükségesek az elkövetkezendő 5-8 évben:<sup>5</sup>

- A közoktatási feladatrendszer összehangolt tervezése, szervezése, mérése, koordinálása
- Biztonságos, jogszerű, szakszerű és költséghatékonyan működő közoktatási intézményrendszer működtetése a kistérség területén, amely folyamatos párbeszédre és konszenzus teremtésen alapul
- A helyi társadalmi igények összehangolása a kialakítandó intézményrendszer működtetésére.
- A nevelés és oktatás színvonalában megjelenő különbségek csökkentése a rendelkezésre álló intézményi kapacitások jobb kihasználásával
- Az oktatási egyenlőtlenségek mérséklése, a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének és integrációjának biztosítása
- A pedagógiai szakszolgálat hatékony működtetése

---

<sup>5</sup> A Humán Stratégiai Fejlesztési Program alapján

- Pedagógiai szakmai szolgáltatások nyújtása igény szerint és összehangoltan a kistérség területén
- A tanulók számára mind fizikai, mind tartalmi értelemben elérhetővé váljanak a korszerű oktatási szolgáltatások. A kistérség területén korrekt adatbázisra épülő, egymás érdekeire tekintettel lévő, kölcsönös információszolgáltatáson nyugvó koordinációs rendszer valósuljon meg
- Az önállóan működő iskolák a változatos szolgáltatásokhoz és a speciális szakképzettségű pedagógusokhoz való hozzáférés érdekében csatlakozzanak az integrált intézményekhez
- A kompetencia alapú oktatás bevezetése és elterjesztése a kistérség iskoláiban. Meg kell teremteni a kompetencia alapú oktatás tárgyi feltételeit, taneszközeit, valamint biztosítani kell a bevezetéshez szükséges humán erőforrás képzését.
- Az iskolaépületek felújítás után feleljenek meg mind az ágazati előírásoknak, mind az EU-s szabványoknak, a ciklusidő végére valamennyi oktatási intézményből elérhető legyen a világháló valamennyi tanuló részére
- A gimnáziumokban végzett diákok rendelkezzenek a felső szintű szakképzésre vagy felső fokú képzésre való alkalmasság követelményével, legalább egy idegen nyelven készség szinten olvassanak és beszéljenek, legyenek képesek készség szinten alkalmazni a legáltalánosabb informatikai szoftvereket

### ***A beavatkozások kapcsolódása a Humán SFP-hez és a régiós közoktatási fejlesztési stratégiához.***

A fenti felsorolás alapján a beavatkozások a Tamási kistérség oktatásszerkezetét a következő időszakban gyökeresen át fogják alakítani.

A közoktatási rendszer egységes irányítása és összehangolása túllép a településszintű magállapodások és intézményfenntartó társulások létrehozásán. A komplex oktatásirányítási szemlélet mellett jól felépített szakmai szolgáltatás hálózatot feltételez, melynek racionális működtetését kistérségi szinten is meg kell oldani.

A költséghatékonyság összehangolása a magas szintű szakmai szolgáltatással csak akkor lehetséges, ha modern, minden elemében hatékonyan működő intézményhálózat kialakítására kerül sor. Az együttműködés, a feladatok és ellátási területek felosztása és összehangolása nagyfokú konszenzusteremtő képességet vár el úgy a döntéshozóktól, mint valamennyi szereplőtől.

Tapasztalat, hogy a kisebb települések érzelmi és történelmi okokból erőn felül, esetlegesen a minimálisan elvárható oktatási feltételeket sem biztosítva próbálnak meg fenntartani intézményeket. Jogos félelmük, hogy a megszűnő óvodák, vagy éppen iskolák miatt a település lélekszáma még jobban fog apadni, hiszen szolgáltatás szűnik meg. A közlekedési feltételek megteremtésével (iskolabusz hálózat), valamint magas szintű pedagógiai szolgáltatások nyújtásával lehet csak elérni a társadalmi (jelen esetben településszintű) együttműködést az átalakításokkal kapcsolatban.

Az intézményhálózat minél racionálisabb kihasználása érdekében szükséges az új intézményhálózat praktikus, multifunkcionális terekben bővelkedő, jól strukturált kialakítása. Nem csak a különböző oktatási formáknak, hanem a különböző korosztályoknak és óvodán, iskolán kívüli tevékenységeknek is meg kell, hogy feleljen a létrejövő intézményhálózat.

A kistérségben is tapasztalható oktatási egyenlőtlenségek csökkentése érdekében az egységes oktatásirányítás, a mindenki számára elérhető pedagógiai szakszolgálat, az egységes minőségirányítás éppen úgy hatékony eszköz, mint az egységes tanterv és a mindenki számára elérhető ITK, vagy éppen a kompetencia alapú oktatás bevezetése valamennyi intézményben. Természetesen ide tartozik a fejlesztés, felzárkóztatás, integráció kérdése is, hiszen a térségben jelentős számban vannak a halmozottan hátrányos és a hátrányos helyzetű tanulók.

Az esélyegyenlőség megteremtése, a nevelési-oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása, a szegregált oktatás háttérbe szorítása, az integráció megvalósítása a programok és stratégiák kiemelt eleme. Ennek elérése - azon túl, hogy állami beavatkozást igényel – mindenképpen oktatásszervezési, valamint szemléletmódbeli változásokat kíván.

Az egységes, pontos, jól kezelhető információs adatbázis létrehozása kistérségi szinten lehetővé teszi a gyors és pontos adatkezelést, korszerű információáramlást. Érdemes lenne egységes, országos szintet lefedő adatbázisok kistérségi adaptálása.

Az integrált intézményhálózathoz való csatlakozás lehetőség, nem pedig egyfajta központosítási törekvés. Az önálló intézményfenntartás gazdaságilag és tartalomszolgáltatás tekintetében is versenyképtelenebb lesz, ezért a települések a Területi Integrált Iskolaközpontok létrehozását a kistérségben egységesen támogatják.

A kompetencia alapú oktatás bevezetése, az ehhez szükséges tárgyi és személyi feltételek megteremtése az elkövetkező 5-8 év feladatai közé tartozik. A HEFOP program keretében elnyert támogatások és képzések elindították a kistérségben a kompetencia alapú oktatás bevezetését.

Az infrastrukturális beruházásokkal szemben támasztott követelményeket minden esetben be kell tartani, hiszen ez egyrészt feltétele a támogatások elnyerésének, másrészt hosszú távon

biztosítja a szakszerű és racionális üzemeltetés lehetőségét. Az informatikai fejlesztések és a világháló elérhetővé tétele valamennyi intézmény és felhasználó számára alapkövetelmény. A végzős diákok nyelvismerete és informatikai felkészültségének kimenete a nyelvvizsgák és nyelvi érettségik, valamint az érettségi és az ECDL vizsga kell, hogy legyen. Ennek érdekében a nyelvi és informatikai képzést a céloknak megfelelően, a meglévő eszközrendszer és humán erőforrás további bővítésével kell hatékonyá tenni.

### **Óvodafejlesztés**

Lehetőség szerint a kisgyermekek lakóhelyén kell biztosítani az óvodai ellátást, különösen fontos, hogy a roma és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esetében a szolgáltatás minél fiatalabb korban elérhető legyen

### **Alapfokú oktatási intézmények integrációja**

A térség négy központjában létrehozandó TIOK társulási megállapodás alapján közösen fenntartott, tagiskolákkal rendelkező, egységes pedagógiai program alapján működő iskolaközpont lesz.

### **12 évfolyamos, egységes iskolahálózat kialakítása.**

A négy mikrotérségből háromban van lehetőség az egységes, 12 évfolyamos iskolák működtetésére, miután Tamásiban és Simontornyan és Gyönkön működik középiskola. Ezek a központok megfelelnek a kötelező felvételt biztosító iskolák modelljeinek is.

### **Nemzetiségi és etnikai oktatás**

A kistérségben elsősorban a német nemzetiségi oktatásnak van hagyománya, de miután jelentős a roma tanulók aránya, ezért a roma kisebbség kétnyelvű képzése megoldandó feladat.

### **A bejáró tanulók biztonságos közlekedésének biztosítása**

A kistérség településszerkezetének megfelelő iskolabusz hálózat kialakítása, a tanulók felnőtt kísérőről történő gondoskodása. A közlekedési szolgáltatókkal történő kapcsolattartás és koordináció kialakítása.

Az óvoda és iskolaépületek kialakításával és az infrastrukturális fejlesztésekkel külön fejezet foglalkozik.

### **Kistérségi foglalkoztatási és helyettesítési rendszer kialakítása**

Az oktatási intézmények humán erőforrás-szervezési feladatait kistérségi illetve mikrotérségi szinten kell összehangolni. A helyettesítéseket, illetve az alacsony óraszámú, vagy adott intézményben hiányzó szaktanárokat utazó pedagógus hálózat kialakításával célszerű megoldani.

**A települési és kistérségi közoktatás-irányításban résztvevők képzése, továbbképzése**

A közoktatás-irányítási szakemberek képzését regionális illetve kistérségi szinten kell koordinálni, biztosítva a mindenkori legmagasabb felkészültséget az adott feladatkör ellátására.

**1.1 Oktatáspolitikai követelmények**

Az elmúlt évtizedek oktatáspolitikájában és tantervfejlesztői munkálatai során mindinkább erősödött az a szemlélet, hogy a részletes tárgyi ismeretknél sokkal fontosabb az a tudás, amely a minden iránt nyitott, tanulni vágyó, információt felkutató, megkereső és alkalmazó egyén jellemzője. Olyan készségek-képességek kellenek ehhez, amelyek ösztönöznek és feltételt teremtenek a tudás mindenkori frissítésére, az élethosszig tartó tanulásra.

Az iskolák új szerepét, átalakulásuk irányát európai szinten több dokumentum is taglalta, de részletesebben 2000-ben, az Európa Tanács lisszaboni záródokumentumában fogalmazták meg az oktatásügy előtt álló feladatokat, majd erősítették meg mindezt Barcelonában, 2002-ben. A lisszaboni stratégia szerint „az Európai Uniónak 2010-re a világ legversenyképesebb és legdinamikusabban fejlődő tudás alapú társadalmává kell válnia.” „Ebben a folyamatban az oktatásnak kulcsszerepe van” – ez áll az EU 2010-ig tervezett stratégiai döntés- és munkaprogramjában. Az oktatási munkaprogramok között az IKT hatékony felhasználásának elterjesztése kiemelt feladat!

Az európai stratégiai célok és követelmények szerint az oktatási intézményeknek fokozatosan többcélú helyi, nyitott tanulási központokká kell átalakulniuk. Ez magában foglalja valamennyi iskola Internetre kapcsolását, továbbá alkalmassá tételét arra, hogy megfelelő módszereket találjanak a mainál jóval szélesebb körű célcsoportok megszólítására, és a többi oktatási intézménnyel, valamint képzési helyekkel, kutatóhelyekkel és vállalatokkal új típusú, kölcsönösen előnyös tanulási partnerkapcsolatok kialakítására.

Különösen sürgető feladat a pedagógusképzés gyökeres megújítása a tanárok szerepváltozása következtében. Az új képzési formák és helyszínek közül kiemelt szerepet kapnak az iskolai és közösségi könyvtárak, múzeumok és az interaktív eszközök. A tanulói hálózatokhoz számítógéppel kapcsolódó otthon és munkahely – mint teljes értékű tanulási környezet – új esélyeket ad az élethosszig tartó tanulás programjainak is.

A legfontosabb képesség, amellyel a harmadik évezred polgárainak rendelkezniük kell: az önálló ismeretszerzés képessége. A diákoknak az iskolában nem a tananyagot, hanem a

tanulást és a tanultak alkotó felhasználásának képességét kell átadnunk. A képzés csak nyerhet e tekintetben is a számítógépes környezetre tervezett interaktív tananyagokkal, az Interneten közvetített naprakész adatbázisokkal.

A Nemzeti alaptanterv a tananyagközpontú szemlélet helyett a képességfejlesztő és az iskolai osztálytermeken túlmutató tanulás dominanciájára hívja fel a figyelmet: „A NAT a gyerekek, a serdülők és a fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges fejlesztési feladatok meghatározásával ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást. Ez azonban csak akkor lehet eredményes, ha az intézmények pedagógiai programja (ezen belül helyi tanterve) nevelési, tanítási-tanulási folyamata teret ad a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; ha fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát; ha hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez. A NAT tehát olyan iskolai pedagógiai munkát feltételez, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is” (NAT 2003).

### **1.1.1. Középtávú közoktatás-fejlesztési stratégia**

#### *A kistérség közoktatásának szervezeti felépítése*

A jelenlegi intézményfenntartó társulásokkal szemben a jövőben a kistérség – alkalmazkodva a modern oktatáspolitikai követelményekhez - mikrotérségi szinten felállított mikrotérségi központokat kíván létrehozni. A jelenlegi feltételrendszer megalapozhatja ezeknek a központoknak a létrehozását és működtetését, tekintve, hogy a többcélú társulás valamennyi települése egységesen elfogadta és támogatja a mikrotérségi központok létrehozását.

#### *A Mikrotérségi központokkal szemben támasztott követelmények<sup>6</sup>*

Intézményi követelmények

A létrehozandó Integrált iskolahálózatnak az alábbi intézményegységekkel kell rendelkeznie:

- Óvoda
- Egységes középiskola
- Alapfokú művészetoktatási intézmény
- Szakszolgálati intézmény
- Bölcsőde

---

<sup>6</sup> Szakmai követelményrendszer és háttér a DDOP „Integrált kis-és mikrotérségi oktatási hálózatok és központjaik fejlesztése c. konstrukciójának lebonyolításához (TINTA tanácsadó KFT) alapján

- Gyermek és családvédelemmel foglalkozó intézmény

#### Humán erőforrás kezelés szakmai követelményei

- Kistérségi foglalkoztatási és helyettesítési rendszer kialakítása
- Pedagógus képzési és továbbképzési rendszer kialakítása
- A szülők és intézmények társadalmi környezete tájékozódását és tájékoztatását segítő rendszer fejlesztése

#### Modern oktatáspolitikai szakmai követelmények

- Kompetencia alapú oktatás bevezetése
- Hatékony tanulásszervezési eljárások terjesztése
- Idegen nyelv tanítás feltételeinek javítása
- Közismereti oktatás fejlesztése
- Környezettudatos szemlélet kialakítása
- Tehetségsegítés, gondozás programjának kialakítása
- A befogadó oktatási rendszer feltételeinek megteremtése (integrált oktatás, SNI-s diákok segítése, roma programok stb.)

#### Pedagógiai szakszolgálat és szakmai szolgáltatások

- Kistérségi egységes pedagógiai szakszolgálat kialakítása
- Kistérségi, illetve megyei szakmai szolgáltatás igénybevételének megszervezése

#### Infrastruktúrafejlesztés

- Óvodaépületek felújítása
- Iskolaépületek felújítása, fejlesztése
- A központokban multifunkcionális intézmények kialakítása
- Eszközfejlesztések, korszerű infokommunikációs eszközök beszerzése

#### ***Kötelező, illetve preferált oktató-nevelő munkához kapcsolódó feladatok***

##### Kötelező:

- Általános iskolai feladat (8 évfolyammal)
- Pedagógiai szakszolgálati feladat (minimálisan gyógytestnevelés és logopédia)

##### Kötelezően választható legalább 2 közoktatási feladat

- Óvoda
- Alapfokú művészetoktatási intézmény
- Gimnázium

##### Választható nem közoktatási feladat

- Bölcsődei ellátás



- Gyermekjóléti szolgálat
- Családsegítő szolgálat
- Gyermekvédelmi ellátás

A létrehozandó TIOK-ok hatóköre

- Tanulólétszám legalább 500 fő
- Legalább öt település ellátásáról gondoskodik
- Törekedni kell a társulási megállapodásban történő működtetésről

***Előterbe kell helyezni a következő tartalmi követelményeket<sup>7</sup>***

- Az óvoda-iskola átmenetet biztosító tevékenységeket
- A kompetencia alapú oktatáshoz való viszonyt kiemelten az alábbi területeken: olvasás-szövegtértés, matematika, idegen nyelv, szociális kompetenciák, IKT, életpálya építési kompetenciák és a kapcsolódó, módszertani megújulást szolgáló pedagógus továbbképzés elemeket: kooperatív tanulásszervezés, differenciálás, projektoktatás stb.
- Az integrált/inkluzív neveléshez-oktatáshoz kapcsolódó viszonyt, az esélyegyenlőségi terv alapjait mind a halmozottan hátrányos helyzetű, mind a sajátos nevelési igényű gyerekek, mind a munkavállalók vonatkozásában
- Kistérségi szinten az egységes iskolai program és működés alapelvét
- A digitális és e-tananyagokra alapozódó pedagógia fejlesztését célzó programokban való részvételét
- Nemzetiségi képzést is biztosít
- Rögzíti és gyakorolja a diszkrimináció-mentes, befogadó oktatási gyakorlat elemeit
- Rögzíti a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók TAMOP célprogramjainak befogadásához vezető tevékenységeit
- Rögzíti a tehetséggondozó programok befogadásához és alkalmazásához vezető tevékenységeit
- Rögzíti és gyakorolja az iskolaotthonos ellátásra vagy a korszerű szabadidő-pedagógiára alapozott napközi otthon biztosítását és annak főbb tartalmi elemeit minden, az integrációhoz csatlakozott településen

---

<sup>7</sup> Szakmai követelményrendszer és háttér a DDOP „Integrált kis-és mikrotérségi oktatási hálózatok és központjaik fejlesztése c. konstrukciójának lebonyolításához (TINTA tanácsadó KFT) alapján

- Legalább 5. évfolyamtól biztosítja az angol nyelv kötelező oktatását, legalább a 9. évfolyamtól további egy idegen nyelv választható oktatását
- Rögzíti a NAT-ban előírt egészség- és életmódnevelés, valamint társadalmi ismeretek oktatásának megszervezését, az aktív állampolgárság és a vállalkozási és pénzügyi ismeretek beépítését helyi tantervébe
- 9. évfolyamtól ingyenesen biztosítja az ECDL vizsga szintű záróvizsgával záruló informatikai oktatást.

### ***Kistérségi szinten***

- Továbbképzési szolgáltatási rendszer kialakítása
- A jogszabályban meghatározott igazgatási szolgáltatásokat biztosít (tanügyigazgatás, gazdálkodás-finanszírozás stb.)
- Részt vesz a regionális szolgáltatási hálózat létrehozásában és együttműködik a fejlesztéshez a TAMOP által biztosított szolgáltatási hálózattal
- Működteti a kistérségi oktatási adatbázist, intézményi körében jó gyakorlatokat gyűjt és terjeszt el
- Szervezi az utazó pedagógus hálózatot (pedagógus helyettesítési rendszer)
- Támogatja a pedagógus alapképzés gyakorlóhelyi struktúrájának kialakítását, bekapcsolódik az alapképzésbe
- Az intézmények közötti integrált szakmai munkaközösségeket működtet
- Megtervezi és működteti a többcélú közoktatási intézmény intézménytípusainak megfelelő professzionális szülői támogató rendszert
- Közösségi szolgáltatásokat biztosít az intézmény használói és a társadalmi környezete számára
- Szakmai-pedagógiai fejlesztési programokba kapcsolódik be (tartalom, módszertan, mérés) ezen belül kiemelten:
  - Az integrált oktatás feltételeinek és módszertanának fejlesztése
  - Az átlagos képességű tanulókkal kapcsolatos célok és módszerek
  - A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos fejlesztések
  - Tehetséggondozás

### ***Humán erőforrással összefüggő követelmények:***

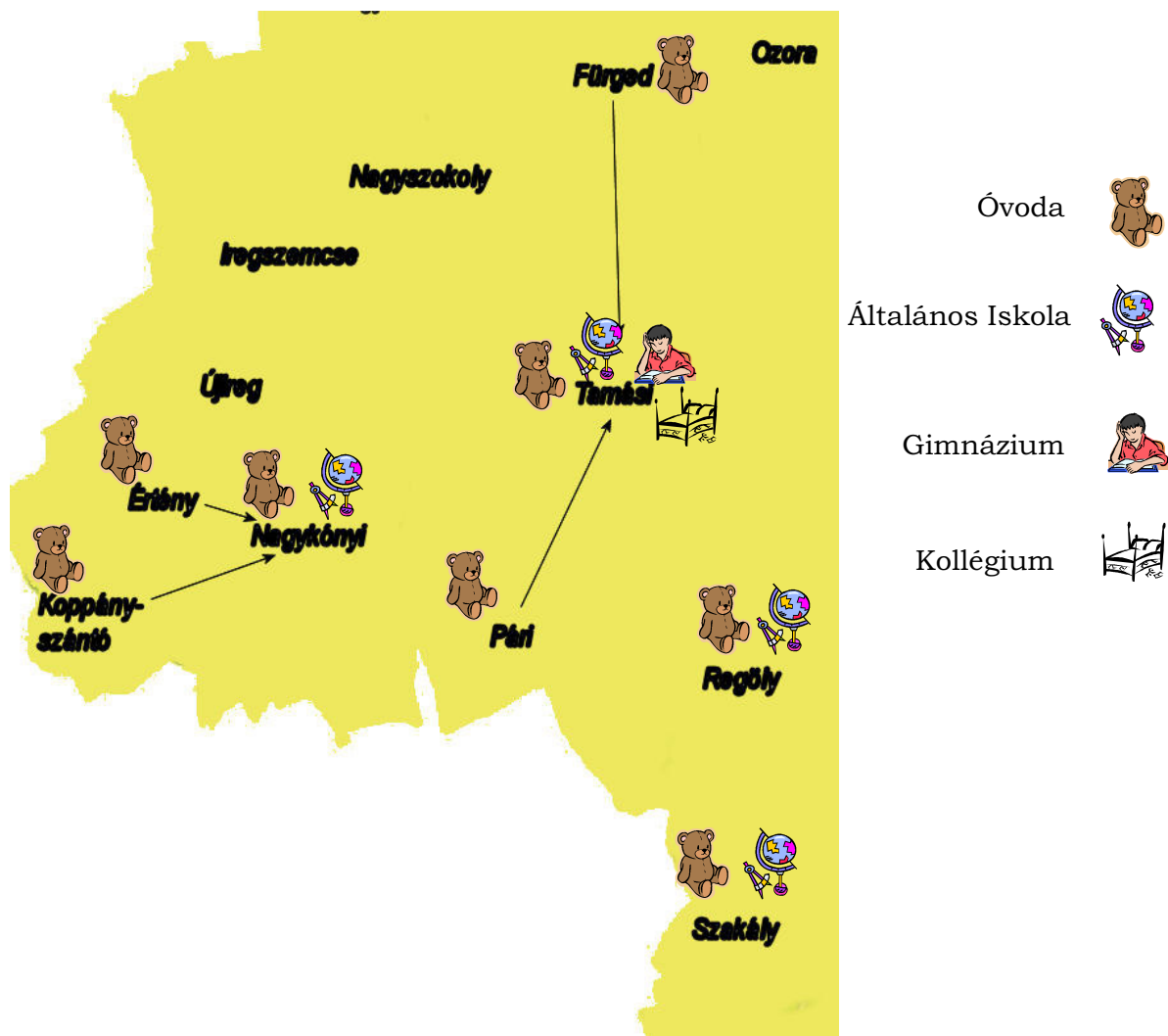
- A szakos ellátottság 100%-osan biztosított
- A szakszolgálati feladatok ellátásában a szakszolgálat típusának megfelelő végzettségű szakemberrel rendelkezik

- A gyermek differenciált és egyéni fejlesztéséhez szükséges speciális végzettségű pedagógusok aránya megfelel az ilyen nevelésben részesült gyermekek arányának, illetve az intézmény középtávú továbbképzési programjába beilleszti e képességek megszerzésének biztosítását
- Az integráción belül a megfelelő szakemberek, szakmai módszerek és infrastruktúrák elérhetők a tagintézmények számára
- Az intézménymenedzsment felkészült vagy felkészülése folyamatosan biztosítható

**Intézményi struktúra mikrotérségek szerint**

**Tamási mikrotérség**

A tamási mikrotérségi központ földrajzi elhelyezkedése és oktatási intézményhálózata



Intézmények száma összesen:	14
Bölcsőde	1
Óvoda	8
Általános Iskola	4
Gimnázium	1
Kollégium	1
Művészeti oktatás	1
Diákok száma összesen:	1862
Bölcsőde	24
Óvoda	403
Általános Iskola	1081
Gimnázium	354
Hátrányos helyzetű összesen:	709
Ebből halmozottan hátrányos helyzetű összesen:	312
Pedagógusok száma összesen:	187
Bölcsőde	3
Óvoda	37
Általános Iskola	111
Gimnázium	36

Az intézmények településenként

### **Fürged**

A településen óvodai ellátás van 44 kisdiákkal, a várható létszám az elkövetkezendő esztendőben még egy kissé növekszik is.

Az általános iskola felső tagozat már tamásiba jár iskolába, az alsó tagozat létszáma 22. Jelenleg 48 diák jár be a tamási általános iskolákba, valamennyien volánbusszal.

### **Tamási**

Az óvoda 2007-től egy épületbe költözött, 273 óvodással és 11 csoporttal. A várható csoportszám a következő évtől 10, tehát eggyel csökken. Az óvodatársulás legnagyobb intézménye, a diákokat a külső városrészekről iskolabusz hozza-viszi.

Az általános iskolák jelenleg társulásban, helyileg elkülönülten működnek, (a Würtz székhely, az Fő utcai pedig tagintézmény), a fejlesztések iránya egy közös, modern intézmény létrehozása a jelenlegi Würtz iskola felújításával, bővítésével.

A Béri Balogh Ádám Gimnázium a jelenlegi képzési rendszerét megtartva (8+1, 4+1) lép be a mikrotérségi központba, biztosítva a kollégiumi ellátást is. Az eddigi gyakorlat szerint is felvette a kollégium a másik iskolába járó diákokat, ha igény merült fel erre.

A Lajta László zeneiskola jelenleg önálló, a mikrotérségi központba lépést követően válik majd a társulás tagjává. 180 diák jár jelenleg az iskolába. Igény szerint növeleve a művészeti képzés kínálatát, valamint a társult iskolákat bevonva kihelyezett oktatással és utazó pedagógusok alkalmazásával lehet majd szélesíteni a szolgáltatási kört.

**Értény**

Az óvodába 2 csoportba 33 gyerek jár, a településen biztosított a további folyamatos működés lehetősége. (gyereklétszám)

**Koppányszántó**

Itt is óvoda működik, egyetlen csoporttal (12 fő), amely a következő években sem lesz nagyobb

**Szakály**

A Szakályi óvodába 42 diák jár, fokozatosan csökkenő gyereklétszám a jellemző. .

Az általános iskolában 96-an tanulnak jelenleg, mindegyik évfolyamon (8) folyik képzés.

**Pári**

Páriban egy csoport működik 27 fővel, csökkenő gyereklétszámra lehet számítani.

**Regöly**

Regölyben az óvoda 32 diákot nevel két csoportban. A születésszám az utóbbi 5 évben stagnált.

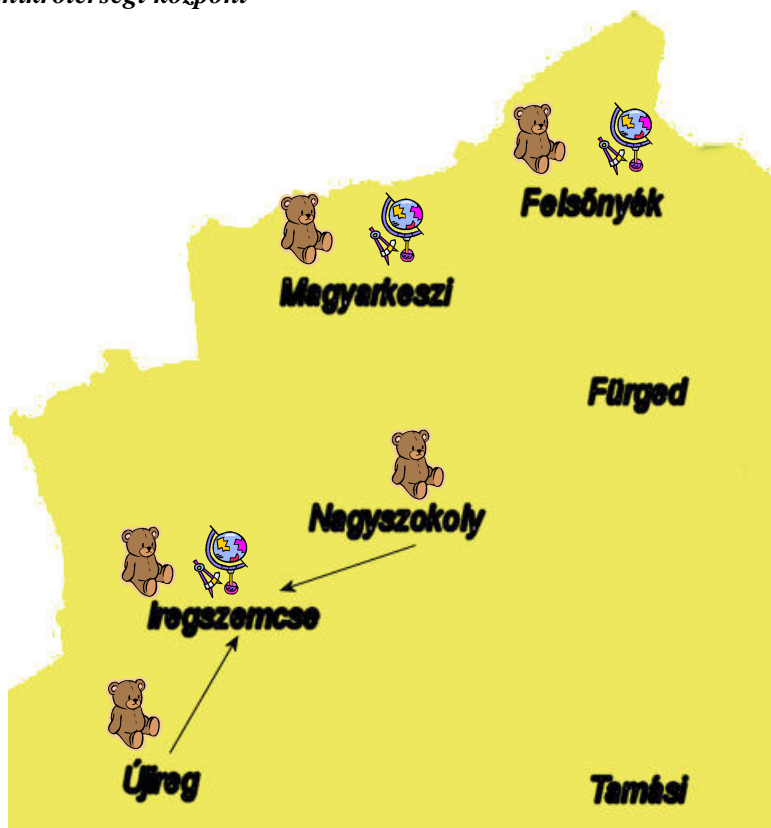
Az általános iskola gyereklétszáma 60 fő, az iskola 8 évfolyamos általános iskola.



**Nagykónyi**

A Nagykónyi óvodába 2 csoportba 39 gyerek jár.

Az általános iskolába 143 diák jár, Értényből és Koppányszántóból is ide járnak a diákok általános iskolába.

**Irgszemcsei mikrotérségi központ**



Óvoda  Általános Iskola  Gimnázium 

Intézmények száma összesen:	9
Óvoda	5
Általános Iskola	3
Diákok száma összesen:	761
Óvoda	240
Általános Iskola	521
Hátrányos helyzetű összesen:	385
Ebből halmozottan hátrányos helyzetű összesen:	205
Pedagógusok száma összesen:	59
Óvoda	11
Általános Iskola	48

Az intézmények településenként

**Felsőnyék**

A településen általános iskola és óvoda is működik. Az óvodába 52 gyerek jár 2 csoportban.

Az általános iskolába 90 diák jár, az iskola 8 évfolyammal működik.

**Magyarkeszi**

Az óvodába 74 gyerek jár 2 csoportba.

Az általános iskolába 129 diák jár, a legkisebb osztálylétszám 10 fő, a legmagasabb 22, az átlag 16,1 fő.

**Nagyszokoly**

Nagyszokolyon csak óvoda működik, 35 gyerek 2 csoportban, az általános iskolások Iregszemcsére járnak iskolába.

**Iregszemcse**

Iregszemcsén az óvodába 97 gyerek jár 4 csoportba.

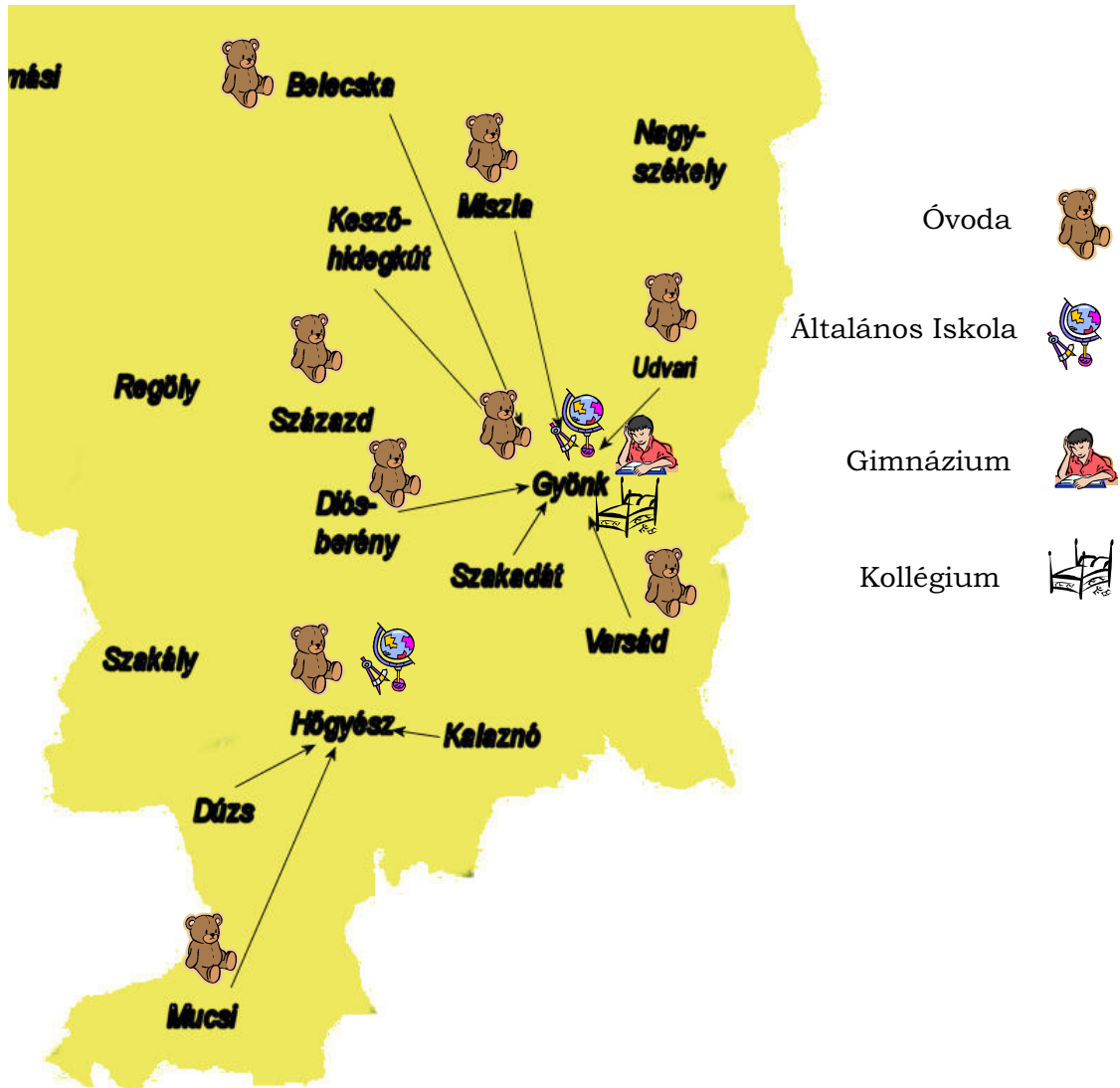
Az iskolába 295 diák jár 14 osztályba.

**Újireg**

A településen egy óvoda működik, egy csoporttal és 16 gyerekkel.



**Gyönki mikrotérségi központ**



Intézmények száma összesen:	12
Óvoda	9
Általános Iskola	2
Gimnázium	1
Kollégium	1
Művészeti oktatás	1
Diákok száma összesen:	1251
Óvoda	325
Általános Iskola	651
Gimnázium	275
Hátrányos helyzetű összesen:	508
Ebből halmozottan hátrányos helyzetű összesen:	182
Pedagógusok száma összesen:	125
Óvoda	29
Általános Iskola	59
Gimnázium	37

### **Belecska**

A faluban egy óvoda egy csoporttal működik, a gyermekek száma 18.

### **Udvari**

A faluban egy óvoda egy csoporttal működik, a gyermeke száma 20.

### **Szárzsd**

A faluban egy óvoda egy csoporttal működik, a gyermeke száma 9.

### **Gyönk**

Gyönkön az Óvoda 77 gyerekekkel és 3 csoporttal működik.

Az általános iskolába összesen 332 gyerek jár, a negyedik évfolyam kivételével két-két osztály van évfolyamonként. Jelenleg Szakadátról, Diósberényből, Varsádról, Kistormásról, Udvariból, Keszőhidegkútról, valamint Szárzsdról és Belecskáról járnak ide diákok.

A Tolnai Lajos Gimnáziumba 275 diák jár, jelenleg az intézmény megyei fenntartású.

### **Diósberény**

A faluban egy óvoda egy csoporttal működik, a gyermeke száma 20.

**Varsád**

A faluban egy óvoda egy csoporttal működik, a gyermeke száma 20.

**Hógyész**

A Hógyészi óvodában 142 gyermek van 6 csoportban.

Az általános iskolába Kalaznóról, Mucsiból és Duzsból járnak be, összesen 315 gyerek jár 15 osztályba. (első osztály egy van)

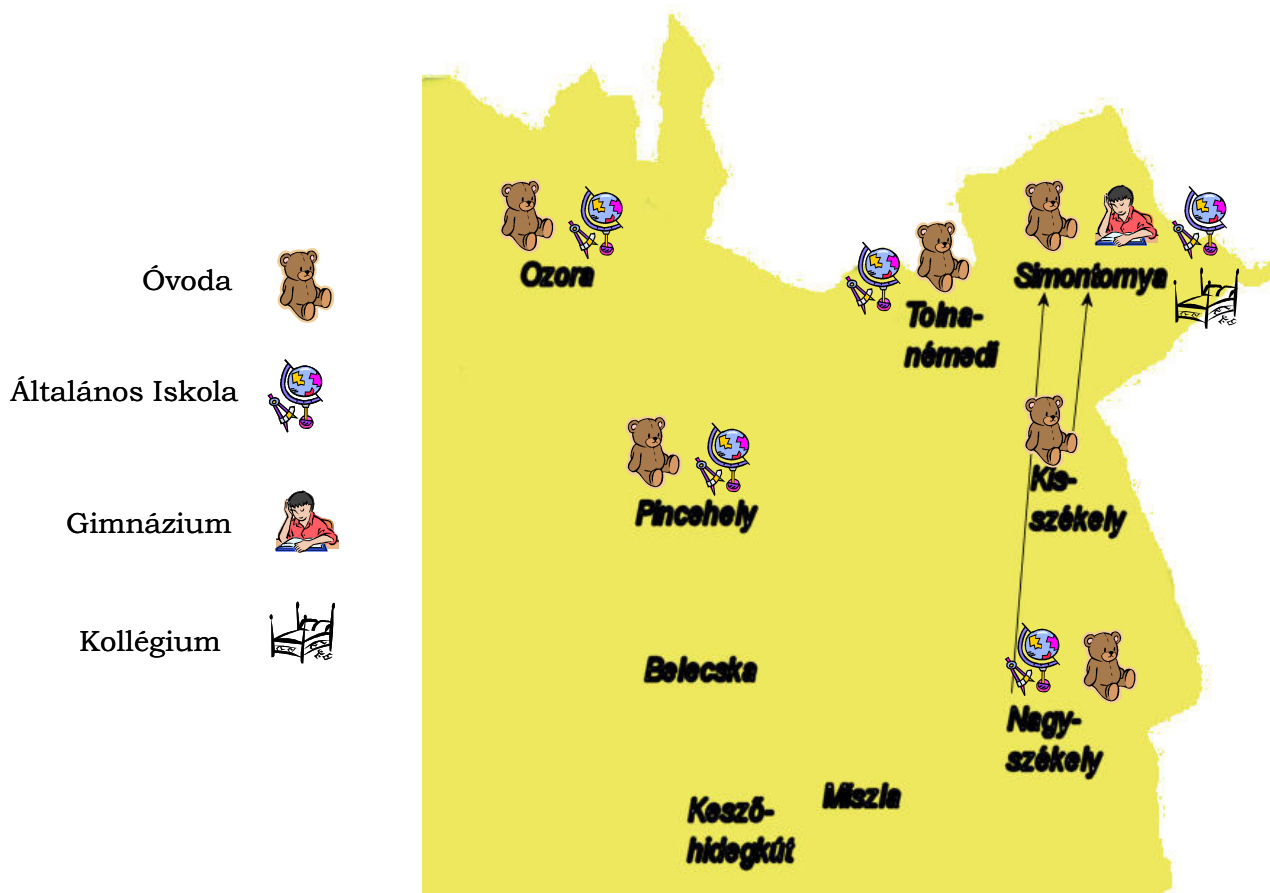
**Mucsi**

A faluban egy óvoda egy csoporttal működik, a gyermeke száma 24.

**Miszla**

A faluban egy óvoda egy csoporttal működik, a gyermeke száma 7.

**Simontornyai mikrotérségi központ**



Intézmények száma összesen:	12
Óvoda	6
Általános Iskola	5
Gimnázium	1
Kollégium	1
Művészeti oktatás	1
Diákok száma összesen:	1359
Óvoda	345
Általános Iskola	743
Gimnázium	271
Hátrányos helyzetű összesen:	603
Ebből halmozottan hátrányos helyzetű összesen:	231
Pedagógusok száma összesen:	132
Óvoda	37
Általános Iskola	79
Gimnázium	16

**Ozora**

Az óvodába 3 csoportba 68 diák van.

Az általános iskolába 169 gyermek jár, hetedik osztályban két osztály van, a többi évfolyamon egy.

**Tolnanémedi**

Az óvodába 28 diák jár, egyetlen csoport van.

Az általános iskolába összesen 68 gyerek jár, az alsó tagozatban az 1-2, és a 3-4 osztályok összevontak. A felső tagozatban egy-egy osztály működik minden évfolyamon.

**Simontornya**

Az óvodába 123 gyerek jár 6 csoportban, valamint ide járnak a Kisszékelyi óvodások is.

Az általános iskolában a létszám 302

**Pincehely**

Pincehelyen 4 csoportba 70 óvodás gyermek van.

Az általános iskolába 174 tanuló jár.

**Nagyszékely**

Az óvodába 1 csoport van, a gyerekek létszáma 15.

Az általános iskolában csak alsó tagozat működik, összevont osztályok vannak, a két osztályba 18 gyerek jár.

### 1.1.2. 2006-os és 2007-es törvényi változások a közoktatásban

*A Közoktatási törvény mostani módosítása a kormányprogramban foglalt oktatási reformcsomag része. Céljai: a közoktatás hatékonyabb megszervezése, a kistérségi társulások ösztönzése, az esélyegyenlőség növelése, a szakképzés hatékonyságának erősítése, valamint a minőség fokozottabb ellenőrzése és jutalmazása.*

Az egyik legfontosabb változás 2007. szeptember 1-jétől az lesz, hogy a pedagógusokat nem kötelezzük külön díjazás nélküli órák megtartására. A munkáltató továbbra is elrendelheti a heti kötelező óraszám feletti két plusz órát, ám kizárólag külön óradíjért. Fontos lépés az is, hogy a pedagógusoknak adható, kiemelt munkavégzésért járó kereset-kiegészítésnél előnyben kell részesíteni azt, aki az intézményi teljesítményértékelés alapján jobban dolgozott. A minőségi munkát tehát ezentúl konkrét anyagi elismerés követi.

Lényeges változás áll be a sajátos nevelési igényű tanulók ügyében. Az volt a cél, hogy ezek a gyerekek valóban az állapotuknak, helyzetüknek megfelelő foglalkozást, oktatást kapják, ezért a törvénymódosítás szigorítja ezeknek a tanulóknak a vizsgálatát, a besorolási feltételeiket, és konkrétan meghatározza az ellátásukban közreműködő szervezetek feladatait is. Az óvodák, iskolák, kollégiumok szerepe például nőni fog: a módosítás szerint elsősorban ezen intézmények felelnek azért, hogy a náluk lévő sajátos nevelési igényű gyerekeknek megszervezzék a megfelelő foglalkozásokat.

Könnyítés lesz az önkormányzatoknak, intézményfenntartóknak, hogy egyes többcélú intézmények ezentúl több olyan feladatot is elláthatnak, amit eddig nem. A pályaválasztási tanácsadást például össze lehet vonni a munkaerő-piaci tanácsadással. A családsegítő szolgálathoz csatlakozhat az iskola-egészségügyi ellátás. Lehetőség nyílik arra is, hogy több iskola összefogjon, és közös napközit szervezzen. Az önkormányzatok mozgásterét bővíti az a módosítás, amely szabályozza a nem állami (egyházi, magán- stb.) intézmények bevonását az oktatási feladatellátásba. A nem állami fenntartásban lévő óvoda, iskola például az önkormányzattal történő megállapodás függvényében köteles lesz egy bizonyos számú hátrányos helyzetű gyereket is felvenni (a maximálisan felvehető létszám minimum 25 százalékát).

Az esélyegyenlőség érdekében tett fontos lépés, hogy hazai és nemzetközi közoktatási kistérségi pályázatokon ezentúl előnyben kell részesíteni azt a társulást, ahol hátrányos helyzetű település van, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya eléri a 25 százalékot. A pályázatokon egyébként is kizárólag akkor indulhat el bármilyen intézmény, ha a pályamunkába beletesz egy konkrét esélyegyenlőségi intézkedési tervet.

A kistérségi társulásokat ösztönzi a közös regionális pályázati lehetőségeken kívül az a módosítás is, amely a nyolcnál kevesebb évfolyammal működő általános iskolák számára kötelezővé teszi, hogy továbbműködési engedélyüket négy évente meghosszabbítsák. Változások lesznek a szakképzésben is. A törvénymódosítás megteremti a szakképzés regionális szintű megszervezését, úgynevezett önkéntes társulások létrehozásával. Ez azt jelenti, hogy a szakiskolák, szakközépiskolák az általános műveltséget megalapozó szakasz után a szakoktatást már közös évfolyamokon valósíthatják meg. Fontos, hogy mind a tanulók és a szülők, mind a munkaerőpiac tisztában legyen egy-egy szakképző intézmény teljesítményével, ezért kötelező lesz a tanulóknak, hogy visszajelzést adjanak iskolájuknak arról, hogyan boldogulnak a munkaerőpiacon, - ha elhelyezkedtek, akkor ez a jelentés a munkáltató kötelezettsége -, az iskolák pedig kötelesek lesznek ezeket a statisztikákat nyilvánossá tenni. Így az oda jelentkezők, illetve a munkaerőpiac szereplői is tisztább képet kapnak arról, hogy az adott iskolában folyó szakképzés mennyire eredményes.

Végül fontos változás áll be a jogkövető magatartás ellenőrzésében és a visszaélések szankcionálásában is. A törvénymódosítások jelentősen kibővítik az Oktatási Hivatal hatósági ellenőrzési jogkörét. A hivatal által kiszabható felügyeleti bírság például az eddigi százezer forintról egymillió forintra emelkedik. A hivatal feladata továbbra is az lesz, hogy vizsgálja az egyenlő bánásmód megvalósulását, az alkalmazási feltételek törvényességét, illetve hogy betartassa a közoktatás ingyenességére vonatkozó előírásokat.

### **1.1.3. A Humán Közszolgáltatások Stratégia Fejlesztési Programja**

A Dél-Dunántúli SFP alapján a következő stratégiai fejlesztések szükségesek az elkövetkező időszakban:

*Demográfiai, fejlettségi, szerkezeti eltérések a települések között.* A TIOK-ok megalakulása, az egységes oktatási-nevelési tervek, az intézményhálózat racionális kiépítése és működtetése csökkenti a fejlettségből, illetve szerkezeti eltérésből adódó különbségeket. A demográfiai mutatók megváltoztatása nem elsősorban oktatáspolitikai, hanem inkább társadalmi-szociális kérdés, amelyből egy szelet az igényes, közeli, jó színvonalon működő oktatási struktúra.

*A kistérségi adatbázis* (humán erőforrás, eszközök, infrastruktúra) létrehozása, karbantartása és működése valamennyi szereplő érdeke. A szolgáltatások szervezése, a különböző feladatok optimalizálása egyre inkább elképzelhetetlen jól működő adatbázisok nélkül. Ennek elkészítése, karbantartása és a hozzáférések biztosítása kistérségi feladat, az intézmények felfűzése (oktatási intézmények, önkormányzatok, humán szolgáltatók stb.) és az adatszolgáltatás megszervezése a kistérségnél dolgozó szakemberek hatásköre és feladata.

A „jó gyakorlat megismertetése”. Az eredmények megismertetése, a tapasztalatok átadása az intézmények között szintén logisztikai feladat, melynek az Integrált intézmények természetesen egy jól szervezett belső és külső kommunikációval magas színvonalon meg tudnak felelni. Konferenciák, továbbképzések, nyíltnapok, bemutatók, kiadványok, nyomtatott és Internetes szakmai anyagok, régiós szintű disszemináció lehetnek az eszközei a jó gyakorlatok, sikeres programok megismerésének, megismertetésének.

A *nemzetiségi oktatás* a tamási kistérségben igen jelentős, az ehhez kapcsolódó humán erőforrás jól képzett, megfelelő. Kétségtelen, hogy költségtényező sok iskola esetében a kiegészítő normatíva, de összességében valós igény alapján indítják a képzéseket. Az óvodától a középiskola végéig jelen van ez az oktatási forma, a folytonosság és egymásra épülés erősíti a programkínálatot az oktatásügyi piacon, ami ma már úgy is viselkedik, mint egy szolgáltatás-közvetítés

A *helyettesítési rendszer*. Az integrált iskolaközpontok kialakítása, a magas tanulólétszám és az úgynevezett áttanítás segítheti optimalizálni egyrészt a szakos lefedettséget, valamint lehetőséget ad arra, hogy kialakuljon a helyettesítési rendszer, amely csak akkor életképes, ha megfelelő körzet tartozik a szolgáltatást nyújtó kistérségi központhoz.

A *Alapfokú művészeti oktatás*. Az iskolák többségében igényként jelentkezik az alapfokú művészeti oktatás, és ezt igyekeznek megoldani. A jövőben a zenei, művészeti képzéseket a központok valamennyi tanulója számára elérhetővé kell tenni, azonban ennek a törekvésnek gátat szab a megfelelő humán erőforrás megléte, a földrajzi távolságok, valamint a művészeti oktatás rendezetlen, jelen pillanatban is változó finanszírozása, szervezeti formái. A TIOK-ok feladatrendszerében ennek megoldása, megszervezése kötelező feladat.

A *Pedagógiai munkát segítő szakemberek*. Számuk a rendszerben nagyon kevés, pontosan azért, mert az iskolák önállóan nem engedhetik meg maguknak, hogy közoktatási szakértőt, oktatási menedzsert, vagy éppen oktatási referenst alkalmazzanak. A kistérségi szinten szervezett pedagógiai szakszolgálatokon és szakmai szolgáltatásokon túl minőségirányítási szakemberekre, informatikai és pedagógiai szakértőkre, mérési - értékelési központokra is szükség van.

A bejárás feltételeinek kialakítása, iskolabusz hálózat működtetése.

#### **1.1.4. A Dél-Dunántúli régió közoktatás-fejlesztési stratégiája 2007-2013 (OKÉV)**

A stratégiában meghatározott fő célok:

1. Kistérségi alapon, hatékonyan szervezett, integrált, mindenki számára hozzáférhető, esélyegyenlőséget biztosító közoktatási rendszer kialakítása.



2. A régió gazdasága mindenkor munkaerő-igényeihez igazodó, rugalmas, kompetenciaelvű, gyakorlatorientált és szolgáltatásközpontú szakképzési rendszer kialakítása.

3. A regionális gazdaság fejlődésére mérhető hatást gyakorló, egymással együttműködő felsőoktatási intézmények összhangjának megteremtése és a gazdasággal való kapcsolatának kiépítése.

Ezen kívül a következő célok megvalósítása érdekében fejleszteni kívánják az integrált kis- és mikrotérségi oktatási hálózatokat és központjaikat: Az oktatás minőségének és hatékonyságának növelése, valamint az informatikai technológiák elterjedésének támogatása az általános iskolákban. Az esélyegyenlőség biztosítása és az integrált nevelés-oktatás elősegítése, kiemelten a hátrányos helyzetű csoportok és romák által magas számban lakott településeken. Az óvodai férőhelyek bővítése; integrált megoldások, óvoda és bölcsőde együttes fejlesztése. A humán közszolgáltatásokra és a közösségi településfejlesztésre 2013-ig 84 milliárd Ft-ot, a Térségi infrastruktúra regionális fejlesztésre pedig 56,824 milliárd Ft-ot költött a régió.

Az első fejezet a helyzetkép, amely a Humán Szolgáltatások Fejlesztési Stratégiája Helyzetelemzésére épül, de kiegészül két fontos ponttal: a régió iskolai oktatásának eredményességét jelző néhány mutatóval és a dél-dunántúli régió sikeres NFT 1-es közoktatási pályázataival. Meg kell említeni, hogy az oktatás eredményességét jelző mutatók legfeljebb csak általános érvénnyel jellemzik az egész régiót, több esetben igen nagy a szórás a régió megyéi között és a régió nagyvárosai között.

A 2. fejezetben a régió közoktatásának erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit foglalja össze. A 3. fejezet a stratégia jövőképét, továbbá a regionális közoktatás-fejlesztési stratégiai célokat és a stratégiai célok megvalósítását szolgáló középtávú fejlesztési célokat és prioritásokat tartalmazza. A 4. rész a közoktatás-fejlesztés támogató alrendszerének fejlesztése keretében a regionális tervezésről, a regionális információs és kutatási tevékenységekről, a régió pedagógusképzéséről, továbbá pedagógus-továbbképzéséről és a régió további pedagógiai szakmai szolgáltatásairól szól. Az 5. rész a hazai és az EU-s pályázatokhoz való illeszkedés lehetőségeit, térségi együttműködések, programok fejlesztését és a helyi innovációk jelentőségét tartalmazza. A záró fejezet a regionális közoktatás nyomon követése és értékelése.

A regionális fejlesztési stratégiai fő prioritásai:

- minőség
- eredményesség
- hatékonyság

- esélyegyenlőség

A közoktatás-fejlesztés alrendszerének a fejlesztése:

- Regionális közoktatás tervezés
- Regionális információ és kutatási tevékenység
- Pedagógusképzés és pedagógus továbbképzés a régióban
- Pedagógiai szakszolgálat és szakmai szolgáltatás a régióban

## **1.2. Fejlesztési források körvonalai**

A Tamási kistérségben lévő közoktatási intézmények a következő forrásokból tudják a fejlesztéseiket megvalósítani:

### **1.2.1. Az ÚMFT operatív programjai**

#### **ÚMFT:**

*KEOP – 3. prioritás:* A természet értékeinek jó kezelése. Az erdei iskolák fejlesztései között a meglévő intézmények rekonstrukcióját és bővítését támogatja, beleértve az oktatáshoz szükséges eszközök beszerzését is.

*GOP – 1. prioritás:* K+F és innovációs kapacitás aktivitása és együttműködés növelése. Felsőoktatás fejlesztése kutatási szempontból (7. indikátor: kutatási személyzet számított létszámának növekedése a program hatására).

*TÁMOP - 3. prioritás:* Minőségi oktatás és hozzáférés biztosítása mindenkinek

- A kompetencia alapú oktatás elterjedésének támogatása
- A közoktatási rendszer hatékonyságának javítása, újszerű megoldások és együttműködések kialakítása
- A halmozottan hátrányos helyzetű és a roma tanulók szegregációjának csökkentése, esélyegyenlőségük megteremtése a közoktatásban
- Az eltérő oktatási igényű csoportok oktatásának és a sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának támogatása, az interkulturális oktatás

*TÁMOP - 4. prioritás:* A Felsőoktatás tartalmi és szervezeti fejlesztése a tudásalapú gazdaság kiépítése érdekében

- A felsőoktatás minőségének javítása az egész életen át tartó tanulással összhangban
- A felsőoktatás K+F+I+O kapacitásainak bővítése a vállalkozásokkal való szerves együttműködés kiépítésének szolgálatában

*TIOP – 1. prioritás:* Az oktatási infrastruktúra fejlesztése

*DDOP – 3. prioritás:* Humán közszolgáltatások fejlesztése

### **1.2.2. Megyei és egyéb források**

*Tempus Közalapítvány programjai:*

#### **Európai uniós vonatkozású programok**

- *Egész életen át tartó tanulás program:* Az Egész életen át tartó tanulás programja gyerekkortól idős korig teljes mértékben lefedi az élethosszig való tanulást. A négy

szektoriális alprogram közül a Comenius a közoktatást, az Erasmus a felsőoktatást, a Leonardo a szakmai képzést (a felsőoktatási szint kivételével), a Grundtvig pedig a felnőttoktatást támogatja.

- *Comenius: közoktatás:* A Comenius akció célja, hogy hozzájáruljon a közoktatás minőségének fejlődéséhez, erősítse annak európai dimenzióját, illetve segítse a nyelvtanulást. Kiemelten támogat néhány fontos általános célkitűzést, mint pl. a multikulturális környezetben történő tanulást, amely az európai állampolgárság sarokköve, a hátrányos helyzetű csoportok támogatását vagy az iskolai leszakadás elleni harcot.
- *Erasmus: felsőoktatás:* a felsőoktatásnak teremt pályázati lehetőségeket.
- *Leonardo szakképzés:* 1. az ismeretek, készségek és képesítések megszerzése és felhasználása céljából tartott képzéseken és továbbképzéseken részt vevő személyek támogatása a személyes fejlődés, a munkavállalói esélyek és az európai munkaerőpiacon való érvényesülés megkönnyítése érdekében. A szakoktatási és -képzési rendszerek, intézmények és gyakorlatok minőségi javításának és az e téren megvalósuló innovációnak a támogatása. A szakoktatás, -képzés és mobilitás vonzóbbá tétele a munkáltatók és magánszemélyek számára, valamint a szakképzésben részt vevő munkavállalók mobilitásának elősegítése.
- *Grundtvig: felnőttoktatás:* A felnőttoktatás minőségének és hozzáférhetőségének javítása által a Grundtvig hozzájárul ahhoz, hogy a felnőtt tanuló teljes értékű, aktív tagja lehessen a társadalomnak, bővüljenek a más kultúrákról szóló ismeretei, életminősége, és munkaerő-piaci esélyei javuljanak. A program értelmezésében felnőttnek számítanak a 25 év feletti személyek, valamint azok a 16-24 éves fiatalok, akik nem részesülnek közép- vagy felsőfokú képzésben. A Grundtvig elsősorban a szakmától független, általános ismeretek oktatását tűzi ki céljául.
- *Transzverzális programok:*
  - Szakmapolitikai együttműködés és innováció
  - Nyelvek
  - információs és kommunikációs technológiák (IKT)
  - Az eredmények széles körű terjesztése és hasznosítása

- *Jean Monnet program*: A pályázat célja a felsőfokú európai integrációs tanulmányok területén történő oktatás, kutatás és közös gondolkodás ösztönzése (az Európai Unión belül és kívül). A fenti összefüggésben a Jean Monnet program az alábbiakra nyújt támogatást:
  - Jean Monnet tanszékek, kiválósági központok és oktatási modulok;
  - Az európai integrációra szakosodott professzorok, a felsőoktatásban dolgozó egyéb oktatók valamint kutatók szövetségei;
  - Az Európai Unióhoz kapcsolódó tájékoztatói és kutatási tevékenységek az európai integráció folyamatának megvitatása, továbbgondolása és a vonatkozó ismeretek ösztönzése céljából (pl. konferenciák, szemináriumok, kerekasztal-megbeszélések és az ezek eredményéből születő publikációk, honlapok, stb);
  - Többoldalú kutatói csoportok.
- *Erasmus Mundus*: Egy új együttműködési és mobilitási program a felsőoktatás területén, mely az európai egyetemek nemzetközi kapcsolatait támogatja és az európai felsőoktatás színvonalát növeli.
- *Tempus*: A program egyike azoknak az európai uniós programoknak, amelyeket azért hoztak létre, hogy az ún. kedvezményezett országokban támogassák a szociális és gazdasági reformtörekvéseket. A Tempus program kifejezetten a felsőoktatási rendszerek fejlesztését támogatja.
- *Pestalozzi Program*: tanár-továbbképzési szeminárium
- *Európai Nyelvi Díj*: Az Európai Nyelvi Díj az Európai Bizottság és az Oktatási és Kulturális Minisztérium által támogatott kezdeményezés, amelynek célja, hogy hivatalos elismerésben részesítse az idegen nyelvek tanítása terén megvalósuló, példaértékűnek minősülő és innovatív programokat, folyamatokat az oktatás és képzés bármely szintjén.

#### **Nem EU-s vonatkozású programok**

- *CEEPUS* (Közép-Európai Felsőoktatási Csereprogram): A csereprogram célja, hogy a felsőoktatás területén együttműködő partnerintézmények között lehetővé tegye oktatói, és hallgatói mobilitások lebonyolítását, nyelvi- és szakmai kurzusok, nyári egyetemek, valamint hallgatói kirándulások szervezését.
- *Norvég Alap*: Nemzetközi mobilitási programok – szakmai gyakorlatok, tanulmányutak, együttműködések

- *Pályázati alap nemzetközi mobilitási programok megvalósítására* Magyarország és a nem uniós tag EGT országok között
- *Világ – Nyelv:* Célja, hogy elősegítse hazánk felzárkózását az idegen nyelveket beszélő európai országok sorába, azaz minden, a közoktatásból kilépő fiatal rendelkezzen legalább egy idegen nyelv középszintű és egy másik nyelv alapszintű ismeretével, legyen képes nyelvtudását fenntartani, továbbfejleszteni és más idegen nyelveket is megtanulni.
- *Középtávú szakképzési kutatások:* A Tempus Közalapítvány - az Országos Szakképzési Tanács határozata és az oktatási miniszter döntése nyomán megítélt források terhére - pályázatot hirdet középtávú külföldi szakképzési kutatások finanszírozására.

-Oktatási és Kulturális Minisztérium - Oktatásért Közalapítvány pályázatai  
SuliNova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus képzési Kht. pályázatai

### **1.3. Esélyegyenlőség, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyerekek**

#### **1.3.1. Esélyegyenlőség**

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció mentesség, szegregáció-mentesség és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek oktatási és társadalmi integrációjának biztosítása és előmozdítása, különös tekintettel az esélyteremtésre.

A kutatások szerint a közoktatásban jelen lévő szegregációs és szelekciós mechanizmusok korlátozzák a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférést, tovább mélyítik a meglévő társadalmi különbségeket, ezért a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók oktatási sikeressége kiemelt figyelmet kíván. Ezek a különbségek meglévő jogi, finanszírozási és szakmai környezet kialakításával jelentősen csökkenthetők.

**1.3.2. Halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek**

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló a közoktatásról szóló 1993. évi LXXXIX. Tv. 121 § (1) 14.pontjában foglaltak szerint az, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője illetve szülei – az iskolai felvételi körzet megállapításával összefüggésben a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint vezetett nyilvántartás alapján készült statisztikai adatszolgáltatás, a gyermeket, a tanulót megillető szolgáltatás megállapításához a szülő nyilatkozata szerint – legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be, fejezték be sikeresen, továbbá a gyermek, akit tartós nevelésbe vettek.

**Hátrányos helyzetű gyermekek száma az óvodákban mikrotérségenként:**

Mikro-térség	Óvodák, bölcsődék megnevezése	összlétszám	ebből HH	ebből HHH
Tamási	Értény - Koppányszántó Társult Óvoda, Értény	33	30	3
	Értény - Koppányszántó Társult Óvoda, Koppányszántó	12	8	1
	Aranyerdő Társult Óvoda, Tamási	227	64	27
	Aranyerdő Társult Óvoda, Regöly	30	19	11
	Aranyerdő Társult Óvoda, Nagykónyi	36	15	7
	Aranyerdő Társult Óvoda, Pári	25	15	5
	Aranyerdő Társult Óvoda, Szakály	40	31	11
	<b>Összesen</b>	<b>403</b>	<b>182</b>	<b>65</b>

Mikro-térség	Óvodák, bölcsődék megnevezése	összlétszám	ebből HH	ebből HHH
Gyönki	Szivárvány Óvoda - Regenbogen Kindergarten, Gyönk	74	40	13
	Szivárvány Óvoda - Regenbogen Kindergarten Tagiskolája Hőgyész	130	72	31
	Szivárvány Óvoda - Kindergarten Tagiskolája Mucsi	22	17	13
	Szivárvány Óvoda - Kindergarten Tagiskolája Belecska	18	7	
	Napközi Otthonos Óvoda, Kindergarten, Diósberény	20	9	
	Napközi Otthonos Óvoda, Miszla	10		
	Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény - Udvari Tagóvodája	20	18	10
	Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény - Szárazd Tagóvodája, Szárazd	7	6	
Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény - Varsád Tagóvodája	24	19		
	<b>Összesen</b>	<b>325</b>	<b>188</b>	<b>67</b>

Mikro-térség	Óvodák, bölcsődék megnevezése	összlétszám	ebből HH	ebből HHH
Simontornyai	Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Óvoda, Pincehely	71	21	n.a.
	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Ozora	65	34	34
	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Fürged	44	35	24
	Lurkó-Kuckó Óvoda, Simontornya	116	46	
	Kisszékely Községi Óvoda	9	8	
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagóvodája, Nagyszékely	15	13	13
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagintézménye, Tolnanémedi	25	9	9
	<b>Összesen</b>	<b>345</b>	<b>166</b>	<b>80</b>



Mikrotérség	Óvodák, bölcsődék megnevezése	összlétszám	ebből HH	ebből HHH
Iregszemcsei	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda, Iregszemcse	94	39	27
	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Felsőnyéki Tagiskolája, Felsőnyék	44		
	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Nagyszokolyi Tagiskolája, Nagyszokoly	35	27	12
	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Újiregi Tagóvodája, Újireg	16		
	Magyarkeszi Általános Iskola és Óvoda	51	34	24
		240	100	63

A tamási mikrotérségben a legkisebb a halmozottan hátrányos gyermekek aránya (16%), utána a Gyönki mikrotérség következik 20%-kal, és igen magas a Simontornyai mikrotérségben a 23%-os arány, arányaiban a legtöbb HHH-s gyermek pedig az Iregszemcsei mikrotérségben található. Örvendetes, hogy vannak óvodák, ahol nincsenek halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, ilyenek a Belecskai, Diósberényi, Mislai, Kisszékelyi, Szárazdi és Varsádi óvodák. A különböző óvodákba járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek eloszlása meglehetősen aránytalan. A tamási mikrotérségben Értényben 90%, de Koppányszántón, Regölyben, Páriban és Szakályban is 60% feletti, míg a legkisebb arány éppen Tamásiban van (28%). A mikrotérség egészét tekintve az arány 45%. A gyönki mikrotérségben a legnagyobb arányt Szárazdi mutatja (mindössze 7 gyerek jár ide, akiből 6 hátrányos helyzetű), ugyanakkor mind a két „nagy” óvodában, Gyönkön és Hőgyészen is 50% feletti a halmozottan hátrányos gyermekek aránya. A mikrotérségi mutató 57%. A simontornyai mikrotérségben a Nagyszékei és Kisszékelyi óvodák mutatói a legmagasabbak (80% felett), ugyanakkor Pinchelyen nem éri el a harminc százalékot. A mikrotérségi mutató 48%. Az Iregszemcsei mikroközpontban az átlag 41%.

**Hátrányos helyzetű gyermekek száma az általános iskolákban mikrotérségenként:**

Mikrotérség	Általános iskolák megnevezése	összlétszám	ebből HH	ebből HHH
Tamási	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, Tamási	399	85	31
	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Fő utcai Tagintézmény, Tamási	384	155	72
	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Regölyi Tagintézmény, Regöly	59	31	14
	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Szakályi Tagintézmény, Szakály	96	76	18

	Würtl Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Nagykónyi Tagintézmény, Nagykónyi	143	126	111
	<b>Összesen:</b>	<b>1081</b>	<b>473</b>	<b>246</b>

Mikrotérség	Általános iskolák megnevezése	összlétszám	ebből HH	ebből HHH
Gyönki	Gyönki Általános és Zeneiskola, Gyönk	335	114	33
	Hunyadi János Általános és Zeneiskola, Hógyész	316	167	75
	<b>Összesen:</b>	<b>651</b>	<b>281</b>	<b>108</b>

Mikrotérség	Általános iskolák megnevezése	összlétszám	ebből HH	ebből HHH
Simontornyai	Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Óvoda, Pincehely	162	50	n.a.
	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Fürged	22	20	18
	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Ozora	172	150	54
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium, Simontornya	293	115	70
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagintézménye, Tolnanémedi	69	26	1
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagintézménye, Nagyszékely	25	14	2
	<b>Összesen:</b>	<b>743</b>	<b>375</b>	<b>145</b>

Mikrotérség	Általános iskolák megnevezése	összlétszám	ebből HH	ebből HHH
Iregszemcsei	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda, Iregszemcse	306	152	78
	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Felsőnyéki Tagiskolája, Felsőnyék	87	45	10
	Magyarakeszi Általános Iskola és Óvoda	128	88	54
	<b>Összesen:</b>	<b>521</b>	<b>285</b>	<b>142</b>

A tamási mikrotérségben a hátrányos gyermekek aránya 43%, a halmozottan hátrányos helyzetűek pedig a gyermekek 22%-a. Különösen magas a HH-s gyermekek aránya Szakályban és Nagykónyiban, ahol is 79% illetve 88% ez az arány. Agyönki mikrotérség két iskolájában a hátrányos helyzetű gyermekek átlaga 43 %, ha a HHH-s gyermekeket viszonyítjuk a teljes létszámhoz, akkor 16%-ot kapunk. A simontornyai mikrotérségben Fürged és Ozora kiemelkedően sok hátrányos helyzetű diákkal rendelkezik (90% és 87%), az átlag a mikrotérségre vonatkozóan 50% feletti, ami nagyon magas. Az iregsemcsei

mikrotérségben a mutatók a legkedvezőtlenebbek, minden iskola 50%, vagy a feletti HH-s gyermekarányal rendelkezik, a halmozottan hátrányos helyzetű diákok aránya 27%.

**Hátrányos helyzetű gyermekek száma a középiskolákban mikrotérségenként:**

Mikrotérség	középiskolák, kollégiumok megnevezése	összlétszám	ebből HH	ebből HHH
Tamási	Vályi Péter Szakképző Iskola és Kollégium, Tamási	953	259	73
	Béri Balogh Ádám Gimnázium és Kollégium, Tamási	354	54	1
Gyöngyi	Tolnai Lajos Gimnázium és Kollégium, Gyöngyi	275	39	7
Simontornyai	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium, Simontornya	271	62	6
	<b>Összesen:</b>	<b>1853</b>	<b>414</b>	<b>87</b>

A középiskolákban az óvodákhoz és általános iskolákhoz mérten a hátrányos helyzetű diákok száma lényegesen kisebb. Ennek egyértelmű oka, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok iskolaválasztását erősen meghatározza az anyagi helyzet és a szülői háttér. Ennek megfelelően a Vályi Péter Szakiskolában a hátrányos helyzetű diákok 28%-ával szemben a gimnáziumokban 15% körüli az arány. Az összes tanulóhoz viszonyítva a halmozottan hátrányos helyzetű középiskolások aránya a kistérségben 5% alatti.

## 1.3.3. Sajátos nevelési igényű gyermekek a kistérségben

Mikro-térség	Óvodák, bölcsődék megnevezése	fejlesztő	logopédia	SNI
Tamási TIOK	Értény - Koppányszántó Társult Óvoda, Értény			
	Értény - Koppányszántó Társult Óvoda, Koppányszántó			
	Aranyerdő Társult Óvoda, Tamási	3	4	
	Aranyerdő Társult Óvoda, Regöly		2	
	Aranyerdő Társult Óvoda, Nagykónyi		5	
	Aranyerdő Társult Óvoda, Pári	3	3	
	Aranyerdő Társult Óvoda, Szakály	1	3	
	<b>Összesen</b>	<b>7</b>	<b>17</b>	<b>0</b>
Gyönki TIOK	Szivárvány Óvoda - Regenbogen Kindergarten, Gyönk			
	Szivárvány Óvoda - Regenbogen Kindergarten Tagiskolája Hőgyész			1
	Szivárvány Óvoda - Kindergarten Tagiskolája Mucsi			
	Szivárvány Óvoda - Kindergarten Tagiskolája Belecska			
	Napközi Otthonos Óvoda, Kindergarten, Diósberény			
	Napközi Otthonos Óvoda, Miszla			
	Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény - Udvari Tagóvodája			
	Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény - Szárazd Tagóvodája, Szárazd			
Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény - Varsád Tagóvodája			1	
	<b>Összesen</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>
Simontornyai TIOK	Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Óvoda, Pincehely			
	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Ozora			
	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Fűged			
	Lurkó-Kuckó Óvoda, Simontornya			2
	Kisszékely Községi Óvoda			
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagóvodája, Nagyszékely			1
Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagintézménye, Tolnanémedi				
	<b>Összesen</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3</b>
Iregszemcsei TIOK	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda, Iregszemcse			2
	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Felsőnyéki Tagiskolája, Felsőnyék			1
	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Nagyszokolyi Tagiskolája, Nagyszokoly			
	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Újiregi Tagóvodája, Újireg			
	Magyarkeszi Általános Iskola és Óvoda			
		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3</b>
	Waldorf Tamási			
	<b>Összesen</b>	<b>7</b>	<b>17</b>	<b>8</b>

Az óvodákban az SNI-s gyermekek száma nem mutat valós képet, hiszen a minősítést csak abban az esetben vállalja fel az óvoda, ha megfelelő szakképesítésű óvónővel rendelkezik. Ugyanakkor természetesen foglalkoznak a sajátos nevelésű gyermekekkel külön is, mert e nélkül nem tudnak elérni megfelelő időben az iskolaérettség kritériumait.

### Általános iskolák

Mikrotérség	Általános iskolák megnevezése	összlétszám	SNI
Tamási TIOK	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, Tamási	399	5
	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Fő utcai Tagintézmény, Tamási	384	16
	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Regölyi Tagintézmény, Regöly	59	7
	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Szakályi Tagintézmény, Szakály	96	7
	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Nagykónyi Tagintézmény, Nagykónyi	143	10
	<b>Összesen:</b>	<b>1081</b>	<b>45</b>
Gyönki TIOK	Gyönki Általános és Zeneiskola, Gyönk	335	27
	Hunyadi János Általános és Zeneiskola, Hőgyész	316	16
	<b>Összesen:</b>	<b>651</b>	<b>43</b>
Simontornyai TIOK	Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Óvoda, Pincehely	162	5
	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Fürged	22	2
	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Ozora	172	15
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium, Simontornya	293	20
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagintézménye, Tolnanémedi	69	1
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagintézménye, Nagyszékely	25	1
	<b>Összesen:</b>	<b>743</b>	<b>44</b>

Iregszemcsei TIOK	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda, Iregszemcse	306	4
	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Felsőnyéki Tagiskolája, Felsőnyék	87	2
	Magyarkeszi Általános Iskola és Óvoda	128	6
	<b>Összesen:</b>	<b>521</b>	<b>12</b>
	Göllesz Viktor	230	230
	<b>összesen:</b>	<b>3226</b>	<b>374</b>

Az általános iskolákban egyre gyakoribb az igény, hogy speciális nevelést igénylő gyermekekkel foglalkozzanak. Az SNI-s gyermekek száma nagy mértékben növekedett az elmúlt időszakban,<sup>8</sup> Ha leszámítjuk a Göllesz Viktor Speciális iskola adatait (ott minden gyermek SNI-s, az iskola gyengén értelmi fogyatékos gyermekek oktatásával, nevelésével foglalkozik), akkor is 5%-a a diákoknak ebbe a kategóriába tartozik.

### ***Középiskolák***

Mikrotérség	középiskolák, kollégiumok megnevezése	összlétszám	SNI
Tamási TIOK	Vályi Péter Szakképző Iskola és Kollégium, Tamási	953	18
	Béri Balogh Ádám Gimnázium és Kollégium, Tamási	354	
Gyönki TIOK	Tolnai Lajos Gimnázium és Kollégium, Gyöng	275	85
Simontornyai TIOK	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium, Simontornya	271	1
Iregszemcsei TIOK			
	<b>összesen</b>	<b>1853</b>	<b>104</b>

<sup>8</sup> Pedagógiai szakszolgálat 2006-os jelentés (Tolna megye)

A középiskolák esetében a Tolnai Lajos Gimnázium magas SNI száma a speciális tanulási nehézségekkel küzdő osztályok miatt ilyen magas, hiszen ide eleve ilyen diákok jelentkeznek. Az iskolák akadálymentesítésével lehetőség nyílik a mozgássérült, látássérült tanulók fogadására is. Az integráció kritériuma természetesen nem elsősorban a tárgyi feltételek meglétében, hanem inkább abban a szemléletmódban rejlik, amely lehetővé teszi az SNI-is diákokkal való foglalkozást (ez irányú tanártovábbképzés, specializáció, speciális tanterembeosztás, stb.)

## II Szakmai megújulás a kistérségben

### 2.1. Eredményesség a szakmai fejlesztési pályázatokban

Eredményesség a szakmai fejlesztési pályázatokban			
Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Nagykónyi Tagintézmény, Nagykónyi	ROP	75M	Oktatási intézmény korszerűsítése az oktatás minőségének és hatékonyságának növelése érdekében
Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Szakályi Tagintézmény, Szakály	ROP	43M	Informatikával a szakályiak esélyeinek javításáért
Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Ozora	ROP	136M	Oktatási intézmény korszerűsítése az oktatás minőségének és hatékonyságának növelése érdekében
Deák Ferenc Általános Iskola Tagiskolája és Óvodája Felsőnyék	HEFOP 3.1.3.	18 000 000 Ft	Kompetencia-alapú oktatás az óvodától az általános iskola befejezéséig
Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium - Simontornya	HEFOP 3.1.3.	18 000 000 Ft	Kompetencia alapú oktatás bevezetése a simontornyai Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnáziumban
	Sulinova Kht.	695 800 Ft	egészségnevelési pályázat, drogvédelem
	Közoktatási Közalapítvány	650 000 Ft	kötelező taneszköz beszerzés
	OKÉV - DDR	1 952 000 Ft	Szakképzési fejlesztést szolgáló eszközbeszerzés
Vályi Péter Szakképző Iskola és Kollégium, Tamási	HEFOP 3.1.3.	17 991 494 Ft	Képzési esély növelés a Vályi Péter Szakképző Iskola és Kollégiumban
Értény- Koppányszántó Társult Óvoda		nem nyertek	Óvoda bővítés
Béri Balogh Ádám Gimnázium és Kollégium		nem nyertek	
Szivárvány Óvoda - Regenbogen Kindergarten, Gyöng	kistérségi közbeszerzési pályázat	400 000 Ft	mászóka beszerzése
Hunyadi János Általános és Zeneiskola, Hőgyész	TM - Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány	600 000 Ft	laptop, projektor
	Tesz Alapítvány	500 000 Ft	"Gondold meg mit eszel"
	NUPI Budapest	500 000 Ft	Társkapus létesítmények
Általános Iskola és Óvoda, Magyarkeszi	TMKF Közalapítvány	600 000 Ft	
	TMKF Közalapítvány	598 000 Ft	
	Tesz Alapítvány	600 000 Ft	
	Többségében HHH tanulók oktató	14 000 000 Ft	
	TMKF Közalapítvány	300 000 Ft	
	Integrációs Pályázat	4 534 500 Ft	



Lajtha László Zeneiskola, Tamási	TMÖ	100 000 Ft	Nemzetközi Zongora Mesterkurzus
	NKOM	100 000 Ft	Nemzetközi Zongora Mesterkurzus
	TMÖ	100 000 Ft	Tolna Megyei Zeneiskolák és Művészeti Iskolák I. Fűvös Kamarazenei Fesztiválja
	NKA	500 000 Ft	zongora vásárlás
	TMÖ	100 000 Ft	zongora vásárlás
	Ijű Muzsikusokért Alapítvány	150 000 Ft	zongora vásárlás
	TMÖ	200 000 Ft	Nemzetközi Zongora Mesterkurzus
	TMÖ	80 000 Ft	Nemzetközi Zongora Mesterkurzus
Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Óvoda, Pincehely	Magyar Telekom, T-Online	600 000 Ft	számítógép-, internet használat
	Sulinova Kht.	500 000 Ft	parlagfű pályázat
Általános és Zeneiskola, Gyöngy	Országos Közoktatási Szolg. Int.	700 000 Ft	
	TM - Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány	600 000 Ft	
Aranyerdő Társult Óvoda	TMÖ Közyűlésének Művelődési Bizottsága	30 000 Ft	
	TM - Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány	80 000 Ft	ellenőrzés, értékelés korszerű módszereinek és technikáinak megismerése és elsajátítása a rendszerszemléletű gondolkodás fejlesztésére
		100 000 Ft	erdei óvoda
		300 000 Ft	Eu szabványú játékok beszerzése
		184 000 Ft	pedagógusok módszertani továbbképzésének támogatása
100 000 Ft	nevelőtestületek belső továbbképzésére		
Tolna Lajos Gimnázium	TM - Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány	2 200 000 Ft	eszközbeszerzés
	TMÖ	5 000 000 Ft	eszközbeszerzés
	IHM-ITP	3 000 000 Ft	közéiskolai multimédiás prez. Eszközök

## **2.2. A pedagógiai munka megújításának szükségessége és lehetséges irányai a kistérség iskoláiban.**

Az oktatás hatékonysága egyre inkább nem azon múlik, hogy elsajátított-e a diák minden fontos ismeretet, amely a továbbtanuláshoz, később a munkaerőpiacra történő sikeres belépéshez, az élethez kell, hanem hogy megtanult-e tanulni, és kellően motiválttá vált-e az egyre bővülő ismeretek befogadására. Mindez az iskolák, a tananyagtartalmak, a módszertani kultúra folyamatos megújítását teszi szükségessé.

Az oktatás minősége, eredményessége vagy sikertelensége egyértelműen attól függ, hogy milyen célokat tűzünk ki. Ahhoz, hogy a tanulók megtanuljanak tanulni, hogy szociális

kompetenciákra tegyenek szert, más tanítási-tanulási tartalmak és módszerek szükségesek, mint az ismeretközpontú tudás megszerzéséhez. A pedagógusok módszertani kultúráját ma is az információközlésen alapuló technikák túlsúlya jellemzi. Részben ez a metodikai egyoldalúság okozza az átlagos teljesítmények romlását, az iskolai kudarcok nyomasztó jelenlétét, a bukások, lemorzsolódások növekedését.

Az iskolai oktató-nevelő munka fejlesztésének egyik alapvető feltétele, hogy a pedagógusok képesek legyenek a kompetencia alapú tanításra, az új tartalmak, ismeretanyagok hatékony átadására. Ez főleg továbbképzési feladat, melynek megvalósulása jelentősen befolyásolhatja a pedagógusok szemléletváltását, módszertani felkészültségének szélesítését, és ezáltal az iskolai eredményesség, az oktatás minőségének javulását. Kiemelt figyelmet kellene fordítaniuk a nevelési-oktatási intézményeknek a továbbképzési programjuk összeállításakor az olyan továbbképzési területekre, mint a tanulás tanítása, a kooperatív tanulás, a differenciált, személyre szabott oktatás, a projektmódszertan, valamint a továbbképzéseken szerzett új ismeretek oktatási folyamatba történő beépülésének, hasznosulásának nyomon követését szolgáló mérési, értékelési alapismeretek elsajátítása.

Ezeknek az alapelveknek a figyelembevételével a térség iskoláinak a foglalkoztatás-politikában, kiválasztásban, motivációban és továbbképzés-tervezésben követniük kell az alábbiakat:

- Aktív humán erőforrás menedzsment (már kezdőként a legjobbak kapjanak lehetőséget)
- Folyamatos, világos szempontrendszer alapján működő értékelés
- ITK lehetőségek integrálása az oktatás folyamatába
- Kompetencia alapú oktatás bevezetése
- Integrált oktatás bevezetése, „jó gyakorlatok” megismerése, követése”
- Tudatos továbbképzés tervezés, az egyéni ambíciók igazítása az iskolai igényekhez, nem pedig fordítva
- Szakszolgálattal, szakmai szolgáltatásokkal szorosabb együttműködés
- A helyi értékek meghagyása mellett a térségi szemlélet erősítése

### **2.3. Javaslatok a pedagógiai munka megújításában résztvevő lehetséges partnerekre és tevékenységekre: szakszolgálat, szakmai szolgáltatás**

A közoktatásról szóló 1993. évi (VI. 24.) törvény szabályozza a szakszolgálat és pedagógiai-szakmai szolgáltatás teljes rendszerét, kialakult az országos hálózat. A hozzá kapcsolódó 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet a képzési kötelezettségről és pedagógiai szakszolgálatokról tartalmazza a közoktatási törvényben előírt kötelezettségek végrehajtási rendjét.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. 34., 35. és 36. §-a, valamint az önkormányzatok feladatellátást szabályozó 85., 86., 87., 88. §-ok határozzák meg a pedagógiai-szakmai szolgáltatás, pedagógiai szakszolgálat tartalmát és az ellátásra kötelezettek körét.

A jelenlegi szakszolgálati és szakmai szolgáltatás ötvözi a régi, megyei – települési struktúrához igazodó rendszert, ugyanakkor megjelenik a mikrotérségi feladatellátás is.

Miután a létrejövő mikrotérségi központok kötelező feladatként meg kell, hogy szervezzék legalább a logopédiai és gyógytestnevelés ellátását, ezért célszerű az intézmény keretein belül létrehozni a szakszolgálatot. Az 5/2005 (I. 19.) kormányrendelet a többcélú kistérségi társulások által ellátott egyes közszolgáltatások normatív működési támogatásáról 4. § (12) pontja szerint a Társulás a vállalt közoktatási szakszolgálati feladatot elláthatja az általa fenntartott szakszolgálati intézmény, vagy – megállapodás alapján – helyi önkormányzat vagy intézményi társulás fenntartásában működő intézmény által, vagy több intézmény szakember közös foglalkoztatásával.

Egyértelmű tehát – és e tényt a közoktatási törvény is leszögezi –, hogy a társulás a feladat ellátását nem csupán saját intézmény működtetésével oldhatja meg, hanem megállapodás alapján más intézményt is megbízhat ezzel.

A cél mindenképpen az, hogy a mikrotérségi központ szervezeti keretein belül jöjjön létre egy Mikrotérségi (intézményi) Módszertani Szolgálat Integrált humán szolgáltatási központ, amelyek munkáját egy Kistérségi Módszertani Központ segíti. Ez utóbbinak elsősorban az a szerepe, hogy a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység ide koncentrálódjon, mert az nem szerencsés, ha a mikrotérségi központ szervezeti keretein belül végzik a saját tanulók besorolását.

A pedagógiai szakmai szolgáltatás megszervezése is az intézményi szolgáltatástól indulva a kistérségi, majd régiós szint alá tagozódva kerülhet kialakításra. Az értékelések, a szaktanácsadás rendszere, a pedagógusok képzése és továbbképzése mind a három szinten

megjelenik, természetesen szoros együttműködésben valamennyi szakmai partnerrel, így a családsegítő szolgálattal, a szociális ellátó központokkal, a gyámüggyel.

Ha végigtekintjük a szakmai szolgáltatások rendszerét, látható, hogy egyes részfeladatok kistérségi szintű, összehangolt megoldása minőségi előrelépéssel járhat, sőt költségmegtakarítást is eredményezhet. Ilyen például a továbbképzések egyeztetése, az igazgatási tanácsadás, a közös pedagógiai alapelvek szerint kidolgozott pedagógiai programrendszer – amely nem zárja ki a helyi sajátosságok megőrzését –, tehetséggondozó versenyek szervezése stb.

Mindenképpen előny, hogy kialakulhat egy országos intézményhálózat, az ellátás közelebb kerül az ellátottakhoz, a szakszerűség és a minőség javulhat. Az anyagi támogatást közvetlenül azok kapják meg, akik a feladatot ellátják, a kistérségi rendszer gazdasági ösztönzése javíthatja a társult önkormányzatok anyagi helyzetét.

## **2.4. Javaslat a közoktatási feladatellátás minőségirányításának kialakítására**

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (továbbiakban: Kt.) 40. § (11) bekezdése (amely hatályos 2006. szept. 1-től) kimondja: „Az intézményi minőségirányítási program határozza meg az intézmény működésének hosszú távra szóló elveit és a megvalósítását szolgáló elképzeléseket. Az intézményi minőségirányítási programban meg kell határozni az intézmény működésének folyamatát, ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési, értékelési feladatok végrehajtását. Az intézményi minőségirányítási programnak tartalmaznia kell az intézményben vezetői feladatokat ellátók, továbbá a pedagógus munkakörben foglalkoztatottak teljesítményértékelésének szempontjait és az értékelés rendjét. A minőségirányítási programban rögzíteni kell a teljes körű intézményi önértékelés periódusát, módszereit és a fenntartói minőségirányítási rendszerrel való kapcsolatát. A minőségirányítási program végrehajtása során figyelembe kell venni az országos mérés és értékelés eredményeit. A nevelőtestület a szülői szervezet (közösség) véleményének kikérésével évente értékeli az intézményi minőségirányítási program végrehajtását, az országos mérés, értékelés eredményeit, figyelembe véve a tanulók egyéni fejlődését és az egyes osztályok teljesítményét. Az értékelés alapján meg kell határozni azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a közoktatási intézmény szakmai célkitűzései és az intézmény működése folyamatosan közeledjenek egymáshoz. A nevelőtestület és a szülői szervezet (közösség) értékelését és a javasolt intézkedéseket meg kell küldeni a fenntartónak. A javasolt intézkedések a fenntartó jóváhagyásával válnak érvényessé. A fenntartónak az értékelést és a javasolt intézkedéseket a honlapján, honlap hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hoznia.”

### **Közoktatási törvény 40. § (11)**

Az intézményi minőségirányítási programban meg kell határozni

- a vezetési,
- tervezési,
- ellenőrzési,
- mérési, értékelési feladatok végrehajtását.

Az intézményi minőségirányítási programnak tartalmaznia kell

- az intézményben vezetői feladatokat ellátók, továbbá a pedagógus munkakörben foglalkoztatottak teljesítményértékelésének szempontjait és az értékelés rendjét.

A minőségirányítási programban rögzíteni kell a

- teljes körű intézményi önértékelés periódusát, módszereit
- s a fenntartói minőségirányítási rendszerrel való kapcsolatát.

A nevelőtestület a szülői szervezet véleményének kikérésével évente értékeli

- az intézményi minőségirányítási program végrehajtását
- az országos mérés, értékelés eredményeit, figyelembe véve a tanulók egyéni fejlődését és az egyes osztályok teljesítményét.

Az értékelés alapján meg kell határozni azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a közoktatási intézmény szakmai célkitűzései és az intézmény működése folyamatosan közeledjenek egymáshoz.

A javasolt intézkedések a fenntartó jóváhagyásával válnak érvényessé.

## **2.5. Közös irányelvek a külső értékelések számára (fenntartói értékelés)**

Szükséges meghatározni az önkormányzati (vagy fenntartói) közoktatási intézményrendszer működésének minőségirányítási programjában az alábbiakat:

1. Az intézményben vezetői feladatokat ellátó foglalkoztatottak teljesítményértékelésének szempontjait és az értékelés rendjét.
2. Fenntartói intézmény értékeléséhez szükséges adatszolgáltatást az alábbiak szerint:
  - az intézmény a fenntartónak küldje meg évente (a következő tanév végéig):
  - a teljes körű intézményi önértékelést, figyelemmel az országos mérés és értékelés eredményeire (az előző tanévben végzett mérések alapján), valamint az esetlegesen szükséges intézkedési terv - részbeni vagy egészben – megvalósítását;
  - a nevelőtestület a szülői szervezet (közösség) véleményének kikérésével készült értékelést az intézményi minőségirányítási program végrehajtásáról;
  - tájékoztató azokról az intézkedésekről, amelyek biztosítják, hogy a közoktatási intézmény szakmai célkitűzései és az intézmény működése folyamatosan közeledjenek egymáshoz.

## Az intézményvezetői teljesítményértékelés szempontjai

1. Az intézményvezető által vezetett intézményben folyó szakmai munka minősége, amelyet a szakmai értékelés, valamint a záróvizsgák jegyzőkönyve, a kompetencia tesztek, a beszámolók adatai minősítenek.
2. Az intézményvezető tanügy-igazgatási és munkáltatói munkájának minősége (pl. dokumentumok beadási határidejének betartása, a dokumentumok tartalmi pontossága és szabályossága, a hozott határozatok jogszerűsége, a munkáltatói intézkedések jogszerűsége, intézményen belüli ellenőrző tevékenysége).
3. Intézményvezetői munkaköri feladatainak, a közalkalmazotti jogviszonyra vonatkozó szabályoknak, az egyéb szakmai szabályoknak és szokásoknak, valamint a fenntartó utasításainak megfelelő teljesítése.
4. Az intézmény jóváhagyott éves költségvetési előirányzatainak, a fenntartói költségvetés végrehajtási szabályairól szóló helyi rendelet előírásainak teljesítése. Az intézményben folyó gazdasági munka minősége, az önfinanszírozó-képesség alakulása (az intézményvezető hogyan tudja biztosítani az intézmény színvonalas működését a költségvetési keretből, hogyan gondoskodik a vagyon megőrzéséről, hogyan gyarapítja az intézmény vagyont, milyen intézményfejlesztést valósított meg).
5. Az fenntartó feladataiból adódó oktatáspolitikai, gazdálkodási érdekeinek figyelembevétele az intézményvezető magasabb vezetői munkájában, a fenntartóval való együttműködési készség (pl. osztályok és csoportok szervezése, adatszolgáltatás pontossága, beszámolók színvonala, oktatási irányok megjelölése, álláshelyek alakítása).
6. Az intézményvezető vezetői magatartása (önállóság, szervezőkészség, hitelesség, jogszabály ismeret, team-munka).
7. Tanulmányi, szakmai, sport, kulturális versenyeken elért intézményi eredmények (országos, megyei), valamint versenyek, rendezvények intézményi szintű szervezése.
8. Középiskola esetében az intézményben tanulók továbbtanulási aránya, az intézményben végzett tanulók munkaerőpiacon való elhelyezkedésének mértéke.
9. Milyen mértékű és eredményességű az intézmény pályázatokon történő részvétele.
10. Hogyan alakul az intézményi minőségirányítási program végrehajtása (pályakövetési rendszer).
11. A fenntartó törvényességi ellenőrzésekor készült jegyzőkönyvben megfogalmazottak tartalmi vonzatai.

12. A környezethez való viszony (az intézményben tapasztalható rend, tisztaság, esztétikai igényesség).

13. A belső ellenőrzési jegyzőkönyvben foglalt megállapítások.

## **2.6. Közös irányelvek a kistérségi minőségbiztosítás számára**

A kistérségi oktatási intézmények törvényes, eredményes és hatékony működésének kulcsa a minőség. Minőség alatt a közoktatás feladatainak ellátását biztosító, fenntartói, irányítási, működtetési, ellenőrzési és értékelési rendszer működésének minőségét értjük. Az fenntartó felelőssége a minőségirányításban és minőségfejlesztésben meghatározó. A minőségpolitikának a problémák feltárásán és megoldásán keresztül, a mindenkori javításon és fejlesztésen kell alapulnia.

A kistérség minőségirányítással kapcsolatos feladatai:

- segítse a minőségi szemlélet kialakítását, illetve továbbfejlesztését
- a minőségpolitika egységesen érvényes legyen valamennyi tevékenységre és az irányítási folyamatokra.
- fogja össze és szervezze a minőségirányítással kapcsolatos továbbképzéseket, konferenciákat, jó gyakorlatok megismertetését.

Fogja össze és rendszerezze

- a működtetés jelenlegi helyzetét és a fejlesztés lehetőségét,
- a rendelkezésre álló erőforrások racionális felhasználásának követelményét a stabilitás biztosítása érdekében,
- az intézményhálózat folyamatos korszerűsítésének szükségességét a közoktatás színvonalának megőrzése, növelése céljából,
- a fenntartói minőségfejlesztési rendszer működésének ellenőrzését.

Segítse és keresse a lehetőségeket az intézmények tekintetében, hogy kialakíthassák:

- saját szakmai szuverenitásuk garanciáit,
- az önálló arculatra, megújulásra való törekvéseik támogatásának lehetőségeit, feltételeit, ill. korlátait,
- saját erőforrásaik racionális felhasználásának követelményeit;
- az intézményhálózat folyamatos korszerűsítésének szükségszerűségét, a közoktatás színvonalának megőrzése, növelése céljából
- a minőségfejlesztési rendszer folyamatos működésének szükségességét.

Elemesse és értékelje:



- a fenntartó milyen színvonalon tudja biztosítani a közoktatásból reá háruló alapfeladatokat,
- a közoktatási intézmények minőségi szolgáltatásának garanciáit,
- a partneri együttműködés szükségességét és működő formáit.

### III. Építmenyi és műszaki fejlesztések, berendezések, járművek

#### Tamási kistérség oktatási intézményeinek fejlesztései

##### 3.1. Bölcsődei és Óvodai fejlesztések

###### Tamási Térségi Integrált Oktatási Központban megvalósuló fejlesztések:

Aranyerdő Társult Óvoda, **Tamási:** Az óvoda épülete akadálymentesítésre szorul, a fűtéskorszerűsítése fontos lenne az óvoda számára, melyhez hozzákapcsolható az épület hőszigetelése is. A lapos tető több helyen beázik, tetőcsere, külső-belső tatarozás, a homlokzat felújítása vált időszerűvé. A nyílászárók tönkrementek, cserére szorulnak. Az udvaron lévő játékok nagy része elavult, sokuk balesetveszélyes, ezért új, korszerű játékok beszerzésére lenne szükség. A padlózat rossz állapotban van, megkopott járólappal és parketta jellemző, teljes padlózatcsere szükséges.



Tamási óvoda bejárata

Aranyerdő Társult Óvoda, **Regöly:** A legnagyobb probléma az óvoda vizesblokkjának állapotával van, az ajtók nem záródnak, a csempe több helyen levált, a vízcsöveket folyamatosan javítani kell, mert elrozdásodtak. Felújítása időszerűvé vált.



Vizesblokk

Aranyerdő Társult Óvoda, **Nagykónyi:** Az óvodában a konyha és tálalórész kialakítása már kész. Az óvoda belső felújításra szorul, a felújítás költsége 2 millió forint.

Aranyerdő Társult Óvoda, **Pári:** Az óvoda teljes felújításra szorul. A komplett felújítás tartalmazza a villany-, és fűtéskorszerűsítést, a padlóburkolást, illetve az épület külső-belső felújítását. A mosdóban jelenleg nincs fűtés, a vizesblokk teljes felújítása szükséges.



Pári óvoda

Aranyerdő Társult Óvoda, **Szakály:** Az óvoda udvarára játékszerekre van szükség, a jelenlegi játékszerek elavultak, balesetveszélyesek, megrozsdásodtak.

Értény-Koppányszántó Társult Óvoda, **Értény:** Óvoda bővítéséhez érvényes építési engedéllyel rendelkezik az Önkormányzat. A bővítés szükséges, mivel jelenleg 33 fővel működik az óvoda és 42 %-os a túljelentkezés. Az átépítéshez 30 millió forintra van szükség. A bővítésbe beletartozik egy új tornaszoba és egy elkülönítő szoba kialakítása is.



Értény, óvoda étterme

Értény-Koppányszántó Társult Óvoda, **Koppányszántó:** Az óvoda bővítésre, rekonstrukcióra szorul. A fejlesztés az óvoda külső részét érintené, amelyhez a tervek elkészültek. A tervek alapján a beruházás 4-5 millió forint. 2008-ra, vagyis a közeljövőre tervezi az Önkormányzat a megvalósítást. A rekonstrukció alatt nyílászáró csere, hőszigetelés, fűtőkorszerűsítés, tetőcsere, külső és belső tatarozás, padlózatcsere értendő. kialakításra kerül egy tornaszoba is. Az óvodába új játékszerekre és bútorokra van szükség. Fedett levegőztetőt kialakítására van igény.

Az óvoda akadálymentesítése szükséges, melyhez tervek készültek, 2,5-3 millió forintba fog kerülni.



Koppányszántói óvoda

**Gyöng Térségi Integrált Oktatási Központban megvalósuló fejlesztések:**

Szivárvány Óvoda – Regenbogen Kindergarten, **Gyöng:** Az épület nyílászárói rossz állapotban vannak, azok cseréje időszerűvé vált. Tornaszoba és elkülönítő szoba kialakítására van igény. Az épülethez egy fedett levegőztető kialakítása szükséges.

Szivárvány Óvoda – Regenbogen Kindergarten Tagiskolája, **Hőgyész:** A régi építésű óvodában teljes, külső és belső tatarozás és fűtőkorszerűsítés vált szükségessé. A nyílászárók régiak, nem zárnak jól, cseréjük elengedhetetlen. A padlózat megkopott, padlózatcsere szükséges. A vizesblokkot fejlesztésre szorul.

Szivárvány Óvoda – Regenbogen Kindergarten Tagiskolája, **Mucsi:** Óvoda épületének külső és belső rekonstrukcióját tervezi az Önkormányzat, amely 3-4 millió forintba kerül, 2010-ig kívánja megvalósítani. Az óvodában a nyílászáró cserét meg kell oldani, mivel a régiak nem zárnak jól, megkoptak. Fűtőkorszerűsítésre, hőszigetelésre, fedett levegőztető kialakítására van szükség. Az épületben szeretnének kialakítani egy ebédlőt és egy elkülönítő szobát. Az épület akadálymentesítésére van szükség.



Mucsi óvoda

Napközi Otthonos Óvoda, Kindergarten, **Diósberény:** Az intézményi épület akadálymentesítésére, nyílászárói cseréjére van szükség. A homlokzat felújításra vár.

Napközi Otthonos Óvoda, Kindergarten, **Miszla:** Az épület rossz állapotban van, teljes rekonstrukció szükséges, amely magába foglalja a homlokzat felújítást, a külső és belső tatarozást, a tetőcserét, a hőszigetelést és a nyílászárók cseréjét. Az akadálymentesítés még nincs megoldva.

Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény – **Udvari** Tagóvodája: Az óvodának nagy szüksége lenne egy sportpályára, amelyet salak illetve fű borítana. Ezt a sportpályát nemcsak óvodások, hanem a községen élő minden korosztályba tartozó gyermek tudná használni. Az óvoda épülete akadálymentesítésre vár. A nyílászárói megkoptak, cseréjük szükséges.

Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény – **Szárzsd** Tagóvodája: Az óvodában a legnagyobb problémát a nyílászárók okozzák, melyek régiek, nem zárnak jól, így azok cseréje időszerűvé vált. Az épületet akadálymentesíteni kell.

Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény – **Varsád** Tagóvodája: Az épületben az Önkormányzat szeretne kialakítani 2 szobát: egy tornaszobát és egy elkülönítő szobát. A nyílászárók cseréire szorulnak, akadálymentesítésre van szükség.

#### **Simontornyai Térségi Integrált Oktatási Központban megvalósuló fejlesztések:**

Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Óvoda, **Pincehely**: Az épületben két problémát állapított meg az Önkormányzat: a tető állapota rossz, teljes tetőcsere szükséges, a másik probléma az, hogy az óvoda nem rendelkezik kerítéssel, így egy új kerítés megépítése szükséges.

Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, **Ozora**: Az óvodában lévő bútorok és játékszerek megkoptak, elromlottak, régiek, így azokat cserélni kell, az udvarokra új játékokat kell vásárolni.

Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, **Fürged**: Az óvoda épületének akadálymentesítése nélkülözhetetlen. Az épületet bővíteni szeretnék tornaszobával, fedett levegőztetővel és elkülönítő szobával. Az óvodába infrastrukturális fejlesztése szükséges. A vizesblokk állapota nem megfelelő, fejlesztésre szorul. Új kerítés építése elengedhetetlen, a redőnyök állapota rossz, azok cseréje időszerűvé vált.

Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Központi Óvoda, **Simontornya**: Részleges épület-felújítási igény merül fel az óvoda épülete tekintetében: a fejlesztések a



meglévő intézmény bővítését, akadálymentes felújítását, rekonstrukcióját, modernizációját, energiatakarékossá tételét célozzák. A fejlesztés megvalósítása során tervezett tevékenységek: az épület teljes épületgépészeti-, villamos felújítása, ehhez kapcsolódó egyéb munkák (pl. festés). Akadálymentesítés, ami 5 db rámpa létesítését jelenti, ezen kívül az intézmény udvarának akadálymentes felújítása, balesetmentesítése. Tanulást segítő térként való bekapcsolása a nevelés-oktatás folyamatába: a meglévő térburkolatok, járdák felújítása, vízelvezetés megoldása zárt csapadékcatorna kiépítésével, udvari játékok elhelyezése.

A nevelés-oktatás tartalmi fejlesztéséhez szükséges eszközök, berendezések beszerzése: játékok, bútorok cseréje, egyéb eszközök beszerzése.

Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagóvodája, **Nagyszékely:** A legfontosabb problémát az infrastruktúra hiánya, vagy rossz állapota okozza. A megoldást új bútorok és játékszerek beszerzése jelentené.

Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagóvodája, **Tolnanémedi:** Az óvoda teljes rekonstrukcióra szorul, mely 10 millió forintba kerül. A legégetőbb problémát a falak és a vakolat állapota jelenti, külső tatarozás szükséges. Az udvarra játékszereket kell vásárolni.



Tolnanémedi óvoda

**Iregszemcsei Térségi Integrált Oktatási Központban megvalósuló fejlesztések:**

Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda, **Iregszemcse:** Az épület akadálymentesítése és nyílászáró csere elengedhetetlen. Teljes rekonstrukció szükséges, amely magába foglalja a fűtőkorszerűsítését, a hőszigetelést, padló-, tetőcserét, fedett levegőztető kialakítását és a vizesblokk felújítását. Az udvarra játékszereket, a szobákba bútorokat kell vásárolni a régi, megkopottak helyére.

Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda, **Felsőnyék:** Az óvoda épülete felújításra, külső és belső tatarozásra szorul, nyílászáróinak cseréjére (2008-2009-ben). Az iskolához és az óvodához az ebédlő épülete mellé egy új konyha építése nélkülözhetetlen. Ezekre a fejlesztésekre az Önkormányzat 10 millió forintot szán.



Felsőnyék óvoda bejárata

Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda, **Nagyszokoly:** Az épület vakolata rossz állapotban van, omladozik, teljes tatarozás szükséges.



Nagyszokolyi óvoda

Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda, **Újireg:** Az udvaron lévő játékok nagy része balesetveszélyes, ezért új játékszerek vásárlása, és a játszótér balesetmentesítése szükséges. Az épület külső tatarozása elengedhetetlen, amelyhez hozzátartozik a hőszigetelés, a nyílászárók cseréje és egy fedett levegőztető építése is.

**Magyarkeszi** Általános Iskola és Óvoda: Az udvarra játékok vásárlása szükséges a régi megrozsdásodottak helyére. A foglalkoztató szobákba bútorok vásárlása elengedhetetlen. Az épület külső és belső tatarozására, fűtéskorszerűsítésére van szükség, és egy új tornaszoba kialakítása.

### **3.2 Általános iskolai fejlesztések**

#### **Tamási Mikrotérségi Központban megvalósuló fejlesztések:**

Würtz Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, **Tamási:** Integrált oktatási központ létrehozását tervezi az Önkormányzat, amely teljes rekonstrukciót foglal magába. A tervezett beruházást a Tamásiban működő két általános iskola összevonásával egy épületbe történő elhelyezésével oldja meg. A Würtz Iskola északi és déli telekre osztható. Az északi telken fekszik az A és B épület, a déli telken pedig a C.

Az A, B C épületek, melyek most is láthatóak, kerülnek átépítésre, mintegy 1450m<sup>2</sup>, valamint a déli telken épül meg a D épületszárny és E épület (tornacsarnok a föld alatt) mintegy 1345m<sup>2</sup>.

Az A és B épület teljes akadálymentesítése kerül kialakításra egy lift segítségével. A B épületbe, ahol jelenleg a cukrászda működik, költözik a zeneiskola, valamint az alagsorban klubhelység lesz kialakítva. Az A és B épületszárnyban kerül kialakításra az alsó-tagozatosok oktatása. Az A épületszárny nyugati felén kerül kiépítésre egy 30 gépkocsi befogadására alkalmas parkoló.

Az északi és déli épületegyüttesek híd segítségével lesznek összekapcsolva.

A C épületszárnyon szintén elvégzik a komplex akadálymentesítést valamint kibővítik a D épületszárnyal. A D épületszárnyban építik ki az 500 fős konyhát és a hozzá tartozó éttermet, ami különálló bejárattal rendelkezik, így alkalmas egyéb rendezvények lebonyolítására.

Az E épületrész önálló ütemként valósul meg. Az épület tulajdonképpen a földfelszín alatt elhelyezett 27\*32m-es tornacsarnok. Ez a többszintes csarnok magában foglalja a csarnokot, az öltözőket, zuhanyzókat, konditermet.



Az 5 épületszárny, felújítása, megépítése után, a kor követelményeinek minden szempontból megfelelő,(komplex akadálymentesítés) az általános iskolások igényeit kielégítő oktatási intézménye lesz a városnak.

Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, Fő utcai Tagintézménye, **Tamási:** A fent említett integrált oktatási intézmény létesítésével, mint integrált épület megszűnik és az Eötvös utcai intézmény épület bővítésével fog működni.

Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, Regölyi Tagintézménye, **Regöly:** Az iskola nyílászáróinak cseréje időszerűvé vált, és a számítástechnikai eszközök korszerűsítése szükséges.

Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, Szakályi Tagintézménye, **Szakály:** Az iskola teljes rekonstrukciója nélkülözhetetlen. Az iskolaudvar köré egy új kerítést kell építeni.

Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, Nagykónyi Tagintézménye, **Nagykónyi:** „Pedagógusok képzése a helyi szoftverekre” tanfolyami létszámtól függően körülbelül 1,5 millió forint. Az iskola tornaterme teljes felújításra szorul, amelynek értéke 20 millió forint. Az iskolának szüksége van egy aszfaltos kézilabda pályára, amelynek értéke 8 millió forint, ehhez kapcsolódóan az öltözőket is fel kell újítani. Az öltöző felújítása 5 millió forintba kerül.

#### **Gyönki Mikrotérségi Központban megvalósuló fejlesztések:**

Hunyadi János Általános Iskola és Zeneiskola, **Hógyész:** A tornaterem magas tető építését, az általános iskola tető beépítését tervezi az Önkormányzat 2008-ban, a beruházás 60 millió forint lenne. Az intézmény külső - belső rekonstrukcióra szorul, homlokzatának felújítására, nyílászáróinak cseréjére van szükség. Az épület külső felújításának egy része elkészült. A fűtéskorszerűsítésre, nyílászáróinak cseréjére van szükség. Az iskola épületei körbefognak egy belső udvart, ezt térburkolattal akadálymentesítenék.



Hőgyészi iskola

Általános és Zeneiskola, **Gyöng:** Integrált oktatási központ létrehozása mikrotérségi szinten. Szellemi háttérrel teremtene a 201 éves Tolnai Lajos Gimnáziumnak. Hőgyészt is bevonva, 12 település oktatásának koordinálására lenne lehetőség. Előtanulmány elkészült, 2008-ban már így szeretnék a tanévet indítani, ehhez 1 milliárd forintra van szükség. A fűtés korszerűsítését alternatív energiával szeretnék megoldani. A világítás korszerűsítésére, belső bútorzat vásárlása van szükség.

**Simontornyai Mikrotérségi Központban megvalósuló fejlesztések:**

Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Óvoda, **Pincehely:** Az iskola teljes felújításra szorul, akadálymentesítésre, tetőcserére, nyílászáró-cserére. Az iskola világítása elavult, padlózata megkopott, fejlesztésre van szükséges. Álmennyezettel tudnák megoldani a régi épület mennyezetének problémáit. Új informatikai eszközök beszerzése nélkülözhetetlen az oktatáshoz. Ezen kívül még szükséges bútorok beszerzése is. Az iskolához egy sportpályát kell kialakítani, amely biztosítaná a tanulók számára a megfelelő mozgásteret. Az alsó iskola tetőcserére szorul.

A beruházás 100 millió forintba kerül, melyet 2010-ig szeretné megvalósítani az Önkormányzat.

Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium, **Simontornya:** Integrált oktatási központ létesítésére van igény mikrotérségi szinten (500 millió forint). Sárszentlőrinc, Pálfa csatlakozna, esetleg Belecska is. Kisszékely, Nagyszékely és Tolnanémedi már csatlakozott. Az épületet akadálymentesíteni kell, ami jelen esetben csúszásgátlást jelent. Külső tatarozásra vár az épület, melyhez hozzátartozik a nyílászárók cseréje. A vizesblokkok felújítása vált

időszerűvé. Sportpálya tartozik az iskolához, de az állapota megkívánja a fejlesztést. Bővítési munkálatok: tetőcsere, tanterem teljes felújítása, belső festés, az épület süllyedésének megállítása, burkolatcsere a folyosókon, burkolat felújítása a tantermekben. Akadálymentesítés az épületben: 3 db rámpa létesítése, lift beépítése. Az intézmény udvarának akadálymentes felújítása, balesetmentesítése, térburkolat készítése, járdák felújítása. A nevelés-oktatás tartalmi fejlesztéséhez szükséges eszközök, berendezések: számítógépek, bútorok, szemléltető eszközök cseréje, beszerzése. Villamos, és épületgépészeti berendezések és szerelvények felújítását tervezi az Önkormányzat.

Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagintézménye, **Tolnanémedi:** Az épület külső tatarozása szükséges, amely magába foglalja a nyílászárók cseréit, fedett beálló kialakítását és a térkövezést is.

Az oktatáshoz szükséges számítógéppark fejlesztésre szorul.

Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagintézménye, **Nagyszékely:** Az iskolában két probléma merült fel, az egyik problémát az akadálymentesítés jelenti, az Önkormányzat ezt a fejlesztést rámpa létesítésével kívánja megvalósítani.

A másik probléma az intézménybe nevelés-oktatást segítő eszközök (bútorok, szemléltető eszközök) hiánya jelenti.

Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, **Ozora:** Iskolában nagyon sok tehetséges sportoló tanuló van, és sajnos nem rendelkeznek tornateremmel. Az iskola létszáma 180 fő. Ez évben fejeződik be az iskola teljes felújítása, a XXI. század követelményeinek megfelelő általános iskolát avathatnak 2007. augusztusban.

Nagy szükség lenne a tornateremre. A tornaterem építése és berendezése 100 millió forintba kerül, melyet az Önkormányzat 2009-ig tervez megvalósítani.

Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, **Fürged:** Az iskola épületének teljes felújítására van szükség, ami magába foglalja a külső és belső tatarozást, hőszigetelést, a fűtőkorszerűsítést, az akadálymentesítést és a nyílászáró-cserét.

Az oktatáshoz elengedhetetlen a számítógéppark fejlesztése. Az iskola tanulói számára szeretne az Önkormányzat egy sportudvart kialakítani.

**Iregszemcsei Mikrotérségi Központban megvalósuló fejlesztések:**

Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda, **Iregszemcse:** Integrált oktatási központ létrehozását tervezi az Önkormányzat 2007-2009-ben, 700 millió forintért. Ehhez kapcsolódóan fűtőkorszerűsítést, nyílászáró cserét, tetőjavítást kíván megvalósítani. A világítótestek nem működnek, vagy gyengék, azok cseréje szükséges. A járólap megkopott, teljes padlózatcsere vált időszerűvé. Az Önkormányzat egy játszóparkot szeretne kialakítani az iskolához.



integrált oktatási központ

Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda, Felsőnyéki Tagiskola, **Felsőnyék:** Iskola épületének külső és belső felújítása szükséges, amely magába foglalja a fűtés korszerűsítését, nyílászárók cseréjét, hőszigetelést (összesen 15 millió forint) és a tornaterem fejlesztését. Szeretnék megoldani, hogy az alsó és a felső iskolások egy épületben legyenek elhelyezve.

**Magyarakeszi** Általános Iskola és Óvoda: Alsó és felső iskola épületében az ablakok és ajtók cseréje fontos, ugyanis még az eredeti nyílászárók vannak és nem jól zárnak. A nyílászárók cseréje 10 millió forint. 2008-ig tervezi az Önkormányzat. Ehhez kapcsolódóan a szigetelést is szeretnék megoldani.



Magyarakeszi általános iskola

### **3.3 Közéiskolai, szakközéiskolai, kollégiumi fejlesztések**

Vályi Péter Szakképző Iskola és Kollégium, **Tamási:** Az intézménybe a számítógéppark fejlesztését szeretnék megvalósítani.

Az iskola keretein belül Felnőtt Képzési és Szolgáltató Központot valósítanak meg, amelyhez egy új épületkomplexumot hoznak létre. A beruházás 3 ütemben zajlik: 1. ütem, előkészítő szakasz: tervezés, telekkialakítás és rendezés. Tervezett költsége: 138 millió forint; 2. ütem: építési és kivitelezési munkák, melynek becsült költsége 455 millió forint; 3. ütem: eszközbeszerzés, parkoló építés, melynek tervezett költsége 388 millió forint, amely összesen 981 millió forintba fog kerülni.

Béri Balogh Ádám Gimnázium és Kollégium, **Tamási:** Az iskolában teljes felújítás szükséges, amelyhez a terveket az Önkormányzat már elkészíttette. Ezek alapján a homlokzat felújítására, akadálymentesítésre, fűtéskorszerűsítésre, nyílászárók cseréjére van szükség. Egy új közösségi helység (aula) kialakítására kerül sor a folyosó és az étterme fölött. A kollégium egy épületben van az iskolával, így a fejlesztés a kollégiumot is érinti. Az emeleti vizesblokkok állapota rossz, a csempe több helyen hiányzik, a falak nedvesek, több helyen leáztak a földszintre. Az iskola lapos tetővel rendelkezik, amely több helyen beázott, és a falak állapotát tovább rontják. Minden osztályban padlócsere, a világítás korszerűsítésére, valamint megfelelő iskolabútorokra van szükség.



Béri Balogh Ádám Gimnázium

Tolnai Lajos Gimnázium és Kollégium, **Gyöngyös**: Az épület akadálymentesítésére van szükség. A nyílászárók régiiek, cseréjük időszerűvé vált. A kollégium és a tornaterem fejlesztése szükséges.



Tolnai Lajos Gimnázium

Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium, **Simontornya**: Az iskolában a legnagyobb problémát a vizesblokk állapota okozza, teljes felújítása szükséges. Emellett a nyílászárók sem elhanyagolható problémát okoznak, így azok cseréje vált időszerűvé. A fejlesztések a meglévő intézmény bővítését, akadálymentesítését, rekonstrukcióját, modernizációját, energiatakarékossá tételét célozzák meg. Bővítési munkálatok, felújítás, rekonstrukció, úgy mint külső és belső tatarozás, burkolatcsere, tetőszigetelés felújítása, nyílászárók cseréje, villamos berendezések, vezetékek cseréje, épületgépészeti berendezések, vezetékek felújítása szükségesek.

Az akadálymentesítés 2 rámpa és lift létesítését jelenti. Az intézmény udvarán térburkolatot szeretne az Önkormányzat készíteni, és a járdákat felújítani.

A nevelés-oktatás tartalmi fejlesztéséhez számítógépek, bútorok és szemléltető eszközök cseréje és beszerzése szükséges.

## **IV. Tervezői állásfoglalás, javaslatok az intézménystruktúrára és a szakmai fejlesztésekre vonatkozóan**

Első (és egyáltalán nem egyszerű) feladat annak meghatározása, hogy a Tamási kistérségen belül létrehozandó mikrotérségi központok a területi elv és a szakmai racionalitás együttes figyelembevételével hogyan alakíthatók ki optimálisan. A tervezésnél figyelemmel kellett lenni a már kialakult és jól működő társulásokra, hiszen ezek jó alapot képeznek a továbblépéshez.

Mindenképpen pozitívum, és szeretnénk kiemelni, hogy a kistérség valamennyi települése úgy nyilatkozott, hogy részt kíván venni a központok munkájában, és viszonylag hamar konszenzus született arra nézve, hogy a települések mely mikrotérségi központba fognak becsatlakozni. Ugyanakkor sokkal több pályázathoz kapcsolódó materiális fejlesztési lehetőséget látnak ebben, mint szakmai alapon szerveződő, esélyegyenlőséget teremtő és hatékonyan működő közoktatási társulást.

Ugyanez tapasztalható az intézmények részéről is, valamennyien a fejlesztési lehetőségek oldaláról közelítik meg a mikrotérségi központ létrehozását, ennek megfelelően a pozícióik megerősítését, jobb és szebb oktatási környezet kialakítását remélik.

Az egységes oktatásszervezésben, a közös szabályozásban, egységes irányelvekkel történő intézményvezetésben rejlő lehetőségek kevés döntéshozót illetve intézményvezetőt ragadtak meg. Ez természetesen érthető és magyarázható folyamat, azonban hosszabb távon ki kell alakulnia egy jól működő referencia rendszernek, mert a már létező példák segítenek megérteni a mikrotérségi központban rejlő pedagógiai és szakmai lehetőségeket.

A különböző dokumentumok (Humán SFP, különböző fejlesztési koncepciók) pontosan leírják a mikrotérségi központokkal szemben támasztott szakmai követelményeket.

Az intézménystruktúra, és a szakmai fejlesztések vonatkozásában érdemes megvizsgálni, hogy a településeken jelenleg működő intézmények jövőbeli gyermeklétszámai lehetővé teszik-e az intézmény további működtetését, illetve ha nem, akkor milyen megoldást lehet találni a bejárásra. Központi kérdése ez a kistelepülések óvodáinak, iskoláinak.

Ebből a szempontból is vizsgálva a létrehozandó mikrotérségi központokat, valamint azokat az előírásokat figyelembe véve, amelyek meghatározzák, milyen intézményeket kell magában foglalniuk ezeknek az oktatási központoknak, a következő megállapításokat tehetjük:

#### Tamási mikrotérségi központ

Mindenképpen előnyei közé tartozik, hogy a már meglévő óvodai és iskolai intézményfenntartó társulások sok szakmai tapasztalatot összegyűjtöttek, elég magas tanulói létszámmal, és a feltételeknek megfelelő intézménystruktúrával rendelkező központ jöhet létre. Az óvodák tekintetében a várható gyermeklétszám nem csökken olyan mértékben, hogy veszélyeztetné az intézményfenntartást az adott településen, még Értény esetében is van egy kis demográfiai emelkedés. Az Általános iskolák esetében a Fürgedi alsó tagozat fenntarthatósága kétséges, bár a mostani gyerekszám a közeljövőben megmarad. Regöly és Szakály esetében is a racionális működtetés „ára” egy jól működő utazó pedagógus rendszer, ez azonban nem segít az alacsony osztálylétszámok problémáján.

A művészeti oktatás, valamint a középiskolai oktatás megoldott, kérdés maradt a nyolcosztályos képzés integráción belüli szerepének tisztázása. A két Tamásiban található általános iskola eggyé olvasztása egy közös, modern intézménnyé, valamint a zeneiskola elhelyezése ebben a komplexumban megfelel annak a fejlesztési iránynak, amely fő célja az igényes, modern iskolai környezet kialakítása, az optimális üzemeltetés lehetőségének megteremtése

#### Iregszemcsei mikrotérségi központ

Ennek az integrációnak az óvodái stabilnak tűnnek (a várható létszámokat illetően), az egyetlen gyenge pont Újireg, ahol a közeljövőben radikálisan csökken a gyereklétszám. Az iskolák tekintetében Felsőnyéken nagyon kicsik az osztálylétszámok (ugyanakkor szép szakmai sikereket értek el a kompetencia alapú oktatás terén), kollégiumi ellátás hiányában az iskolabusz hálózat megszervezése lehet a megoldás az integráció zökkenőmentes működtetésére. Elengedhetetlen az intézmények egy részének rekonstrukciója, (pl.: Óvoda épülete Iregszemcsén) valamint komoly kihívás a halmozottan hátrányos helyzetű diákok igen magas aránya. Jól átlátható, optimális létszámú mikrotérségi központ hozható létre, az oktatásszervezési feladatok összehangolásával a három általános iskola továbbra is kiszolgálhatja a szereplők igényeit.

#### Gyönki mikrotérségi központ

Itt is régi hagyománya van a társulásban működtetett óvodáknak és iskoláknak, jól szervezett iskolaközpont mind a Gyönki, mind a Hőgyészi általános iskola. Az óvodák jelenlegi létszámai arra engednek következtetni, hogy Mislán és Szárazdon az intézményt nem lehet sokáig fenntartani, Diósberény pedig a megfogyatkozó gyermeklétszámot az említett és környező települések gyermekeivel fogja feltölteni, pedagógus kíséreléssel hozza-viszi az ovisokat a falugondnoki szolgálattal. A két általános iskola összegyűjti a környék valamennyi



kistelepüléséről a diákokat, mindkét intézményben van alapfokú művészeti oktatás. A társulást fogja erősíteni a Gyönki Gimnázium, amely hatosztályos képzéssel és diszlexiás osztállyal, valamint német kéttannyelvű képzéssel színesíti a palettát. A gimnázium rendelkezik kollégiummal, amely az országos beiskolázás miatt magas kihasználtsággal működik. Jól strukturált mikrotérségi központ jön létre, fenntartható intézményszámmal, földrajzilag jól központosított (Gyönk-Hőgyész) intézményekkel.

#### Simontornyai mikrotérségi központ

Simontornyán már működik a többcélú intézmény, ha tetszik, akkor a mikrotérségi központ elődjeként integrálta Simontornya a környék óvodáit, iskoláit, valamint rendelkezik az alapfokú oktatáson túl szakképzéssel, gimnáziummal, kollégiummal, művészeti oktatással. Véleményünk szerint a szakképzés része nem tartható sokáig, a mostani tendenciák szerint nincs sok esély a megmaradására. Kérdéses még a Kisszékelyi óvoda, illetve a Nagyszékelyi általános iskola sorsa, valamint a csökkenő gyereklétszám a Tolnanémedi Általános Iskolában. Az intézmények felújítása nem halasztható sokáig, az épületek állaga komoly beavatkozást igényel ahhoz, hogy a kor követelményeinek megfelelő oktatási környezetről beszélhessünk.

Összességében a térségben létrehozandó mikrotérségi központok sikere és hatékonysága erősen függ attól, hogy az integráció intézményei mennyire képesek kihasználni az egységes iskolaszervezeti előnyöket. Nagyon komoly és átgondolt előkészítő munkának kell megelőznie a mikrotérségi központok létrejöttét, tapasztalataink szerint mindenütt folynak az előkészítő tárgyalások, döntés előkészítések.

A mikrotérségi központ létrehozásának jogi és szakmai kereteit alaposan elő kell készíteni, a társulások dokumentumait, az egységes intézményrendszer alapidokumentumait, valamint belső szabályzatait jogászok és oktatási szakértők bevonásával célszerű összeállítani.

Különös körültekintéssel kell kezelni az egységes intézményhálózat vezetőinek kiválasztását, annak szempontjait, a menedzsment összetételét és feladatkörét, a szervezeti struktúra kialakítását, valamint az információs rendszer, egységes informatikai hálózat kialakítását, megtervezését, bevezetését és tesztelését. Az újonnan megjelenő szervezési elemek – utazó pedagógus, helyettesítési rendszer, továbbképzés szervezés, Integrált Szakmai Szolgáltató Központ, stb.- kidolgozása, a működési folyamat leírás és tervezése mind mind komoly szakmai kihívás, hiszen mikrotérségi és kistérségi szemléletmódot igényel, és ezen a téren viszonylag kevés a jól működő példa.

**Az NFT II segítségének megvalósítandó fejlesztési elképzelések ütemezése (2007-2013)**

A négy mikrocentrum kialakítása egységes döntés alapján született meg, ugyanakkor a fejlesztési cikluson belüli forráselosztásról nem született döntés.

**V. Nyomon követés és értékelés<sup>9</sup>**

A fejlesztési tervben megfogalmazott fejlesztési programok és szükséges erőforrások tervezése folyamatos nyomon követést és értékelést tesz szükségessé. Ennek eszközei:

- A kiépítendő kistérségi minőségértékelési rendszer keretei között elkészítendő rendszeres elemzések
- Időközi értékelő jelentések elkészítése a megvalósuló célok teljesüléséről
- Kistérségi közoktatási információs rendszer működtetése
- Kistérségi szintű mérések, értékelések elvégzése, visszacsatolása
- Monitoring program kidolgozása és folyamatos működtetése

A nyomon követés és értékelés a többcélú kistérségi társulás keretein belül, külső szakértő bevonásával történik.

A monitoringgal szemben támasztott elvárások

A monitoring program célja a KKFT stratégiai céljai időközi teljesülésének vizsgálata, a bekapcsolódott intézmények projekt-tevékenységének folyamatos nyomon követése, adatok szolgáltatása, jelentések készítése, vizsgálatok és elemzések elvégzése.

A monitoring akkor lesz hatékony, ha:

- megfelelő módon meghatározza, milyen gyakorisággal és milyen felhasználási céllal szükséges gyűjteni és elemezni az adatokat
- a megfelelő információ a megfelelő helyre való eljuttatásával időben értesülnek az irányítás különböző szintjei a beavatkozás szükségességéről

A projekt monitoring rendszer az a keret, ami elengedhetetlen bármely projekt monitoringjának megfelelő elvégzéséhez. Olyan monitoring-rendszer szükséges, amely meghatározza a projekt kereteit a célok-erőforrások-idő háromszögében. A rendszernek figyelembe kell vennie a stratégia környezetét és a szervezeti kapcsolatokat. A monitoring rendszer feladata meghatározni az egyes vezetés-irányítási szintek információ (típus és gyakorisági) igényét.

---

<sup>9</sup> A Dél-Dunántúli Régió Közoktatási Fejlesztési Stratégiája alapján

A monitoring rendszer működési szabályait dokumentálni kell és minden esetben, aszerint kell eljárni. Egy új monitoring rendszer bevezetésekor minden érintettet tájékoztatni kell a rendszer működéséről és annak korlátairól.

A monitoring alapja a megfelelő adatgyűjtés. A monitoring adatok, indikátorok illetve azok értékei segítenek a projekt végrehajtás eredményességének mérésében.

A monitoring adatoknak – amennyire csak lehet. – objektív forrásból kell származniuk, ezzel is hozzájárulva a projekt menedzsment transzparenciájához.

Az adatgyűjtési periódus zárásaként monitoring jelentést kell készíteni, mely tartalmazza az adatok meghatározását, a monitoring folyamat módszertanát, az indikátorszámokat, ezek értékeit és forrásait, de mindezeket túlmenően konszolidálni kell az adathalmazt, elemzést kell készíteni, illetve javaslatokat tenni az irányítás felé esetleges beavatkozás érdekében.

A végleges monitoring program a kidolgozott indikátor rendszer alapján készül el és alkalmas lesz a kimeneti, eredmény és hatásindikátorok nyomon követésére, és a programhoz kapcsolódóan meghatározott célok teljesülésének vizsgálatára.

A monitoring programban ki kell dolgozni azt is, hogy az egyes vizsgálatok, adatfelvételek és elemzések mely konkrét tevékenységekre, hatásvizsgálatok, adatfelvételek és elemzések mely konkrét tevékenységekre, hatásvizsgálatok esetén célcsoportokra irányulnak, és milyen mintán hajtják végre a vizsgálatokat.

A monitoring programnak ki kell terjednie a munkaszervezet által végzett ellenőrzési, és értékelési tevékenységek adatainak elemzésére is.

A részletes monitoring program javasolt tartalma:

1. a tervezett tevékenységek ütemezése
2. az alkalmazott módszerek
3. a vizsgálatba bevontak körének részletes meghatározása
4. a tevékenység tervezett erőforrás ráfordítása (szakértői órában)
5. forrásigénye (egyéb ráfordítások megjelölésével)
6. azon vizsgálati tevékenységek kiemelése, amelyek lehetővé teszik a program lefutása során idősoros elemzések végrehajtását.

Adatkezelő és adatszolgáltató rendszer kialakítása és működtetése

A monitoring tevékenységek végrehajtása alatt keletkezett adatok kezelését érdemes egy olyan integrált, széles körben használható, de magas biztonságot nyújtó és egyszerűen kezelhető szoftverrel támogatni, amely képes kezelni a folyamatok során keletkezett adatok szinte teljes spektrumát. A rendszer a bemeneti adatok struktúrájára épül, és lehetővé teszi azok lekérdezését, rendszerezését, összegzését. A széleskörű hozzáférések támogatására a

rendszer internet alapú, azaz szükség esetén minden jogosult felhasználó a kistérség minden pontjáról elérheti, amennyiben rendelkezik internetes kapcsolattal.

Az adatbevitel meghatározott időközönként történhet az erre a célra kialakított internetes felületen keresztül.

A monitoring program programszintű minőségirányítási rendszerének kidolgozása

A monitoring program/tevékenység minőségbiztosítási rendszerét ki kell dolgozni. A minőségbiztosításnak tartalmaznia kell:

- a vizsgálandó indikátorok pontosításának, az alkalmazott mérőeszközök átdolgozásának lehetőségét
- ki kell térnie a kapcsolattartás módjára
- a monitoring tevékenység belső dokumentációs és adatkezelési rendjére, az adatkezelés szabályaira
- az átadott információk, adatok és dokumentumok védelmét biztosító szabályokra
- tartalmaznia kell a kapcsolattartás rendjére, ütemezésére vonatkozó terveket
- meg kell határozni a monitoring program megvalósításának kulcsszereplőit, azok programban betöltött szerepét.

**Követés, értékelés**

<b>Feladat</b>	<b>Határidő</b>	<b>Végrehajtó, közreműködő</b>
Oktatási szolgáltatások: munkatervek elkészítése, a fejlesztési tervek összehangolása, koordinálása.	2008.09. folyamatos	Otatási referens, külső szakértők
Minőségfejlesztés: országos mérések eredményességének vizsgálata intézményi, társulási és kistérségi szinten, az értékelés elvégzése, disszemináció.	2008.09. utána évente	Otatási referens, külső szakértők
Közös minőségirányítási program kialakításának megkezdése, a mikrocentrumokra kidolgozva. (önértékelés, fenntartói értékelés, partneri elégedettségmérések)	2008.10. program szerint	A feledatra szerveződött szakértők, a mikrocentrumok ilyen irányú felelősei
Egységes információs rendszer kialakítása. Összhangban a rendelkezésre álló pályázati lehetőségekkel és meglévő infrastruktúrával olyan adatgyűjtő és feldolgozórendszer létrehozása, amely lehetővé teszi a mérés értékelés egyszerű és pontos végrehajtását.	2009.09.	Társulási tanács által megbízott szakértő
Egységes pedagógiai program kidolgozása. A mikrocentrumok alapidokumentumainak kialakítása a jelenlegi pedagógiai programok összedolgozásával, kiegészítve az új struktúrából adódó elemekkel.	2009.09.	Az intézmény vezetője, szakértők
Munkaközösségek kialakítása, létrehozása, átszervezése (jelenlegi).	2008.10.	Intézményvezető, intézményegység-vezetők
A továbbképzések rendszerének kialakítása, a beiskolázások ütemezése	2009.09.	Intézményvezető, intézményegység-vezetők
Szakszolgálatok, szakmai szolgáltatások szolgáltatásrendszerének kialakítása. Az alapszolgáltatások megszervezése, szerződéskötések.	2008.12. folyamatos	Intézményvezetők, szolgáltatók, többcélú társulás
Utazó pedagógus hálózat megszervezése, áttanítás, a humán erőforrások racionalizálása. A szakos ellátottság optimalizálása, a helyettesítési rendszer kialakítása.	2009.08	Intézményvezető, intézményegység-vezetők

A közoktatási fejlesztési tervet kétévenként felül kell vizsgálni, A beérkező információkat értékelni kell, ezek alapján kell elvégezni a szükséges módosításokat.

A fejlesztési tervet hozzáférhetővé kell tenni a kistérség és a nagyobb települések honlapján, valamint az összes település számára meg kell küldeni. A változások nyomon követését az érintetteknek biztosítani kell.

## **Forráslista**

Központi Statisztikai Hivatal

Lisabon 2000 Nemzetközi konferencia anyaga

Az Oktatási Minisztérium középtávú közoktatás-fejlesztési stratégiája

Humán Stratégiai Fejlesztési Program

Szakmai követelményrendszer és háttér a DDOP „Integrált kis- és mikrotérségi oktatási hálózatok és központjaik fejlesztése c. konstrukciójának lebonyolításához (TINTA tanácsadó Kft)

Dél-Dunántúli régió közoktatásfejlesztési stratégiája 2007 – 2013 (OKÉV)

SuliNova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus képzési Kht honlapja ([www.sulinova.hu](http://www.sulinova.hu))

Gyorsjelentés a 2006-os Országos kompetenciamérés eredményeiről

A közoktatási törvény 2007 évi módosításainak összefoglalója (OKM)

Oktatási Minisztérium honlapja ([www.okm.gov.hu](http://www.okm.gov.hu))

A Pécsi Többcélú Kistérségi Társulás Közoktatási Intézkedési Terve

Az Oktatáspolitikai Regionális hatásai (Kozma Tamás és Forray R. Katalin)

VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság ([www.vati.hu](http://www.vati.hu))

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

## **Mellékletek**

**Népesség adatok**

MEGYE	TELEPÜLÉS	ÁLLANDÓ LAKOSSÁG ÖSSZESEN	EBBŐL ÉRVÉNYES CÍMMEL NEM RENDELKEZIK	ÉRVÉNYES CÍMMEL RENDELKEZŐK ÖSSZESEN	ÉRVÉNYES LAKÓHELYEL RENDELKEZŐK	CSAK ÉRVÉNYES TARTÓZKODÁSI HELLYEL RENDELKEZNEK	MAGYAR	BEVÁNDOROLT	MENEKÜLT	LETELEPEDETT	EGYÉB
TOL	SIMONTORNYA	4 464	8	4 456	4 453	3	4 450	9	0	1	4
TOL	TAMÁSI	8 778	23	8 755	8 749	6	8 727	25	0	3	23
TOL	GYÖNK	2 034	3	2 031	2 031	0	2 020	3	0	9	2
TOL	HŐGYÉSZ	3 078	5	3 073	3 066	7	3 053	8	0	8	9
TOL	PINCEHELY	2 515	1	2 514	2 514	0	2 508	3	0	3	1
TOL	BELECSKA	431	0	431	431	0	429	0	0	0	2
TOL	DIÓSBERÉNY	392	0	392	392	0	392	0	0	0	0
TOL	DÚZS	287	0	287	287	0	283	4	0	0	0
TOL	ÉRTÉNY	791	0	791	790	1	789	0	0	0	2
TOL	FELSŐNYÉK	1 163	1	1 162	1 158	4	1 151	3	0	4	5
TOL	FÜRGED	752	0	752	752	0	751	0	0	1	0
TOL	IREGSZEMCSE	2 804	3	2 801	2 798	3	2 799	3	0	0	2
TOL	KALAZNÓ	202	0	202	202	0	195	3	0	0	4
TOL	KESZŐHIDEGKÚT	248	0	248	248	0	247	0	0	1	0



TOL	KISSZÉKELY	371	0	371	371	0	355	1	0	0	15
TOL	KOPPÁNYSZÁNTÓ	405	0	405	405	0	403	0	0	0	2
TOL	MAGYARKESZI	1 346	3	1 343	1 342	1	1 334	5	0	1	6
TOL	MISZLA	336	1	335	335	0	331	3	0	2	0
TOL	MUCSI	514	0	514	514	0	508	1	0	1	4
TOL	NAGYKÓNYI	1 236	3	1 233	1 231	2	1 224	6	0	0	6
TOL	NAGYSZÉKELY	449	2	447	446	1	445	2	0	0	2
TOL	NAGYSZOKOLY	952	0	952	952	0	948	1	0	2	1
TOL	OZORA	1 823	2	1 821	1 821	0	1 816	4	0	1	2
TOL	PÁRI	686	0	686	686	0	679	0	0	0	7
TOL	REGÖLY	1 288	2	1 286	1 285	1	1 282	2	0	0	4
TOL	SZAKADÁT	296	2	294	294	0	286	1	0	0	9
TOL	SZAKÁLY	1 459	0	1 459	1 459	0	1 451	7	0	1	0
TOL	SZÁRAZD	249	0	249	249	0	248	1	0	0	0
TOL	TOLNANÉMEDI	1 168	4	1 164	1 163	1	1 162	1	0	0	5
TOL	UDVARI	523	0	523	523	0	521	1	0	1	0
TOL	ÚJIREG	328	2	326	324	2	325	1	0	0	2
TOL	VARSÁD	453	3	450	450	0	452	0	0	0	1

**Születések száma**

Település	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	1992	1991	1990	1989
SIMONTORNYA	29	35	25	23	29	40	29	32	32	29	41	44	54	50	48	54	60	66
TAMÁSI	71	74	73	64	61	69	69	70	64	76	73	94	103	91	113	112	123	102
GYÖNK	13	14	12	18	23	18	13	13	14	15	17	16	24	24	19	25	24	26
HÓGYÉSZ	29	29	35	27	28	25	20	27	30	36	34	26	22	37	39	42	38	36
PINCEHELY	23	18	19	23	16	26	23	31	27	26	28	25	28	23	35	27	20	29
BELECSKA	1	1	3	3	5	4	3	4	3	3	6	4	3	2	3	5	5	2
DIÓBERÉNY	0	0	2	4	3	6	4	4	3	1	6	6	6	1	4	4	2	7
DÚZS	2	1	3	2	5	3	2	4	3	3	7	8	4	8	4	8	5	5
ÉRTÉNY	12	17	15	10	21	16	16	14	9	18	13	13	12	9	16	13	14	6
FELSŐNYÉK	14	14	18	15	8	20	12	9	14	8	19	8	18	14	14	25	19	20
FÜRGED	15	14	6	17	10	13	11	8	11	11	6	10	17	4	19	8	14	16
IREGSZEMCSE	31	34	30	25	32	24	24	20	27	46	33	23	38	38	41	32	39	32
KALAZNÓ	4	2	2	2	2	2	1	2	0	3	6	1	5	2	3	3	3	1
KESZŐHIDEGKÚT	3	4	0	2	0	2	0	2	2	0	1	2	2	3	6	3	1	1
KISSZÉKELY	0	1	0	0	3	2	3	5	1	2	1	2	4	1	8	2	3	3
KOPPÁNYSZANTÓ	4	7	2	8	2	5	6	5	5	3	2	7	4	2	6	4	2	2
MAGYARKESZI	17	24	23	14	12	19	16	13	18	21	20	16	19	19	23	20	20	17
MISZLA	2	5	3	2	2	5	2	2	2	1	5	4	3	2	3	1	4	4
MUCSI	4	4	7	8	7	7	5	7	11	8	5	6	12	7	7	6	10	9
NAGYKÖNYI	11	12	13	8	7	15	15	9	14	19	13	14	12	7	19	16	21	21
NAGYSZÉKELY	5	5	5	4	4	3	7	5	5	6	4	7	7	2	4	8	3	7
NAGYSZOKOLY	17	9	12	5	8	11	9	11	8	14	11	12	14	13	11	15	20	12
OZORA	23	24	18	18	15	22	25	17	16	31	18	23	29	29	26	21	16	32
PÁRI	3	10	3	8	6	12	6	15	8	10	6	9	6	8	6	7	12	11
REGÖLY	8	6	9	8	10	12	8	6	8	9	8	7	10	12	20	12	20	13
SZAKADÁT	4	3	2	1	3	0	3	1	2	1	1	1	2	5	0	0	4	3
SZAKÁLY	8	10	9	14	20	8	11	10	16	15	12	14	17	11	19	24	17	23
SZÁRAZD	0	2	2	1	3	3	4	5	0	4	4	1	2	2	2	5	1	1
TOLNANÉMEDI	4	6	12	6	10	8	13	11	9	8	5	7	15	11	13	11	19	14
UDVARI	5	6	5	7	3	6	5	4	5	2	4	8	6	6	4	5	3	6
ÚJIREG	5	3	2	3	5	6	7	1	4	1	0	1	4	5	7	4	4	4
VARSÁD	8	3	5	11	3	11	6	7	2	2	4	5	9	2	9	10	6	3

**Iskolák adatai**

Intézmény neve	Napközis		Iskolaotthonos		kollégista		tanulósobás	
	alsós	felső	alsós	felső	alsós	felső	alsós	felső
Würtz Ádám	27	80	155	-	-	-	-	-
Esterházy Tagiskola	0	86	191	-	-	-	-	-
Regölyi Tagiskola	20	20	-	-	-	-	-	-
Szakályi Tagiskola	28	0	-	-	-	-	-	12
Nagykónyi Tagiskola	77	42	-	-	-	-	-	-
Pincehely Ált. Isk.	27	11	-	-	-	-	-	11
Gyöngyös Ált. és Zeneiskola	16	6	-	-	-	-	4	2
Hunyadi Ált.Isk.és Z.iskola	42	27	-	-	-	-	-	6
Ozora Ált. Isk.	76	-	-	-	-	-	-	-
Fürged Ált. Isk.	22	-	-	-	-	-	-	-
Iregszemcse Ált. Isk.	39	25	40	-	-	-	-	-
Felsőnyék Ált. Isk.	-	-	-	-	-	-	-	-
Magyarkezei Ált. Isk.	24	14	-	-	-	-	-	-
Vak Bottyán Simontornya	74	17	31	-	-	-	-	14
Tolnanémedi Ált. Isk.								
Nagyszékely Ált. Isk.								
Göllesz Viktor spec. Iskola	-	97	58	-	24	37	-	-

Intézmény neve	Sajátos nevelést igénylő		Nemzeti, etnikai nevelésben részesülő	RGYV-ben részesül		INGYENES Tankönyv támogatásban részesül	Étkezési támogatásban részesül			Más, speciális ellátási formában részesül
	2 főnek számító	3 főnek számító		ÖSSZES Hátrányos helyzetű	EBBŐL Halmozottan hátrányos helyzetű		Ingye-nes	50%-os	100%-os	
Würtz Ádám	5	-	-	79	28	158	42	98	194	-
Esterházy Tagiskola	16	2	242	171	47	256	-	-	-	-
Regölyi Tagiskola	7	-	35	31	7	42	14	17	-	-
Szakályi Tagiskola	9	-	95	74	18	81	40	39	-	-
Nagykónyi Tagiskola	6	5	-	114	108	123	65	52	-	-
Pincehelyi Ált. Isk.	-	-	-	48	0	76	28	18	37	-
Gyöngy Ált.és Zeneiskola	21		312	145	33	203	35	81	-	-
Hógyészi Ált.és Z.iskola	16	-	184	172	87	198	80	50	45	-
Ozorai Ált. Isk.	14	1	15	13	12	15	7	3	-	-
Fürgedi Ált. Isk.	2	-	2	2	2	2	2	-	-	-
Iregszemcsei Ált. Isk.	-	-	-	173	66	184	64	43	46	-
Felsőnyéki Ált. Isk.	-	-	-	20	18	31				-
Vak Bottyán Simontornya	32	6	-	162	98	368	79	68	86	-
Tolnanémedi Ált. Isk.										
Nagyszékelyi Ált. Isk.										
Göllesz Viktor spec. Iskola	221	9	-	65	72	230	48	152	24	magántanuló:7
Magyarkeszi Ált. Isk.	-	-	-	-	6	6	5	-	-	-

Intézmény neve	szakember hiány		szakszolgálati ellátás		Minőség ir. rendszer		Épület állapota		felszereltség		Taneszköz ellátottság	
	Van=1		Van=1		Van=1		0-5-ig		0-5-ig		0-5-ig	
Würtz Ádám	0		1		1		2		3		3	
Esterházy József Tagiskola	0		1		1		2		3		3	
Regölyi Tagiskola	1		0		1		3		3		4	
Szakályi Tagiskola	0		0		1		3		3		4	
Nagykónyi Tagiskola	1		1		1		4		4		3	
Pincehelyi Ált. Isk.	1		0		1		3		4		4	
Gyöng Ált. és Zeneiskola	1		1		1		4		3		3	
Hógyészi Ált. és zeneiskola	0		0		1		3		4		4	
Ozorai Ált. Isk.	0		1		1		5		4		4	
Fürgedi Ált. Isk.	0		1		1		4		3		4	
Iregszemcsei Ált. Isk.	0		0		1		2		2		2	
Felsőnyéki Ált. Isk.	0		0		1		3		3		2	
Vak Bottyán Simontornya	1		1		1		3		3		3	
Tolnanémedi Ált. Isk.	0		1		1		3		3		3	
Nagyszékelyi Ált. Isk.	0		1		1		3		3		3	
Göllesz Viktor spec. Iskola	0		0		1		2		4		3	
Magyarakeszi Ált. Iskola	1		1		1		3		4		4	

Intézmény neve			Felsőfokú képzett. Rendelkező		kép. nélk. tanári munkakörben	munkatársak		technikai dolg.	
	Magasabb vezető állású	vezető állású	beosztott tanár/tanító	spec. kép. rendelk.		gazdálk. segítő	adminisz. végző	oktatást közv. segítők	más munkakörben f.
Würtz Ádám	-	2	37	1	-	1	1	-	5
Esterházy József Tagiskola	1	2	31	1	-	1	1	-	4
Regölyi Tagiskola	-	2	7	-	-	1	-	-	2
Szakályi Tagiskola	-	1	11	-	-	-	-	-	2
Nagykónyi Tagiskola	-	1	14	2	-	-	-	-	2
Pincehelyi Ált. Isk.	1	3	8	4	-	-	1	-	4,5
Gyöngyös Ált.és Zeneiskola	1	1	25	27	-	2	1	-	14
Hőgyészi Ált. és Zeneisk.	1	1	28	-	-	1	1	-	-
Ozorai Ált. Isk.	1	1	8	10	-	1	1	1	-
Fürgei Ált. Isk.	-	-	2	-	-	-	1	-	-
Iregszemcsei Ált. Isk.	1	1	21	7	-	3	1	-	10
Felsőnyéki Ált. Isk.	-	1	7	-	-	-	1	-	1
Vak Bottyán Simontornya	1	4	48	3	-	2	1	2	-
Tolnanémedi Ált. Isk.	-	2	11	-	-	-	1	-	1
Nagyszékely Ált. Isk.	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Göllesz Viktor Spec. Isk.	1	3	41	27	-	-	6	10	18
Magyarkezei Ált. Iskola	-	1	10	1	-	1	-	-	2

Intézmény neve	gépek száma		gépterem		rendszergazda		elérhetőség		internet		hálózat	
	diákok ált. h.	tanárok ált. h.	inform.	egyéb megold.	főállású	egyéb	weblap	e-mail	igen	nem	igen	nem
Würtz Ádám	27	11	1	-	-	2	1	1	1	-	1	-
Esterházy Tagiskola	21	7	1	-	-	1	1	1	1	-	1	-
Regölyi Tagiskola	12	2	1	-	-	1	-	1	1	-	1	-
Szakályi Tagiskola	12	4	1	-	-	-	-	1	1	-	1	-
Nagykónyi Tagiskola	15	11	1	1	-	-	-	1	1	-	1	-
Pincehelyi Ált. Isk.	14	4	1	-	-	1	-	1	1	-	1	-
Gyöngyös Ált. és Zeneiskola	49	2	1	1	-	1	-	1	1	-	1	-
Hógyész Ált. Isk. és Z. iskola	26	15	2	-	-	1	1	1	1	-	1	-
Ozorai Ált. Isk.	35	9	1	-	-	1	-	1	1	-	1	-
Fürgei Ált. Isk.	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
Iregszemcsei Ált. Isk.	20	1	-	1	-	1	-	1	1	-	1	-
Felsőnyéki Ált. Isk.	28	8	1	-	-	1	-	-	1	-	1	-
Vak Bottyán Simontornya	70	36	3	-	1	-	-	1	1	-	-	-
Tolnanémedi Ált. Isk.	14	2										
Nagyszékelyi Ált. Isk.	2	1										
Göllesz Viktor Spec. Iskola	16	21	1	-	-	1	1	1	1	-	1	-
Magyarkeszi Ált. Isk.	25	4	1	1	-	1	1	1	1	-	1	-

Intézmény neve	Tantermek száma		torna- terem	torna- szoba	zuhanyzó	WC	könyvtár	konyha		ebédlő	közösségi terem	
	normál	szak tanterem						főző	melegítő		aula	egyéb
Würtz Ádám	17	6		1	0	33	1	1	0	1	0	0
Esterházy József Tagiskola	16	6	1	0	0	28	1	0	1	1	0	0
Regölyi Tagiskola	8	1	1	0	6	8	0	0	0	0	1	0
Szakályi Tagiskola	8	-	-	1	-	16	1	1	0	1	0	0
Nagykónyi Tagiskola	8	2		1	4	12	1	1		1		
Pincehelyi Ált. Isk.	10	2	1	1	0	18	1	1	0	1	0	0
Gyöngyös Ált. és Zeneiskola	21	7	1	0	2	13	1	1	0	1	2	0
Hőgyész Ált. Isk. és Z. iskola	14	9	1	1	2	11	-	1	-	1	1	-
Ozorai Ált. Isk.	5	7	-	1	1	16	1	-	-	-	-	-
Fürge Ált. Isk.	3	-	-	1	-	4	-	-	-	-	-	-
Iregszemcsei Ált. Isk.	16	1	1		8	32		1		1		
Felsőnyéki Ált. Isk.							1					
Vak Bottyán Simontornya	39	13	3	3	8	21	2	1	1	1	1	
Tolnanémedi Ált. Isk.	10	1		1	2	9		1		1		
Nagyszékelyi Ált. Isk.	4				1	4						
Göllesz Viktor Spec. Iskola	25	1	0	1	6	14	1	1	0	1	3	0
Magyarakeszi Ált. Isk.	8	1		1		13	1			1		1



Zeneművészeti ág	Tamási			Simontornya			Gyöng			Hőgyész			összesen
	előképző	alapfok	Továbbképző	előképző	alapfok	Továbbképző	előképző	alapfok	Továbbképző	előképző	alapfok	Továbbképző	
Furulya	4	9			2		2						17
Fuvola		13						3	1				17
Oboa		2											2
Klarinét	1	14	1					12	2				30
Fagott		2											2
Kürt		5	1		1								7
Trombita		5			4			4					13
Harsona		4											4
Tuba		1											1
Szaxofon		6						4					10
Ütő								2					2
Hárfa													0
Gitár		24											24
Cimbalom													0
Csemballó													0
Zongora	4	71	5		13	5		11	1	3	3		116
Orgona													0
Harmonika													0
Hegedű													0
Brácsa													0
Gordonka													0
Nagybőgő													0
Magánének											20		20
Szolfézs (fő tansz.)	8			6									14
összesen:													279

Intézmény neve	tevékenység megnevezése					grafika
	Énekkar	Színjátészó	Tánc	Kézműves	zenekar	
Würtz Ádám	X					
Esterházy József Tagiskola	X	Táltos művészeti okt	nemzetiségi	Táltos		
Regölyi Tagiskola	-	-	néptáncsoport	fafaragótábor	-	
Szakályi Tagiskola		Talentum Isk.	Talentum Isk.			
Nagykónyi Tagiskola	0	38 fő	19 fő	20 fő	0	
Vörösmarty M. Ált. Iskola		táltos	táltos	táltos		grafika, báb
Gyönk Általános és Zeneiskola	x			táltos	x	
Magyarakeszi Ált. Isk.	0	0	0	0	0	
Hunyadi Ált.Isk.és Z.iskola	1			1		
Illyés Gyula Ált. Isk. Ozora	1		táltos	táltos		
Illyés Gyula Ált. Isk. Fürged				táltos		
Általános Iskola Iregszemcse	1					
Általános iskola Felsőnyék	X	X				
Általános Iskola Simontornya	1	1	1			grafika
Általános Iskola Tolananémedi	1		táltos			
Általános Iskola Nagyszékely		1			furulya, gitár	
Gyógypedagógiai Intézet Iregszemcse						
Gimnázium Tamási	táltos	1	táltos			táltos
Gimnázium Gyönk		táltos				
Gimnázium Simontornya	1	táltos		táltos	citera	táltos
Vályi Péter Tamási	X				X	x

Intézmény neve	Sport kínálat							
	labdarúgás	kézilabda	kosárlabda	röplabda	atlétika	torna	úszás	egyéb
Würtz Ádám	1	1	1		1	1	1	szivacs kézilabda
Esterházy József Tagiskola	szakosztályban				szakosztályban			kötélugrás
Regölyi Tagiskola	1	-	-	-	-	-	-	-
Szakályi Tagiskola	-	-	-	-	-	-	-	-
Nagykónyi Tagiskola	1		1		1	1		
Vörösmarty M. Ált. Iskola	1	1						konditerem, asztalitenisz
Gyönk Általános és Zeneiskola	1	1					1	konditerem
Magyarkeszi Ált. Isk.	1							
Hunyadi Ált.Isk.és Z.iskola	1	1			1		1	
Illyés Gyula Ált. Isk. Ozora	1							
Illyés Gyula Ált. Isk. Fürged	1							
Általános Iskola Iregszemcse	1	1						
Általános iskola Felsőnyék	1							
Általános Iskola Simontornya	1	1			1		1	kondi, sítábor
Általános Iskola Tolananémedi	1	1	1					
Általános Iskola Nagyszékely	1							mindennapos
Gimnázium Tamási	1	1			1		1	kondi, sítábor
Gimnázium Gyönk	1	1						kondi, sítábor
Gimnázium Simontornya								
Vályi Péter Tamási	1	1	1	1	1			

Tamási kistérség integrált oktatási intézményei											
Mikrotérség	Általános iskolák megnevezése	összlétszám	ebből HH	ebből HHH	SNI	Nemzetiségi	Integrált	Bejáró	Osztály száma	Főállású pedagógus	gyógypedagógiai tagozat
Tamási	Würtz	399	85	31	5			88	17	40	
	Fő utca	384	155	72	16			149	16	34	
	Regöly	59	31	14	7			5	8	11	
	Szakály	96	76	18	7			88	8	12	
	Nagykőnyi	143	126	111	10			74	8	14	
Gyönki	Gyönk	335	114	33	27			212	17	29	21 ez mind sni-is
	Högyész	316	167	75	16	184		82	15	30	
Simontornyai	Pincehely	162	50	n.a.	5			7	8	14	
	Fürged	22	20	18	2			-	összevont	2	
	Ozora	172	150	54	15		15	4	9	19	
	Simontornya	293	115	70	20			63	14	32	
	Tolnanémedi	69	26	1	1			8	6	10	
	Nagyszékely	25	14	2	1			-	2	2	
Iregszemcsei	Iregszemcse	306	152	78	4			111	14	23	
	Felsőnyék	87	45	10	2			-	8	10	
	Magyarkeszi	128	88	54	6			6	8	15	
	Göllesz Viktor	230	75	75	230						
	<b>összesen:</b>	<b>3226</b>	<b>1489</b>	<b>716</b>	<b>374</b>	<b>184</b>	<b>15</b>	<b>897</b>	<b>158</b>	<b>297</b>	<b>0</b>

**Óvodák adatai**

Települések	Gyermekek száma		ebből		tömegközlekedéssel	egyéni pld. szülővel gk.	jelenlegi és várható csoportok száma		
	Helyi	Bejáró összesen	iskola busszal	falugondnoki szolg.-tal			2007/2008	2008/2009	2009/2010
Diószberény	14	6	0	6	-	-	1	1	1
Varsád	24	0	0	0	-	-	1	1	1
Udvari	20	0	0	0	-	-	1	1	1
Szárazd	9	0	0	0	-	-	1	0	0
Gyöng	71	6		1	4	1	3	3	3
Hógyész	116	26	12	-	11	3	6	6	6
Belecska	15	3	-	-	-	3	1	1	1
Mucsi	24	-	-	-	-	-	1	1	1
Magyarkeszi	65	1	-	-	1	-	2	2	2
Iregszemcse	93	4	-	-	2	2	4	4	4
Felsőnyék	56	2	-	-	-	2	2	2	2
Nagyszokoly	36	-	-	-	-	-	2	2	2
Tamási	273	18	12	-	1	5	11	10	10
Regöly	36	-	-	-	-	-	2	2	2
Pári	36	-	-	-	-	-	1	1	1
Szakály	43	-	-	-	-	-	2	2	2
Nagykónyi	43	-	-	-	-	-	2	2	2
Ozora	65	-	-	-	-	-	3	3	3
Fürged	44	-	-	-	-	-	2	2	2
Pincehely	70	1	-	-	-	1	4	3	3
Waldorf Alapítványi	16	4	-	-	-	4	1	1	1
Értény	33	-	-	-	-	-	2	2	2
Koppányszántó	13	-	-	-	-	-	1	1	1
Simontornya	116	14	7	-	-	7	6	6	6
Tolnanémedi	25	-	-	-	-	-	1	1	1
Nagyszékely	15	-	-	-	-	-	1	1	1

Intézmény neve	Sajátos nevelést igénylő	Nemzeti, etnikai nevelésben részesülő	RGYV-ben részesül	Étkezési támogatásban részesül			Más, speciális ellátási formában részesül	Integrált oktatásban részesül
				ingyenes	50%-os	100%-os		
Diószberény	-	20	9	11	1	8	-	-
Varsád	-	24	18	18	2	4	-	-
Udvari	-	-	16	16	1	3	-	-
Szárazd	-	-	6	9	-	-	-	-
Gyönk	-	77	7	-	-	-	-	-
Hőgyész	-	142	31	-	-	-	-	-
Belecska	-	-	8	-	-	-	-	-
Mucsi	-	-	9	-	-	-	-	-
Magyarkeszi	-	-	-	-	-	-	-	18
Iregszemcse	2	-	41	41	5	51	-	27
Felsőnyék	4	-	26	48	-	9	-	-
Újireg	1	-	9	9	-	7	-	-
Nagyszokoly	2	-	28	28	-	8	-	-
Tamási	-	279	108	108	35	-	-	279
Regöly	-	-	20	20	3	-	-	36
Pári	-	36	16	16	4	-	-	36
Szakály	-	-	12	12	5	-	-	43
Nagykónyi	-	43	15	15	4	-	-	43
Ozora	-	-	-	-	-	-	-	-
Fürged	-	-	-	-	-	-	-	-
Pincehely	-	-	21	21	13	37	-	-
Waldorf	-	-	-	-	-	2-	-	-
Értény	-	33	30	30	-	-	-	-
Koppányszántó	-	13	10	10	-	-	-	-
Simontornya	2	-	46	46	10	60	-	2
Tolnanémedi	-	-	9	9	16	-	-	-
Nagyszékely	1	-	13	13	1	1	-	1

Intézmény neve	szakember hiány		szakszolgálati ellátás		Minőség ir. rendszer		Épület állapota		felszereltség		Taneszköz ellátottság	
	Van=1		Van=1		Van=1		0-5-ig		0-5-ig		0-5-ig	
Díósberény	-		1		1		5		5		3	
Varsád	-		1		1		3		3		4	
Udvari	-		1		1		3		4		4	
Szarazd	-		1		1		3		4		3	
Gyöng	-		1		1		4		4		4	
Hógyész	-		1		1		3		3		3	
Belecska	-		1		1		4		3		3	
Mucsi	-		1		1		3		3		3	
Magyarkeszi	-		1		1		5		3		3	
Iregszemcse	1		1		1		2		3		3	
Felsőnyék	-		-		1		3		3		4	
Újireg	1		1		-		4		3		2	
Nagyszokoly	-		1		1		3		3		3	
Tamási	-		1		1		2		3		4	
Regöly	1		1		1		4		4		4	
Pári	-		1		1		2		2		3	
Szakály	1		1		1		4		4		4	
Nagykónyi	-		1		1		5		5		4	
Ozora	-		1		1		4		5		4	
Fürged	-		1		1		4		4		4	
Pincehely	-		1		1		4		4		4	
Simontornya	-		1		1		3		3		3	
Tolnanémedi	-		1		1		3		3		3	
Nagyszékely	-		1		1		3		3		3	
Értény	-		1		-		3		3		4	
Koppányszántó	-		1		-		3		3		4	
Waldor Alapítványi	-		1		-		3		4		4	

Intézmény neve	Csoportszobák száma		fejlesztő szoba	torna-szoba	zuhanyzó	WC	könyvtár	konyha			közösségi terem	
	normál	speciális						főző	melegítő	ebédlő	aula	egyéb
Díósberény	1	-	-	1	1	1	1	1	-	-	-	-
Varsád	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
Udvari	1	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-
Szárazd	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
Gyöng	3	-	-	-	1	7	-	-	-	-	-	-
Hógyész	6	-	-	1	2	19	-	-	2	-	-	-
Belecska	1	-	-	-	1	3	-	-	1	-	-	-
Mucsi	1	-	-	-	1	4	-	1	-	1	-	-
Magyarkeszi	4	-	-	-	1	8	-	1	-	1	-	-
Iregszemcse	4	-	1	1	1	3	-	-	1	-	-	-
Felsőnyék	2	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-
Újireg	1	-	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-
Nagyszokoly	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Tamási	1	-	-	-	10	29	-	-	2	-	1	-
Regöly	2	-	1	-	1	6	-	-	-	-	-	-
Pári	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Szakály	2	-	1	-	2	6	-	-	1	1	-	-
Nagykónyi	2	-	-	1	2	4	-	-	1	-	-	-
Ozora	3	-	1	1	2	8	-	-	1	-	-	-
Fürged	2	-	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-
Pincehely	4	-	1	-	1	11	-	-	1	-	-	-
Waldorf Alapítványi	2	-	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-
Értény	1	-	-	-	1	3	-	1	-	1	-	-
Koppányszántó	1	-	-	-	-	2	-	1	-	1	-	-
Simontornya	6	-	1	1	-	4	-	-	1	-	-	-
Tolnanémedi	2	-	-	1	-	3	-	-	1	-	-	-
Nagyszékely	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-



Intézmény neve	Óvodapedagógusok száma		Speciális végzettséggel rendelkező óvodapedagógusok aránya					dajkák száma	Más munkakörben	egy óvónőre jutó gyermek
	felsőfokú végzettségűek	Középfokú végzettségűek	pszichológia	fejlesztő ped.	gyógytornász	logopédus	egyéb			
Diószberény	2	1	-	-	-	-	1	1	-	7
Varsád	2	-	-	-	-	-	-	1	-	12
Udvari	1	-	-	1	-	-	1	1	-	20
Szárazd	1	-	-	-	-	-	-	1	-	9
Gyöng	6	-	-	-	1	-	2	3	-	12,8
Hógyész	12	-	-	1	1	-	6	6	-	11,8
Belecska	2	1	-	-	-	-	-	-	-	9
Mucsi	2	-	-	-	-	-	-	1	-	12
Magyarkeszi	3	1	-	1	-	-	1	2	-	16
Iregszemcse	6	1	-	-	-	-	-	4	-	14,5
Felsőnyék	2	1	-	-	-	-	-	2	-	19
Újireg	2	-	-	-	-	-	-	1	1	9
Nagyszokoly	3	-	-	-	-	-	-	2	-	12
Tamási	22	-	-	-	2	-	4	1-	6	14
Regöly	3	-	-	-	-	-	-	2	-	18
Pári	2	-	-	-	-	-	2	2	-	18
Szakály	3	-	-	-	-	-	-	2	-	14
Nagykónyi	4	-	-	-	-	-	-	2	-	11
Ozora	6	-	-	1	-	-	1	3	-	10
Fürged	3	-	-	-	-	-	1	1	-	15
Pincehely	8	-	-	1	-	-	-	4	-	8,87
Waldorf Tamási	2	-	-	-	-	-	1	1	1	10
Értény	2	-	-	-	-	-	-	1	-	16,5
Koppányszántó	1	-	-	-	-	-	-	1	-	12
Simontornya	13	-	-	2	-	-	1	6	-	9
Tolnanémedi	2	-	-	-	-	-	-	1	-	12
Nagyszékely	1	-	-	-	-	-	-	1	-	15

**Kompetencia mérés eredmények**

szövegértés iskola neve	6. évfolyam					
	2003		2004		2006	
	Orsz. átlag	Iskolai ered.	Orsz. átlag	Iskolai ered.	Orsz. átlag	Iskolai ered.
<b>Würtz Ádám</b>	500	451	509	519	512	
<b>Esterházy Tagiskola</b>	500	449	509	479	512	
<b>Regölyi Tagiskola</b>	500	-	509	529	512	
<b>Szakályi Tagiskola</b>	500	463	509	480	512	
<b>Nagykónyi Tagiskola</b>	500	-	509	398	512	
<b>Pincehelyi Ált. Isk.</b>	500	-	509	402	512	
<b>Gyöngyös Ált.és Zeneiskola</b>	500	496	509	-	512	
<b>Hőgyészi Ált.és Z.iskola</b>	500	439	509	491	512	
<b>Ozorai Ált. Isk.</b>	500	-	509	-	512	
<b>Iregszemcsei Ált. Isk.</b>	500	458	509	423	512	
<b>Felsőnyéki Ált. Isk.</b>	500	458	509	423	512	412
<b>Vak Bottyán Simontornya</b>	500	451	509	-	512	
<b>Tolnanémedi Ált. Isk.</b>	500	-	509	-	512	
<b>Magyarkeszi Ált. Isk.</b>	500	425	509	491	512	509
<b>átlag</b>	<b>500</b>	<b>454</b>	<b>509</b>	<b>464</b>	<b>512</b>	<b>461</b>

szövegértés	8. évfolyam					
	2003		2004		2006	
iskola neve	Orsz. átlag	Iskolai ered.	Orsz. átlag	Iskolai ered.	Orsz. átlag	Iskolai ered.
<b>Würtz Ádám</b>	-	-	500	513	497	504
<b>Esterházy Tagiskola</b>	-	-	500	523	497	490
<b>Regölyi Tagiskola</b>	-	-	500	556	497	499
<b>Szakályi Tagiskola</b>	-	-	500	459	497	-
<b>Nagykónyi Tagiskola</b>	-	-	500	-	497	406
<b>Pincehelyi Ált. Isk.</b>	-	-	500	438	497	388
<b>Gyöng Ált.és Zeneiskola</b>	-	-	500	499	497	494
<b>Hőgyészi Ált.és Z.iskola</b>	-	-	500	439	497	458
<b>Ozorai Ált. Isk.</b>	-	-	500	-	497	434
<b>Iregszemcsei Ált. Isk.</b>	-	-	500	475	497	411
<b>Felsőnyéki Ált. Isk.</b>	-	-	500	475	497	411
<b>Vak Bottyán Simontornya</b>	-	-	500	-	497	473
<b>Tolnanémedi Ált. Isk.</b>	-	-	500	-	497	-
<b>Magyarkeszi Ált. Isk.</b>	-	-	500	457	497	492
<b>átlag</b>			<b>500</b>	<b>483</b>	<b>497</b>	<b>455</b>

Matematika iskola neve	6. évfolyam					
	2003		2004		2006	
	Orsz. átlag	Iskolai ered.	Orsz. átlag	Iskolai ered.	Orsz. átlag	Iskolai ered.
<b>Würtz Ádám</b>	500	493	505	510		
<b>Esterházy Tagiskola</b>	500	449	505	480		
<b>Regölyi Tagiskola</b>	500	-	505	536		
<b>Szakályi Tagiskola</b>	500	456	505	423		
<b>Nagykónyi Tagiskola</b>	500	-	505	396		
<b>Pincehelyi Ált. Isk.</b>	500	-	505	441		
<b>Gyönk Ált.és Zeneiskola</b>	500	458	505	-		
<b>Hőgyészi Ált.és Z.iskola</b>	500	445	505	475		
<b>Ozorai Ált. Isk.</b>	500	-	505	-		
<b>Iregszemcsei Ált. Isk.</b>	500	444	505	423		
<b>Felsőnyéki Ált. Isk.</b>	500	444	505	423		
<b>Vak Bottyán Simontornya</b>	500	453	505	-		
<b>Tolnanémedi Ált. Isk.</b>	500	-	505	-		
<b>Magyarakeszi Ált. Isk.</b>	500	416	505	461	493	435
<b>átlag</b>	<b>500</b>	<b>451</b>	<b>505</b>	<b>457</b>	<b>493</b>	<b>435</b>

Matematika iskola neve	8. évfolyam					
	2003		2004		2006	
	Orsz. átlag	Iskolai ered.	Orsz. átlag	Iskolai ered.	Orsz. átlag	Iskolai ered.
Würtz Ádám	nincs mérés		500	483	494	507
Esterházy Tagiskola			500	485	494	488
Regölyi Tagiskola			500	547	494	507
Szakályi Tagiskola			500	472	494	-
Nagykónyi Tagiskola			500	-	494	373
Pincehelyi Ált. Isk.			500	447	494	411
Gyöngyös Ált.és Zeneiskola			500	495	494	470
Hőgyész Ált.és Z.iskola			500	464	494	358
Ozorai Ált. Isk.			500	-	494	407
Iregszemcsei Ált. Isk.			500	453	494	425
Felsőnyéki Ált. Isk.			500	453	494	425
Vak Bottyán Simontornya			500	-	494	453
Tolnanémedi Ált. Isk.			500	-	494	-
Magyarkeszi Ált. Isk.			500	436	494	449
átlag			<b>500</b>	<b>474</b>	<b>494</b>	<b>439</b>

**Felvételi eredmények**

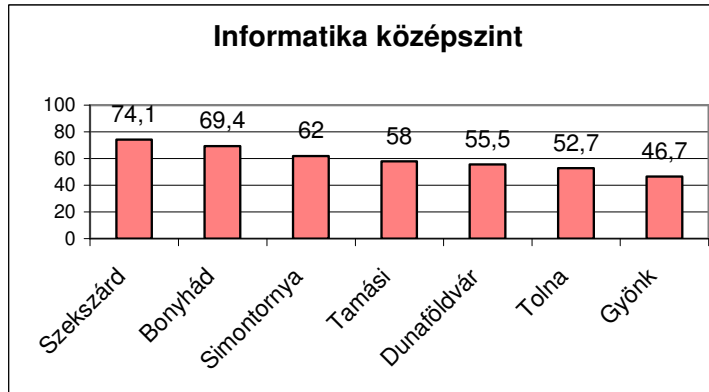
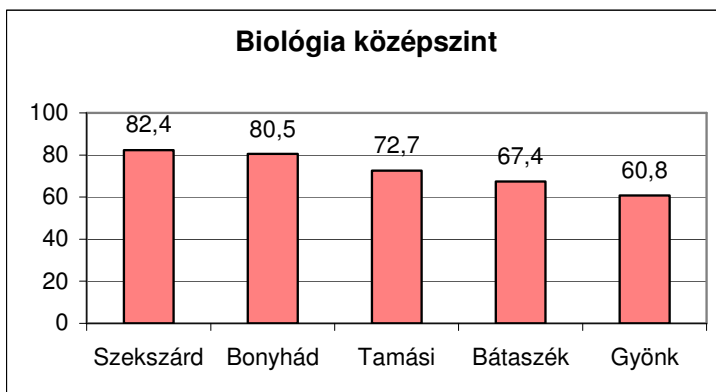
Középiskola neve	Székhelye	agrár	bölcész	egészség- ügyi	gazdasági	informa- tikai	jogi- igazgatási	műszaki	művészeti	pedagó- giai	társas- dalmi	természet- tudományi
II. Géza G.	Bátaszék	6,56	6,56	6,15	6,97	0,41	4,1	7,38	2,05	11,07		2,87
Petőfi Sándor G.	Bonyhád	3,98	10,13	7,78	16,91	1,45	6,51	11,93	0,63	8,59	1,45	9,13
Illyés Gyula G. Sz.	Dombóvár	4,62	20,06	5,04	14,29	0,84	8,82	6,3	1,68	8,4	0,84	5,36
Magyar László G.	Dunaföldvár	5,28	11,7	6,04	7,92		4,15	7,17	0,38	7,92	0,38	4,91
Tolnai Lajos G.	Gyönk	2,79	17,67	4,19	9,77	0,47	2,33	3,26		9,3	0,93	3,26
Garay János G.	Szekszárd	3,95	24,96	8,23	17,67	1,54	10,55	9,61	1,54	5,49	1,37	9,09
Béri Balogh Ádám G.	Tamási	4,24	11,84	5,65	11,31	0,35	9,54	10,25	0,35	11,31	1,06	5,65
Sztárai Mihály G.	Tolna	5	7,33	6,67	14	1	5,33	11	0,33	6,67	1	3,67
Vályi Péter Sz.	Tamási	0,58	1,16	0,58	4,05	2,31	0,58	3,47		9,83	0,58	

Középiskola neve	székhelye	Jelentkezők nyelvvizsgálóinak száma / jelentkezők száma						Felvettek nyelvvizsgálóinak száma / felvettek száma					
		2002-2006	2002	2003	2004	2005	2006	2002- 2006	2002	2003	2004	2005	2006
II. Géza G.	Bátaszék	55,7	45,2	50	48,5	69,2	73,9	62,5	60,7	48,7	59,1	75	86,7
Petőfi Sándor G.	Bonyhád	69,8	57,9	71,3	64,8	70,6	82,5	72,8	57,5	72,2	72	71,6	87,1
Illyés Gyula G. Sz.	Dombóvár	69,2	64,7	62,7	71,1	68,8	79,5	73,9	67,8	68,2	76,7	73,5	85,3
Magyar László G.	Dunaföldvár	45,6	25	36,6	52,9	53,8	65,6	51	27	41,7	60,7	57,5	75
Tolnai Lajos G.	Gyönk	72,6	85,7	66,7	68,8	76,7	65,6	82,5	100	86,4	69,2	77,4	80
Garay János G.	Szekszárd	88,7	74,4	90	93,2	85,8	95,6	90,7	77,1	94	93,9	87,2	97,9
Béri Balogh Ádám G.	Tamási	61,2	56,6	59,2	73,6	56,4	60	69,5	64,3	65	78,6	70	69,7
Sztárai Mihály G.	Tolna	63,7	56,3	55,6	59,6	70,6	76,2	68,1	55,8	62,1	60	82,1	82,9
Vályi Péter Sz.	Tamási	37,7	36,8	18,2	71,4	64,3	23,1	52,1	58,3	12,5	100	72,7	42,9

### Érettségi eredmények

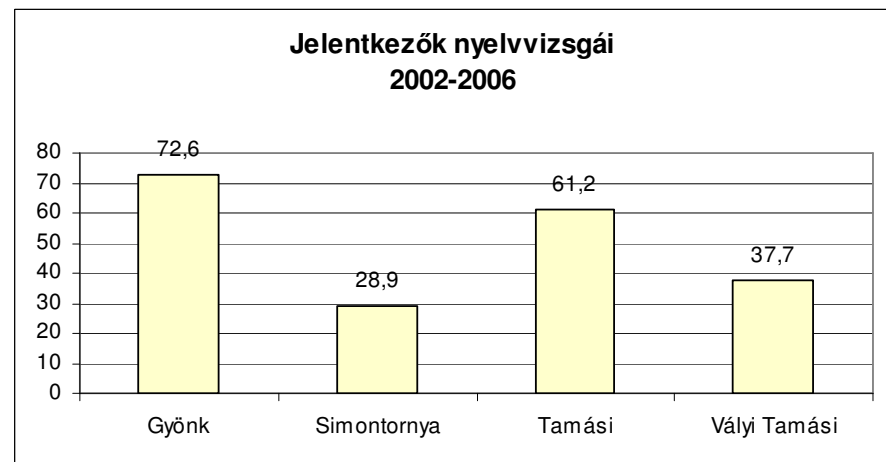
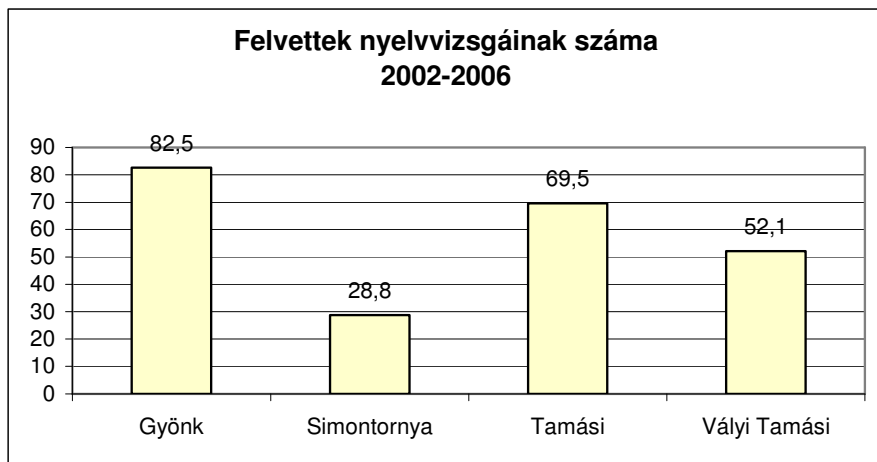
4b. táblázat - A középiskolák mutatói a kétszintű érettségi vizsga átlageredményei alapján...

Középiskola.neve	székhelye	Biológia		Fizika		Földrajz	Francia		Informatika		Kémia	
		Emelt szint	Közép-szint	Emelt szint	Közép-szint	Közép-szint	Emelt szint	Közép-szint	Emelt szint	Közép-szint	Emelt szint	Közép-szint
II. Géza G.	Bátaszék		67,4			48,4						
Petőfi Sándor G.	Bonyhád	76,8	80,5	79,4	77,2	70,3				69,4		76,4
Magyar László G.	Dunaföldvár					56,1				55,5		
Tolnai Lajos G.	Gyönk		60,8			52,4				46,7		
Vak Bottyán G.	Simontornya				54,4					62		
Garay János G.	Szekszárd	75,3	82,4		83,5					74,1	73,5	
Béri Balogh Ádám G.	Tamási		72,7			62,2				58		
Sztárai Mihály G.	Tolna				74,1	66,5				52,7		



### Nyelvvizsgák száma

Középiskola neve	székhelye	Jelentkezők nyelvvizsgáinak száma / jelentkezők száma						Felvettek nyelvvizsgáinak száma / felvettek száma					
		2002-2006	2002	2003	2004	2005	2006	2002- 2006	2002	2003	2004	2005	2006
Tolnai Lajos G.	Gyöng	72,6	85,7	66,7	68,8	76,7	65,6	82,5	100	86,4	69,2	77,4	80
Vak Bottyán G.	Simontornya	28,9	66,7	22,7	14,3	38,5	41,2	28,8	33,3	29,4	21,4	42,9	27,3
Béri Balogh Ádám G	Tamási	61,2	56,6	59,2	73,6	56,4	60	69,5	64,3	65	78,6	70	69,7
Vályi Péter Sz.	Vályi Tamási	37,7	36,8	18,2	71,4	64,3	23,1	52,1	58,3	12,5	100	72,7	42,9





### Fejlesztések

Tamási kistérség integrált oktatási intézményei															
Mikro térség	Óvodák, bölcsődék megnevezése	Akadálymentesítés	Nyílászárócsere	Fűtés korszerűsítés	Hőszigetelés	Tetőcsere	Tornaszoba	Tatarozás (külső-belső)	Homlokzat felújítás	Vizesblokk	Elkülönítő szoba	Infrastruktúra	Fedett levegőztető	Padlózatcsere	Ebédülő felújítás
Tamási	Értény - Koppányszántó Társult Óvoda, Értény						X *bővítéssel				X *bővítéssel				
	Értény - Koppányszántó Társult Óvoda, Koppányszántó	X	X		X	X	X	X	X			X *játékok, bútorok	X	X	
	Aranyerdő Társult Óvoda, Tamási	X	X	X	X	X		X	X	X		X *játékok, bútorok		X	
	Aranyerdő Társult Óvoda, Regöly									X					
	Aranyerdő Társult Óvoda, Nagykönyi														X
	Aranyerdő Társult Óvoda, Pári				X				X	X				X	
	Aranyerdő Társult Óvoda, Szakály											X *udvarra játékszerek			

Mikro térség	Óvodák, bölcsődék megnevezése	Akadály Mentés	Nyílászáró cseré	Fűtés korszerűsítés	Hőszigetelés	Tetőcseré	Tornaszoba	Tatarozás (külső-belső)	Homlokzat felújítás	Vizesblokk	Elkülönítő szoba	Infrastruktúra	Fedett levegőtető	Padlózat cseré	Ebédő felújítás	
Gyönki	Szivárvány Óvoda - Regenbogen Kindergarten, Gyönk		X				X				X		X			
	Szivárvány Óvoda - Regenbogen Kindergarten Tagiskolája Hógyész		X	X				X		X				X		
	Szivárvány Óvoda - Kindergarten Tagiskolája Mucsi	X	X	X	X			X			X		X		X	
	Szivárvány Óvoda - Kindergarten Tagiskolája Belecska															
	Napközi Otthonos Óvoda, Kindergarten, Diósberény	X	X						X							
	Napközi Otthonos Óvoda, Miszla	X	X			X	X *felújítás	X	X							
	Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény - Udvari Tagóvodája	X	X					X * sportpálya kialakítása (salak, fű)								
	Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény - Szárazd Tagóvodája, Szárazd	X	X													
	Napraforgó Óvoda, Kindergarten Diósberény - Varsád Tagóvodája	X	X				X				X					

Mikro térség	Óvodák, bölcsődék megnevezése	Akadály Mentés	Nyílászáró cseré	Fűtés korszerűsítés	Hőszigetelés	Tetőcseré	Tornaszoba	Tatarozás (külső-belső)	Homlokzat felújítás	Vizesblokk	Elkülönítő szoba	Infrastruktúra	Fedett levegőtető	Padlózat cseré	Ebédő felújítás
Simontornyai	Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Óvoda, Pincehely					X		X *kerítés							
	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Ozora											X *bútorcseré, játék eszköz vásárlás			
	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Fürged	X					X *bővítésel	X *kerítés, redőny		X	X *bővítésel	X	X		
	Lurkó-Kuckó Óvoda, Simontornya	X		X *víz-, fűtés-, villanyvezetékek és csövek cseréje								X			
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagóvodája, Nagyszékely											X			
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagintézménye, Tolnanémedi							X *külső					X *udvaerra játékok		

Mikro térség	Óvodák, bölcsődék megnevezése	Akadály Mentés	Nyílászáró cseré	Fűtés korszerűsítés	Hőszigetelés	Tetőcseré	Tornaszoba	Tatarozás (külső-belső)	Homlokzat felújítás	Vizesblokk	Elkülönítő szoba	Infrastruktúra	Fedett levegőtető	Padlózat cseré	Ebédlő felújítás	
Iregszemcsei	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda, Iregszemcse	X	X	X	X	X		X *teljes felújítás		X		X *udvarra játékok, bútorok	X	X		
	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Felsőnyéki Tagiskolája, Felsőnyék		X					X							X *új építése	
	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Nagyszokolyi Tagiskolája, Nagyszokoly							X								
	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Újiregi Tagóvodája, Újireg	X *játékszórter balesetmentesítése	X			X		X *külső				X *udvarra játékok	X			
	Magyarkeszi Általános Iskola és Óvoda			X			X	X				X *udvarra játékok, bútorok				

Tamási kistérség integrált oktatási intézményei												
Mikro-térség	Általános iskolák megnevezése	homlokzat felújítás	Akadály mentesítés	Fűtés korszerűsítés	nyílászáró cseré	Tető cseré	Torna-terem	szigetelés	sportpálya, öltöző felújítás	tatarozás (külső-belső)	Infra-struktúra	udvar
Tamási	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, Tamási	Intézmény teljes rekonstrukciója										
	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Fő utcai Tagintézmény, Tamási	A Würzt Ádám iskola bővítése, a két intézmény összevonása										
	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Regölyi Tagintézmény, Regöly				x		x				x	
	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Szakályi Tagintézmény, Szakály	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
	Würzt Ádám Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Nagykónyi Tagintézmény, Nagykónyi			x				x	x			x
Gyöngyi	Gyöngyi Általános és Zeneiskola, Gyöngyi	x	x	x *alternatív energiával	x		x			x *világítás korszerűsítés	x *belső bútorzat	
	Hunyadi János Általános és Zeneiskola, Hőgyész			x	x					x *burkolt tér kialakítás		x *belső udvar rendezés

Mikro-térség	Általános iskolák megnevezése	homlokzat felújítás		Akadálymentesítés	Fűtés korszerűsítés	nyílászáró cseré	Tető cseré	Torna-terem	szigetelés	sportpálya, öltöző felújítás	tatarozás (külső-belső)	Infra-struktúra	udvar	
Simontornyai	Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Óvoda, Pincehely	felső	X	X		X					X *álmennyezet, világítás korszerűsítés, padlózat	X *informaticai eszközök, interaktív tábla, bútorzat	X *sportudvar	
		alsó				X	X							
	Pincehelyi konyha, mely ellátja az óvodát és az általános iskolát										X *teljes felújítással	X *eszközfejlesztés		
	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Fürged			X	X	X			X	X *sportudvar kialakítása	X	X *számítógéppark fejlesztése		
	Illyés Gyula Társult Általános Iskola és Óvoda, Ozora							X *építés						
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium, Simontornya	felső		X *csúszásgátlás			X					X *külső, mellék helyiség felújítása		
		alsó					X	X	X *teljes felújítás			X *padló burkolás		
	Simontornyai Konyha, mely ellátja az óvodát, általános iskolát és a gimnáziumot				X							X *új főzőeszközök		
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagintézménye, Tolnanémedi						X					X *külső	X *számítógéppark fejlesztése	X *térkövezés, fedett beálló létesítése
	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium Tagintézménye, Nagyszékely			X										

Mikro-térség	Általános iskolák megnevezése	homlokzat felújítás	Akadály mentesítés	Fűtés korszerűsítés	nyílászáró csere	Tető csere	Torna-terem	szigetelés	sportpálya, öltöző felújítás	tatarozás (külső-belső)	Infra-struktúra	udvar
Iregszemcsei	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda, Iregszemcse			X	X	X *javítás				X *világítás korszerűsítése, padlócsere	X *játszópark	
	Deák Ferenc Általános Iskola és Óvoda Felsőnyéki Tagiskolája, Felsőnyék			X			X			X		
	Magyarkeszi Általános Iskola és Óvoda							X				

Tamási kistérség integrált oktatási intézményei												
Mikro-térség	középiskolák, kollégiumok megnevezése	homlokzat felújítás	Akadály-mentesítés	Fűtés-korszerűsítés	nyílászáró csere		kollégium	szigetelés	Tornaterem	vizesblokk	tetőcsere	padlózat csere
Tamási	Vályi Péter Szakképző Iskola és Kollégium, Tamási											
	Béri Balogh Ádám Gimnázium és Kollégium, Tamási	X	X	X	X					X	X	X
Gyönki	Tolnai Lajos Gimnázium és Kollégium, Gyönk		X		X		X		X			
Simontornyai	Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium, Simontornya				X		X *vizesblokk felújítás					
Iregszemcsei												